

សាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ

និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច

របាយការណ៍កម្មសិក្សាបញ្ចប់ការសិក្សា

ការគ្រប់គ្រងចំណូល-ចំណាយ

កម្មសិក្សាពីថ្ងៃទី០២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៧ ដល់ ថ្ងៃទី១៤ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៧

ឈ្មោះស្ថាប័ន៖ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាទ សាខាព្រែកព្នៅ

តាក់តែងឡើងដោយ

សាស្ត្រាចារ្យណែនាំ

និស្សិតឈ្មោះ៖ វុក តេជគីម

លោក ឡាយ ម៉េងហុច

លាង ឡាណា

ថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រ គណនេយ្យ

ឆ្នាំចូលសិក្សា ២០១៣

ជំនាន់ទី១២

ឆ្នាំសរសេររបាយការណ៍ ២០១៧

អារម្ភកថា

គោលដៅចម្បងរបស់ក្រុមនាងខ្ញុំ ចង់សម្រេចបាននូវភាពជោគជ័យក្នុងការសិក្សារួមទាំងការទទួលបានបទពិសោធន៍ក្នុងការចុះកម្មសិក្សានេះ ក្នុងកំឡុងពេលសិក្សាជំនាញគណនេយ្យអស់រយៈពេល៤ឆ្នាំ ដែលជានិស្សិតនៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ហើយក្រុមនាងខ្ញុំពិតជាមានសេចក្តីសោមនស្សណាស់ ដែលទទួលបានការអនុញ្ញាតពីសាកលវិទ្យាធិការក្នុងការធ្វើកិច្ចការស្រាវជ្រាវមួយនេះ ដើម្បីស្វែងយល់ពីមុខជំនាញនេះបន្ថែមទៀត និងធ្វើការប្រៀបធៀបគ្នារវាងទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តផ្ទាល់ ដែលអាចឲ្យយល់ពីជំនាញនេះកាន់តែច្បាស់លាស់។ រីឯបច្ចុប្បន្នក្រុមនាងខ្ញុំ បានបញ្ចប់ការចុះកម្មសិក្សារយៈពេល២ខែកន្លះ នៅគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់សាខាព្រែកព្នៅ ដោយបានសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសយកប្រធានបទ “ការគ្រប់គ្រងចំណូលចំណាយ” ដើម្បីទទួលបាននូវចំណេះដឹងបន្ថែមអំពីវិធីសាស្ត្រ ឬយុទ្ធសាស្ត្រនានាអំពីការគ្រប់គ្រងចំណូលចំណាយ និងបទពិសោធន៍ដែលទទួលបានពីខាងគ្រឹះស្ថានដោយផ្ទាល់ផងដែរ។ បន្ថែមពីនេះទៅទៀតរបាយការណ៍កម្មសិក្សានេះបានរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងដើម្បីបង្កើនចំណេះដឹងទៅលើការវិភាគ និងស្វែងយល់អំពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានផ្ទាល់តាមរយៈឯកសារហិរញ្ញវត្ថុ ការអនុវត្តនីតិវិធីនានា ដើម្បីឲ្យយល់ច្បាស់បន្ថែមថា ទ្រឹស្តីដែលធ្លាប់បានសិក្សាកន្លងមកមានគម្លាតខុសឆ្ងាយពីការអនុវត្តជាក់ស្តែងត្រឹមកម្រិតណា? ហើយមានទំនាក់ទំនងគ្នារវាងគ្នាយ៉ាងដូចម្តេចខ្លះ? ក្រៅពីនេះ ការចុះកម្មសិក្សានេះមានសារៈប្រយោជន៍សំខាន់ផងដែរក្នុងការឆ្លុះបញ្ចាំងអំពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុមួយ ដែលមានការប្រើប្រាស់នូវទ្រឹស្តីជាច្រើនក្នុងការអនុវត្តដើម្បីអាចឲ្យអាជីវកម្មមានដំណើរការល្អ ហើយក៏អាចឲ្យក្រុមនាងខ្ញុំដឹងអំពីសមត្ថភាពរបស់ខ្លួនថាមានលទ្ធភាពក្នុងការស្វែងយល់អំពីទ្រឹស្តីត្រឹមកម្រិតណា ហើយទទួលបានបទពិសោធន៍ជាច្រើនស្វែងយល់អំពីបញ្ហារវាងគម្លាតនៃទ្រឹស្តីនិងការអនុវត្តបន្ថែម។ ក្រុមនាងខ្ញុំបានយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យជាច្រើនលើកច្រើនសារ សម្រាប់ការរៀបចំរបាយការណ៍កម្មសិក្សានេះ ប៉ុន្តែពួកនាងខ្ញុំជឿជាក់ថា នឹងនៅមានចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនដែលមិនអាចជៀសផុត ជាពិសេសចំពោះអក្ខរាវិរុទ្ធជាក់ជាមិនខាន។ អាស្រ័យហេតុនេះ ក្រុមនាងខ្ញុំរីករាយនឹងទទួលនូវការរិះគន់ពីគ្រប់មជ្ឈដ្ឋាន ជាពិសេសពីលោកសាស្ត្រាចារ្យផ្ទាល់ និងមិត្តនិស្សិតទាំងឡាយ អំពីចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនដើម្បីធ្វើការកែលំអ និងកែតម្រូវដើម្បីឲ្យរបាយការណ៍កម្មសិក្សានេះកាន់តែមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវ និងល្អប្រសើរ បន្ថែមទៀត។

សេចក្តីថ្លែងអំណរគុណ

ក្រុមនាងខ្ញុំ រួមមាន **ថុក តេចគីម** និង **លាង ឡាណា** ជានិស្សិតថ្នាក់បរិញ្ញាបត្រឆ្នាំទី៤ ផ្នែកគណនេយ្យ នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច។

សូមសំដែងនូវការដឹងគុណ និង កត្តញ្ញតាធម៌យ៉ាងជ្រាលជ្រៅបំផុតចំពោះ

លោកអ្នកមានគុណទាំងពីរ ជាទីគោរពស្រលាញ់ដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ ដែលបានផ្តល់កំណើតនិង ចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សា បានផ្តល់នូវការអប់រំទូន្មាន និងជាគ្រូដំបូងបំផុតរបស់នាងខ្ញុំ។ អ្នកមានគុណ ទាំងពីរ បានបូជាញើសឈាមទាំងកម្លាំងកាយនិងចិត្ត រួមទាំងសម្ភារៈគ្រប់យ៉ាងដើម្បីអោយកូន បានសិក្សារហូតមកដល់បច្ចុប្បន្ននេះ។ កូនសូមថ្លែងនូវកត្តញ្ញតាធម៌ ចំពោះអ្នកមានគុណទាំងពីរ និង សូមសន្យាថា នឹងធ្វើជាកូនដែលដើរទៅតាមគន្លងអ្នកមានគុណ ព្រមទាំងចងចាំនូវ មហាកិត្តិគុណនេះ ជាប់ក្នុងចិត្តជានិច្ច។

ឯកឧត្តម សាកលវិទ្យាធិការ សាកលវិទ្យាធិការរង ព្រឹទ្ធបុរស ព្រមទាំងសាស្ត្រាចារ្យទាំង អស់នៃសាកលវិទ្យាល័យភូមិន្ទនីតិសាស្ត្រ និង វិទ្យាសាស្ត្រសេដ្ឋកិច្ច ដែលបានយកចិត្តទុកដាក់ បង្ហាត់បង្ហាញទាំងចំណេះដឹងមុខជំនាញ និងចំណេះដឹងទូទៅ សីលធម៌នៅក្នុងការរស់នៅក្នុង សង្គមព្រមទាំងបទពិសោធន៍ក្នុងជីវិតដល់ក្រុមនាងខ្ញុំ។

លោកសាស្ត្រាចារ្យ **ឡាយ ម៉ែងហុច** ជាសាស្ត្រាចារ្យណែនាំ ដែលបានចំណាយពេលវេលា ដ៏មានតម្លៃជួយផ្តល់នូវការណែនាំក៏ដូចជា ការផ្តល់យោបល់ ទាំងទ្រឹស្តីនិងបទពិសោធន៍ជាច្រើន របស់លោក ព្រមទាំងបានជួយកែលំអដោយមានការលើកទឹកចិត្ត និងយកចិត្តទុកដាក់ជានិច្ច ចំពោះក្រុមនាងខ្ញុំ ទើបជួយអោយរបាយការណ៍កម្មសិក្សានេះទទួលបាននូវសមិទ្ធផលល្អយ៉ាង រលូននិងជោគជ័យជាស្ថាពរ។

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់ ដែលបានអនុញ្ញាតឱ្យក្រុមនាងខ្ញុំចុះកម្មសិក្សាប្រកប ដោយភាពរាក់ទាក់និងអនុគ្រោះជានិច្ច។ យើងខ្ញុំក៏សូមធ្វើការថ្លែងអំណរគុណយ៉ាងជ្រាលជ្រៅ ចំពោះ លោកប្រធានសាខា អនុប្រធាន ប្រធានផ្នែកបេឡា និងបុគ្គលិកផ្សេងៗទៀត ដែលបាន ផ្តល់នូវឯកសារព័ត៌មានផ្សេងៗ ប្រកបដោយការយកចិត្តទុកដាក់ និងចំណាយពេលដ៏មានតម្លៃ អស់រយៈពេលជាង២ខែកន្លងមកនេះ។

បណ្តាមិត្តរួមថ្នាក់ មិត្តរួមជំនាន់ និងមិត្តភក្តិទាំងឡាយ ដែលតែងតែគាំទ្រនិងលើកទឹកចិត្ត រាល់ពេលដែលយើងខ្ញុំមានបញ្ហា ព្រមទាំងផ្តល់ជាមតិយោបល់ និងឯកសារនានាផងដែរ។

មាតិកា

បញ្ជីតារាង.....	vi
បញ្ជីរូបភាព.....	vii

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំដើម.....	១
២. ចំណោទបញ្ជាវិន័យនៃការស្រាវជ្រាវ.....	២
៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ.....	២
៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ.....	២
៥. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ.....	២
៦. វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ.....	២
៧. រចនាសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ.....	៤

ជំពូកទី១ រំលឹកទ្រឹស្តី

១.១ លក្ខណៈទូទៅ និងនិយមន័យ.....	៥
១.១.១ និយមន័យរបស់គណនេយ្យ.....	៥
១.១.២ និយមន័យនៃការគ្រប់គ្រង.....	៥
១.១.៣ និយមន័យចំណូល.....	៦
១.១.៤ និយមន័យចំណាយ.....	៦
១.១.៥ និយមន័យការធ្វើសវនកម្ម.....	៦
១.២ គោលការណ៍ទទួលស្គាល់ចំណូល និង ចំណាយ.....	៧
១.២.១ ដំណើរការស្វែងរកចំណូល.....	៧
១.២.២ ការទទួលស្គាល់ចំណូល.....	៧
១.២.២.១ ការទទួលស្គាល់ចំណូលមុនពេលទទួលបានសាច់ប្រាក់.....	៨
១.២.២.២ ការទទួលស្គាល់ចំណូលពេលទទួលបានសាច់ប្រាក់.....	៨
១.២.២.៣ ការទទួលស្គាល់ចំណូលក្រោយពេលទទួលបានសាច់ប្រាក់.....	៩
១.២.៣ ការគ្រប់គ្រងចំណូល.....	៩
១.២.៤ ប្រភេទចំណាយ.....	១០
១.២.៥ ការទទួលស្គាល់ចំណាយ.....	១១

១.២.៥.១ ចំណាយទទួលស្គាល់នៅពេលមានការចំណាយជាសាច់ប្រាក់.....	១១
១.២.៥.២ ចំណាយទទួលស្គាល់ក្រោយពីទិញទំនិញប្រើសេវាកម្ម.....	១២
១.២.៥.៣ ចំណាយទទួលស្គាល់មុនពេលបង់ជាប្រាក់.....	១២
១.២.៦ ការគ្រប់គ្រងចំណាយ.....	១៣
១.៣ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ.....	១៤
១.៣.១ របាយការណ៍មុនប្រាក់ចំណេញ.....	១៤
១.៣.២ របាយការណ៍លទ្ធផល.....	១៥
១.៣.៣ តារាងតុល្យការ.....	១៨
១.៣.៤ របាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់.....	២០
១.៣.៥ វិភាគរបាយការណ៍ចំណូល និងចំណាយ.....	២៣
១.៣.៥.១ ការវិភាគតាមខ្សែដេក.....	២៤
១.៣.៥.២ ការវិភាគតាមខ្សែឈរ.....	២៥
១.៣.៥.៣ ការវិភាគតាមអនុបាត.....	២៦
១.៣.៥.៣.១ អនុបាតលទ្ធភាពស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ.....	២៧
១.៣.៥.៣.២ អនុបាតនៃលទ្ធភាពទូទាត់បំណុល.....	២៨
១.៣.៥.៣.៣ អនុបាតនៃការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិ.....	២៩
១.៣.៥.៣.៤ អនុបាតនៃការប្រើប្រាស់បំណុល.....	៣០
១.៣.៦ កម្មវត្ថុនៃការធ្វើសវនកម្មលើចំណូលនិង ចំណាយ.....	៣១
១.៣.៧ គោលការណ៍នៃការធ្វើសវនកម្ម.....	៣២

ជំពូកទី២ ស្ថានភាពទូទៅរបស់មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់

២.១ ប្រវត្តិរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់.....	៣៣
២.១.១ ប្រវត្តិសាខាព្រែកព្នៅ.....	៣៤
២.២ ផ្លាកសញ្ញា និងអត្តន័យ.....	៣៤
២.៣ ទស្សនៈវិស័យ និង បេសកកម្ម.....	៣៥
២.៣.១ ទស្សនៈវិស័យ.....	៣៥
២.៣.២ បេសកកម្ម.....	៣៥
២.៤ ទីតាំងភូមិសាស្ត្ររបស់គ្រឹះស្ថាន.....	៣៥

២.៥ ទ្រង់ទ្រាយរបស់គ្រឹះស្ថាន.....	៣៦
២.៦ ភាគទុនិក.....	៣៦
២.៧ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់គ្រឹះស្ថាន.....	៣៧
២.៨ ផលិតផល និង សេវាកម្មរបស់គ្រឹះស្ថាន.....	៣៧
២.៨.១ សេវាកម្ម.....	៣៧
២.៨.១.១ សេវាអេធីអឹម.....	៣៧
២.៨.១.២ ទូទាត់វិក្កយបត្រ.....	៣៧
២.៨.១.៣ ឥណទាន.....	៣៧
២.៨.១.៤ សេវាទូទាត់រហ័ស.....	៣៨
២.៨.១.៥ ម៉ាស៊ីនឆ្លុះកាត.....	៣៨
២.៨.១.៦ បញ្ជីសន្សំ.....	៣៨
២.៨.១.៧ បើកប្រាក់បៀវត្ស.....	៣៨
២.៨.១.៨ សេវាផ្ទេរប្រាក់.....	៣៨
២.៨.១.៩ បញ្ចូលកាតទូរស័ព្ទ.....	៣៩
២.៨.១.១០ សេវាធនាគារចល័ត.....	៣៩
២.៩ រចនាសម្ព័ន្ធរបស់គ្រឹះស្ថាន.....	៤០
២.៩.១ រចនាសម្ព័ន្ធរបស់គ្រឹះស្ថានសាខាព្រែកព្នៅ.....	៤១
២.១០ ផែនការអនាគត.....	៤១

ជំពូកទី៣ លទ្ធផលនៃការចុះកម្មសិក្សា

៣.១ លិខិតបទដ្ឋាន ចំណូល ចំណាយ.....	៤២
៣.១.១ ប័ណ្ណទទួលសាច់ប្រាក់.....	៤២
៣.១.២ ប័ណ្ណចំណាយសាច់ប្រាក់.....	៤៣
៣.១.៣ ប័ណ្ណផ្ទេរគណនីប្រាក់បញ្ញើ.....	៤៤
៣.១.៤ ប័ណ្ណសុំប្តូរប្រាក់.....	៤៥
៣.១.៥ ប័ណ្ណផ្ទេរប្រាក់ទៅអ្នកគ្មានគណនី.....	៤៦
៣.១.៦ ប័ណ្ណដកប្រាក់បញ្ញើ.....	៤៨
៣.១.៧ ប័ណ្ណដាក់ប្រាក់បញ្ញើ.....	៤៩

៣.១.៨ ពាក្យស្នើសុំបើកគណនី.....	៥០
៣.១.៩ គំរូហត្ថលេខា.....	៥២
៣.២ ប្រភពចំណូល និង ចំណាយ.....	៥៣
៣.២.១ ប្រភពចំណូល.....	៥៣
៣.២.២ ប្រភពចំណាយ.....	៥៣
៣.៣ ការកត់ត្រាចំណូល និង ចំណាយ.....	៥៣
៣.៣.១ ការកត់ត្រាចំណូល.....	៥៣
៣.៣.២ ការកត់ត្រាចំណាយ.....	៥៤
៣.៤ ការគ្រប់គ្រងចំណូល ចំណាយ.....	៥៤
៣.៤.១ ការគ្រប់គ្រងចំណូល.....	៥៤
៣.៤.២ ការគ្រប់គ្រងចំណាយ.....	៥៥
៣.៥ ការធ្វើគំរោងថវិកាលើរបាយការណ៍លទ្ធផល.....	៥៥
៣.៥.១ គំរោងការថវិការបាយការណ៍លទ្ធផល.....	៥៥
៣.៥.២ របាយការណ៍លទ្ធផលជាក់ស្តែង.....	៥៧
៣.៥.៣ ការប្រៀបធៀបគំរោងថវិកា និងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ.....	៥៨
៣.៦ ការវិភាគរបាយការណ៍ចំណូល និង ចំណាយ.....	៦០
៣.៦.១ ការវិភាគតាមខ្សែដេក.....	៦០
៣.៦.២ ការវិភាគតាមខ្សែឈរ.....	៦៤
៣.៦.៣ ការវិភាគតាមអនុបាត.....	៦៦
៣.៦.៣.១ អនុបាតនៃចំណេញសុទ្ធ.....	៦៦
៣.៦.៣.២ អនុបាតនៃប្រាក់ចំណេញលើទ្រព្យសម្បត្តិ.....	៦៦
៣.៦.៣.៣ អនុបាតចរន្ត.....	៦៧
៣.៦.៣.៤ អនុបាតនៃសាច់ប្រាក់.....	៦៧

ជំពូកទី៤ ការពិភាក្សា

៤.១ ចំណុចខ្លាំង.....	៦៩
៤.២ ចំណុចខ្សោយ.....	៦៩

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង ការផ្តល់អនុសាសន៍

១. សេចក្តីសន្និដ្ឋាន..... ៧១
២. ការផ្តល់អនុសាសន៍..... ៧២

ឯកសារយោង

ឧបសម្ព័ន្ធ

បញ្ជីតារាង

តារាង បរិយាយ	ទំព័រ
១. របាយការណ៍មុនប្រាក់ចំណេញ.....	១៥
២. របាយការណ៍លទ្ធផល (Single Step).....	១៦
៣. របាយការណ៍លទ្ធផល (Multiple Step).....	១៧
៤. តារាងតុល្យការ.....	១៩
៥. របាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់ (Direct Method).....	២១
៦. របាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់ (Indirect Method)	២២
៧. ការវិភាគតាមខ្សែដេក.....	២៥
៨. ការវិភាគតាមខ្សែឈរ.....	២៦
៩. គំរោងថវិការបាយការណ៍លទ្ធផល ឆ្នាំ២០១៥.....	៥៦
១០. របាយការណ៍លទ្ធផលជាក់ស្តែង ឆ្នាំ២០១៥.....	៥៧
១១. ការប្រៀបធៀបគំរោងថវិការ និងរបាយការណ៍លទ្ធផលជាក់ស្តែង ឆ្នាំ២០១៥.....	៥៨
១២. ការវិភាគតាមខ្សែដេក ឆ្នាំ២០១៤ និង២០១៥.....	៦០
១៣. ការវិភាគតាមខ្សែឈរ ឆ្នាំ២០១៤ និង២០១៥.....	៦៤
១៤. អនុបាតនៃចំណេញសុទ្ធ.....	៦៦
១៥. អនុបាតនៃប្រាក់ចំណេញលើទ្រព្យសម្បត្តិ.....	៦៧
១៦. អនុបាតចរន្ត.....	៦៧
១៧. អនុបាតនៃសាច់ប្រាក់.....	៦៨

បញ្ជីរូបភាព

តារាង បរិយាយ	ទំព័រ
១. ផ្លាកសញ្ញាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាក់.....	៣៤
២. ផ្លាកសញ្ញានៃភាទុនិករបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាក់.....	៣៦
៣. រចនាសម្ព័ន្ធរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាក់.....	៤០
៤. រចនាសម្ព័ន្ធរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាក់សាខាព្រែកព្នៅ.....	៤១
៥. ប័ណ្ណទទួលសាច់ប្រាក់.....	៤២
៦. ប័ណ្ណចំណាយសាច់ប្រាក់.....	៤៣
៧. ប័ណ្ណផ្ទេរគណនីប្រាក់បញ្ញើ.....	៤៤
៨. ប័ណ្ណសុំប្តូរប្រាក់.....	៤៥
៩. ប័ណ្ណផ្ទេរប្រាក់ទៅអ្នកគ្មានគណនី.....	៤៧
១០. ប័ណ្ណដកប្រាក់បញ្ញើ.....	៤៨
១១. ប័ណ្ណដាក់ប្រាក់បញ្ញើ.....	៤៩
១២. ពាក្យស្នើសុំបើកគណនី.....	៥១
១៣. គំរូហត្ថលេខា.....	៥២

សេចក្តីផ្តើម

សេចក្តីផ្តើម

១. លំនាំដើម

ប្រទេសកម្ពុជាយើងសព្វថ្ងៃកំពុងរីកលូតលាស់ជាច្រើនវិស័យ ហើយនឹងកំពុងឈានទៅរក ភាពរីកចម្រើនជាបន្តបន្ទាប់ ដោយរាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជាយើងបានខិតខំប្រឹងប្រែងធ្វើកំណែទម្រង់ សេដ្ឋកិច្ចរបស់ខ្លួនឲ្យកាន់តែរីកចម្រើនទាំងវិស័យអប់រំ វិស័យធនាគារ និងវិស័យសុខាភិបាល។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ រាជរដ្ឋាភិបាលបានខិតខំប្រឹងប្រែង ក្នុងការអភិវឌ្ឍជាតិដូចជា ការរៀបចំ ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធជាដើម។

ដោយឡែកនៅប៉ុន្មានឆ្នាំចុងក្រោយនេះ យើងសង្កេតឃើញថាប្រទេសកម្ពុជាមានការ រីកចម្រើនខ្លាំងជាពិសេសខាងផ្នែកវិស័យធនាគារ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែលជាផ្នែកមួយនៃ ការពន្លឿនសេដ្ឋកិច្ចជាតិ ហើយក៏បានចូលរួមចំណែកក្នុងការជម្រុញឲ្យជីវភាពប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរ មានលក្ខណៈល្អប្រសើរផងដែរ។ ជាក់ស្តែងក៏ដូចជាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់ ដែលបាន ឈានចូលក្នុងវិស័យហិរញ្ញវត្ថុកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០០៧ ក្នុងការជួយសម្រួលបន្ទុកហិរញ្ញវត្ថុរបស់ ប្រជាជន។ បន្ថែមពីនេះទៅទៀត គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់ក៏បានខិតខំពង្រីកសាខារបស់ ខ្លួនពាសពេញផ្ទៃប្រទេស មិនថាតាមបណ្តាខេត្ត ឬទីប្រជុំជន។ លើសពីនេះទៅទៀតខាង គ្រឹះស្ថានក៏បានខិតខំបង្កើតនូវផលិតផល និងសេវាកម្មជាច្រើនដែលអាចបំពេញនូវសេចក្តីត្រូវ ការរបស់អតិថិជនរបស់ខ្លួន។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ គ្រឹះស្ថានក៏បានរៀបចំការគ្រប់គ្រងរបស់ខ្លួនបាន យ៉ាងល្អផងដែរ មិនថាផ្នែកទីផ្សារ រដ្ឋបាល ហិរញ្ញវត្ថុ ឬធនធានមនុស្សនោះឡើយ ដែលជា ហេតុនាំឲ្យមានការ គាំទ្រពីសំណាក់អតិថិជនកាន់តែច្រើនឡើង និងជាកត្តាមួយក្នុងការរួម ចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍន៍វិស័យធនាគារ។

បើក្រឡេកទៅមើលវិធានការនៃការគ្រប់គ្រង គ្រប់ផ្នែកទាំងអស់សុទ្ធតែមានសារៈសំខាន់ ដែលតម្រូវឲ្យមានការដាក់បទបញ្ញត្តិ ការត្រួតពិនិត្យ ការអនុវត្តន៍ទៅតាមផ្នែកនីមួយៗ ឲ្យបាន កាន់តែច្បាស់លាស់និងមានប្រសិទ្ធភាព។ យ៉ាងណាមិញ ការគ្រប់គ្រងគណនេយ្យគឺតម្រូវឲ្យមាន ការប្រុងប្រយ័ត្ន និងការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ព្រោះថាវាប្រៀបដូចជាសរសៃឈាមរបស់ក្រុមហ៊ុន។ ប្រសិនបើមានសរសៃឈាមណាមួយដាច់ ឬខូចខាត វាអាចបណ្តាលឲ្យមានការកកស្ទះនូវដំណើរ ការអាជីវកម្ម ហើយក៏អាចបង្កឲ្យមានបញ្ហាហិរញ្ញវត្ថុនៅក្នុងក្រុមហ៊ុនផងដែរ។

ហេតុដូច្នេះនេះ ទើបក្រុមយើងខ្ញុំសម្រេចចិត្តធ្វើការសិក្សាស្រាវជ្រាវទៅលើប្រធានបទ “ការគ្រប់គ្រងចំណូល-ចំណាយ” របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់។

២. បំណោទបញ្ជូននៃការស្រាវជ្រាវ

តើគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាទសាខាព្រែកព្នៅ មានវិធីសាស្ត្របែបណាក្នុងការគ្រប់គ្រងចំណូល ចំណាយឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព?

៣. គោលបំណងនៃការស្រាវជ្រាវ

គោលបំណងនៃការសិក្សាស្រាវជ្រាវនេះ គឺដើម្បីស្វែងយល់អំពីវិធីសាស្ត្រនៃការគ្រប់គ្រងចំណូល ចំណាយរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុឲ្យកាន់តែស៊ីជម្រៅ ដោយផ្ដោតទៅលើស្ថានភាពមួយចំនួនដូចជា៖

- នីតិវិធីក្នុងការកត់ត្រាចំណូល ចំណាយ
- គោលការណ៍ទទួលស្គាល់ចំណូល ចំណាយ
- យន្តការក្នុងការគ្រប់គ្រងចំណូល ចំណាយ
- ប្រភពចំណូល ចំណាយ
- ការប្រៀបធៀបគ្នារវាងទ្រឹស្តី និងការអនុវត្តន៍ផ្ទាល់
- ប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យចំណូល ចំណាយ

៤. ទំហំ និងដែនកំណត់នៃការស្រាវជ្រាវ

របាយការណ៍កម្មសិក្សានេះ ផ្ដោតទៅលើស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាទសាខាព្រែកព្នៅ និងការគ្រប់គ្រងចំណូល ចំណាយក្នុងកំឡុងឆ្នាំ២០១៤ និង ២០១៥។

៥. សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវ

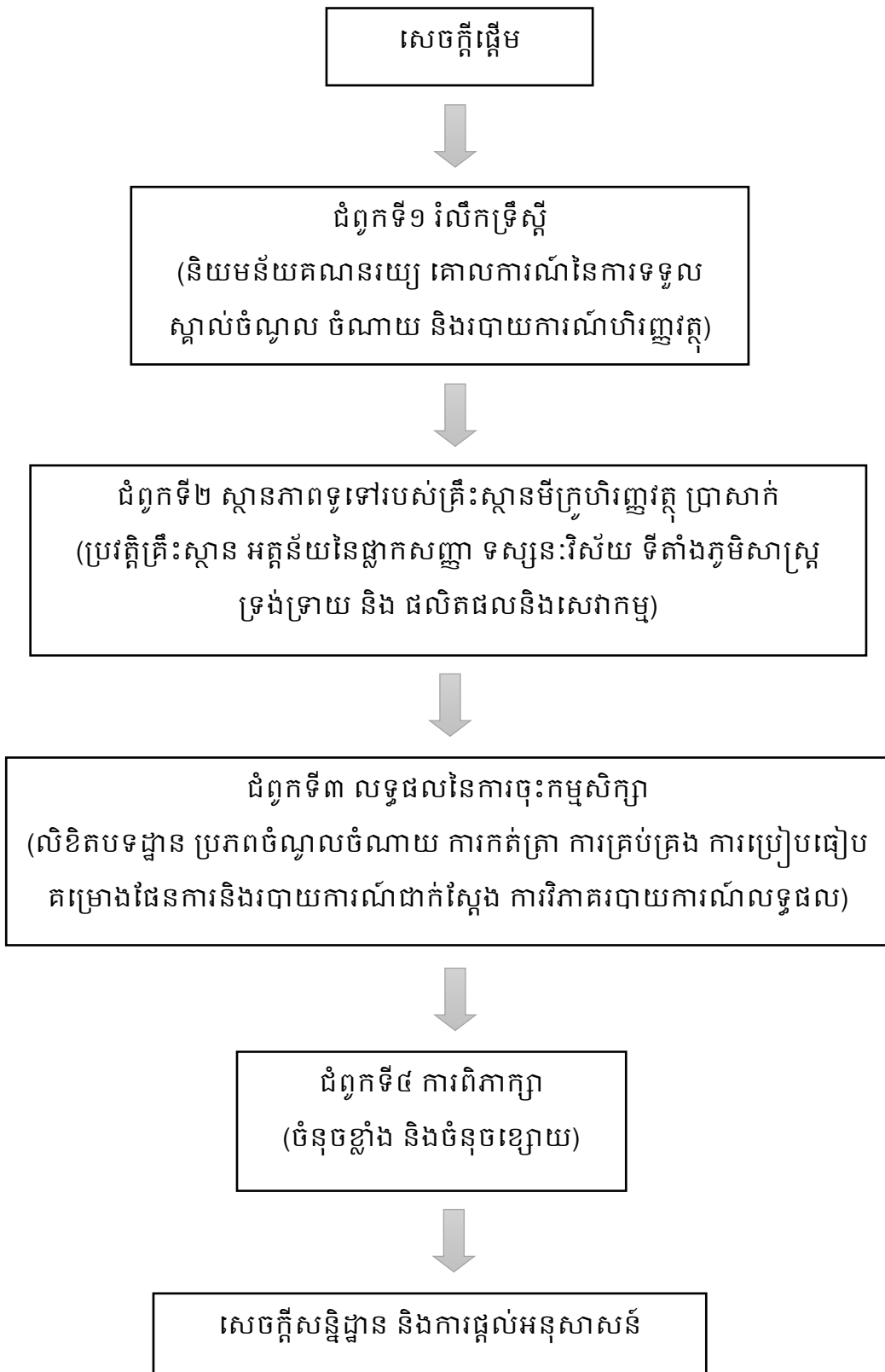
សារៈសំខាន់នៃការស្រាវជ្រាវនេះ គឺដើម្បីស្វែងយល់បន្ថែមពីប្រសិទ្ធភាពនៃការដំណើរការអាជីវកម្ម និងវិធីសាស្ត្រនៃការគ្រប់គ្រងចំណូលចំណាយរបស់គ្រឹះស្ថានផ្ទាល់។ មិនតែប៉ុណ្ណោះការសិក្សានេះនឹងជួយបង្ហាញពីចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនតូចដែលខាងគ្រឹះស្ថានមើលរំលង ដើម្បីធ្វើការកែតម្រូវ និងអាចជួយឲ្យការគ្រប់គ្រងចំណូលចំណាយមានលក្ខណៈកាន់តែប្រសើរ។ ក្រៅពីនេះ នឹងទទួលបានបទពិសោធន៍ការងារ បង្កើនចំណេះដឹងផ្នែកគណនេយ្យ ក៏ដូចជាការគ្រប់គ្រងចំណូលចំណាយ ហើយឯកសារស្រាវជ្រាវនេះផ្ទាល់ នឹងបានចងក្រងទុកជាឯកសារសម្រាប់និស្សិតជំនាន់ក្រោយយកទៅសិក្សា និងស្រាវជ្រាវបន្ថែម។

៦. វិធីសាស្ត្រនៃការស្រាវជ្រាវ

ក្នុងការសរសេរនិងចងក្រងរបាយការណ៍កម្មសិក្សានេះ វិធីសាស្ត្រពីរដែលត្រូវបានយកមកប្រើប្រាស់មានដូចជា៖

- ទិន្នន័យចំបង៖ ក្រុមយើងខ្ញុំបានចុះស្រាវជ្រាវផ្ទាល់តាមរយៈការចុះកម្មសិក្សានៅ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់ សាខាព្រែកព្នៅ និងតាមរយៈការធ្វើបទសម្ភាសន៍ ផ្ទាល់ជាមួយប្រធានសាខា ក៏ដូចជាបុគ្គលិកដែលពាក់ព័ន្ធមួយចំនួន។
- ទិន្នន័យបន្ទាប់បន្សំ៖ ទិន្នន័យ និងឯកសារដែលក្រុមយើងខ្ញុំទទួលបានពីខាង គ្រឹះស្ថានផ្ទាល់ រួមមានរបាយការណ៍លទ្ធផល និងតារាងតុល្យការ កំឡុងឆ្នាំ ២០១៤ និង ២០១៥។

៧. របបសម្ព័ន្ធនៃការស្រាវជ្រាវ

ជំពូកទី ១
ការណែនាំស្រីស្នំ

ជំពូកទី១ រំលឹកទ្រឹស្តី

១.១ លក្ខណៈទូទៅ និង និយមន័យ

១.១.១ និយមន័យរបស់គណនេយ្យ

គណនេយ្យ គឺជាដំណើរការនៃការកំណត់(Identifying) ការវាស់វែង(Measuring) និងការបញ្ជូន(Communicating) ព័ត៌មានទាក់ទងនឹងហិរញ្ញវត្ថុរបស់អង្គភាព ឬស្ថាប័នក្នុងគោលបំណងសម្រាប់ធ្វើការសម្រេចចិត្ត និងវាយតម្លៃព័ត៌មាន។¹

គណនេយ្យ គឺជាសិល្បៈនៃការកត់ត្រា ចាត់ថ្នាក់ ហើយប្រមូលតាមរបៀបមួយដែលមានអត្ថន័យក្រោមរូបភាពជាសាច់ប្រាក់ នូវគ្រប់ប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចដែលកើតឡើងទាក់ទងទៅនឹងហិរញ្ញវត្ថុ ព្រមទាំងធ្វើការពិពណ៌នាលទ្ធផលរបស់ការកត់ត្រានោះ។²

គណនេយ្យ គឺជាប្រព័ន្ធព័ត៌មានមួយដែលធ្វើការវាស់វែង(Measuring) ការប្រមូលផ្តុំ(Processing) និងការបញ្ជូន(Communicating) ព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុអំពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់អង្គភាពមួយ។³

គណនេយ្យ គឺជាដំណើរការនៃការកត់ត្រា(Recording) ការវិភាគ(Analyzing) និងការសង្ខេប(Summarizing) ប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មចំពោះអង្គភាពមួយ។ ប្រតិបត្តិការទាំងនោះត្រូវបានគេកត់ត្រានូវក្នុង books of prime entry បន្ទាប់មក យកទៅវិភាគរួចបញ្ចូលទៅក្នុង សៀវភៅធំ(Ledgers) ជាចុងក្រោយ ប្រតិបត្តិការទាំងនោះត្រូវបានគេសង្ខេបនៅក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។⁴

១.១.២ និយមន័យនៃការគ្រប់គ្រង

ការគ្រប់គ្រង គឺជាការជំនួសពីការប្រើប្រាស់កម្លាំងកាយទៅជាការគិត ពីបែបបទនៃទំនៀមទំលាប់ប្រពៃណីពីមុនៗ បំប្លែងក្លាយជាចំណេះដឹង ហើយជាការផ្លាស់ប្តូរពីការបង្ខិតបង្ខំទៅជាការសហការគ្នា ក្នុងកិច្ចការងារអ្វីមួយ។⁵

ការគ្រប់គ្រង គឺជាដំណើរការនៃការធ្វើឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព និងសុពលភាព តាមរយៈការសហការជាមួយអ្នកដទៃ។⁶

¹ Marshall,D.H.,&Mcmanus,W.W., Accounting: what the number means(1996), P2

² អ៊ិន សុគន្ធី, មូលសាស្ត្រគណនេយ្យ(1999), P1

³ Needles,B.E.Jr.,Power,M.,&Crosson,S.V., Principles of Accounting(2011), P4

⁴ Becker Professional Education, FIA & ACCA Accountant in Business(2013), P201

⁵ Bateman,T.S.&Snell,S.A., Management: Leading and Collaborating in a Competitive World(2015), P2

ការគ្រប់គ្រងគឺជាដំណើរការនៃការធ្វើការជាមួយមនុស្ស ឬធនធាន ដើម្បីសម្រេចនូវគោលដៅរបស់អង្គភាព។⁷

១.១.៣ និយមន័យចំណូល

ចំណូល គឺការហូរចូលនូវសាច់ប្រាក់ ឬកើនទ្រព្យសកម្ម ឬសំណងនៃបំណុល នៅក្នុងកំឡុងពេលណាមួយពីការទទួលបាន ឬផលិតទំនិញ ផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម ឬសកម្មភាពផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុន។⁸

ចំណូល គឺជាថ្លៃទំនិញដែលបានលក់តាមរយៈការផ្តល់សេវាកម្មនៅក្នុងកំឡុងពេលនៃខួបគណនេយ្យ។⁹

ចំណូល គឺជាលុយដែលអ្នកលក់រកបានពីការលក់ផលិតផល។¹⁰

១.១.៤ និយមន័យចំណាយ

ចំណាយ គឺការហូរចេញ ការប្រើប្រាស់អស់នូវទ្រព្យសកម្ម ឬបំណុលកើនឡើងនៅក្នុងកំឡុងពេលណាមួយពីការទទួលបាន ឬផលិតទំនិញ ផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម ឬសកម្មភាពផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងប្រតិបត្តិការរបស់ក្រុមហ៊ុន។¹¹

ចំណាយ គឺជាថ្លៃដើមទំនិញដែលបានលក់ និងការផ្តល់សេវាកម្មនៅក្នុងកំឡុងពេលនៃខួបគណនេយ្យ។¹²

ចំណាយ គឺជាលុយដែលអ្នកទិញចំណាយលើការទិញផលិតផល។¹³

១.១.៥ និយមន័យនៃការធ្វើសវនកម្ម

ការធ្វើសវនកម្ម គឺជាសកម្មភាពក្នុងការត្រួតពិនិត្យថាតើព័ត៌មានដែលបានបង្ហាញនៅក្នុងរបាយការណ៍គណនេយ្យពិតជាត្រឹមត្រូវ ហើយអាចជឿជាក់ថាពិតជាបានបង្ហាញនូវស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុជាក់ស្តែងរបស់ក្រុមហ៊ុននោះពិតមែន។¹⁴

⁶ Robbins,S.P.,Coulter,M.,&DeCenzo,D.A.,Fundamentals of Management: Management Myths Debunked(2017), P29

⁷ Bateman,T.S.&Snell,S.A., Management: Competing in the New Era(2002) ,P14

⁸ Marshall,D.H.,&Mcmanus,W.W., Accounting: what the number means(1996), P320

⁹ William,J.R.,Haka,S.F.,Bettner,M.S.,&Carcello,J.V., Financial Accounting(2006), P106

¹⁰ CamEd Business School, Microeconomic(2017), P99

¹¹ Marshall,D.H.,&Mcmanus,W.W., Accounting: what the number means(1996), P352

¹² William,J.R.,Haka,S.F.,Bettner,M.S.,&Carcello,J.V., Financial Accounting(2006), P107

¹³ CamEd Business School, Microeconomic(2017), P99

ការធ្វើសវនកម្ម គឺជាការប្រមូលផ្តុំ និងការវាយតម្លៃភស្តុតាងទាក់ទងនឹងព័ត៌មានហិរញ្ញវត្ថុ ដើម្បីកំណត់ និងរាយការណ៍ពីកំរិតនៃទំនាក់ទំនងរវាងព័ត៌មាន និងលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលបាន បង្ហាញជាសាធារណៈ។ សវនកម្មត្រូវបានអនុវត្តដោយអ្នកមានជំនាញ និងឯករាជ្យ។¹⁵

ការធ្វើសវនកម្ម គឺដំណើរការជាប្រព័ន្ធមួយនៃការប្រមូលផ្តុំ ដែលវាយតម្លៃភស្តុតាងដោយ មិនលំអៀងទាក់ទងនឹងការអះអាងលាតត្រដាងអំពីសកម្មភាព និងព្រឹត្តិការណ៍សេដ្ឋកិច្ច ដើម្បី បញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវលើកំរិតដែលមានចំណងទាក់ទងនឹងការអះអាងលាតត្រដាង និងលក្ខណៈ វិនិច្ឆ័យដែលបានបង្កើតឡើង និងការរាយការណ៍លទ្ធផលជូនអ្នកប្រើប្រាស់សំខាន់ៗ។¹⁶

១.២ គោលការណ៍ទទួលស្គាល់ចំណូល និង ចំណាយ

១.២.១ ដំណើរការស្វែងរកចំណូល

គ្រប់អង្គភាពទាំងអស់ បង្កើតអាជីវកម្មឡើងក្នុងគោលបំណងដូចៗគ្នា គឺដើម្បីស្វែងរក ប្រាក់ចំណេញ ជាពិសេសបើអង្គភាពមានលទ្ធភាពអាចស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ ឲ្យកាន់តែច្រើន គឺកាន់តែល្អ។ យ៉ាងណាមិញ នៅក្នុងការស្វែងរកប្រាក់ចំណេញនេះផងដែរ គឺវាមានការពាក់ព័ន្ធ យ៉ាងខ្លាំងចំពោះ ការស្វែងរកប្រាក់ចំណូលឲ្យបានច្រើន និងព្យាយាមលែងកវិធីសាស្ត្រនានា ដើម្បីឲ្យរាល់ការចំណាយនានាគិត តាមលទ្ធភាពដែលអាចធ្វើទៅបាន ដើម្បីទទួលបាននូវប្រាក់ ចំណេញច្រើនគួរជាទីគាប់ចិត្ត។ ចំណែកដំណើរការនៃការស្វែងរកចំណូល គឺមានភាពខុសប្លែក ពីគ្នា ទៅតាមប្រភេទអាជីវកម្មរបស់អង្គភាពនីមួយៗ ដោយអង្គភាពខ្លះទទួលបានចំណូលពីការ លក់ទំនិញ ចំណែកខ្លះទៀតទទួលបានពីការផ្តល់សេវាកម្មជាដើម។ ឧទាហរណ៍ ខាងគ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់ទទួលបានចំណូលតាមរយៈការផ្តល់សេវាកម្មនានា ចំណែកក្រុមហ៊ុន ប្រោសកាហ្វេ ទទួលបានចំណូលពីការលក់កាហ្វេ នំ និងអាហារសម្រន់មួយចំនួន។ ទោះជាយ៉ាង ណាក៏ដោយ គ្រប់ចំណូលដែលរកបានពីដំណើរការនៃប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មសុទ្ធសឹងតែជា ចំណូលដែលមិនទាន់មានការទូទាត់ជាមួយចំណាយនានាឡើយនោះទេ។

១.២.២ ការទទួលស្គាល់ចំណូល

ចំណូលត្រូវបានទទួលស្គាល់:

¹⁴ Ainsworth,P.,Deines,D.,David,P.R.,&Larson,C.X.,Introduction to Accounting: An Intergrated Approach(2000), P7

¹⁵ Arens,A.A.,Elder,R.J.&Beasley,M.S., Auditing and Assurance Services: An Integrated Approach(2003), P11

¹⁶ International Institute of Cambodia, Auditing(2002), P2

- ការទទួលស្គាល់ចំណូលមុនពេលទទួលបានសាច់ប្រាក់
- ការទទួលស្គាល់ចំណូលពេលទទួលបានសាច់ប្រាក់
- ការទទួលស្គាល់ចំណូលក្រោយពេលទទួលបានសាច់ប្រាក់

១.២.២.១ ការទទួលស្គាល់ចំណូលមុនពេលទទួលបានសាច់ប្រាក់

នៅពេលក្រុមហ៊ុនបំពេញសេវាកម្ម ឬលក់ទំនិញទៅឲ្យអតិថិជន និងចេញវិក័យបត្រ ដោយតម្រូវឲ្យសងប្រាក់ក្នុងកំឡុងពេលជាក់លាក់ណាមួយ។

ឧទាហរណ៍: ក្រុមហ៊ុន Fly-Away បានលក់យន្តហោះថ្លៃ១៦០០\$ទៅឲ្យអតិថិជនដោយ ជំពាក់នៅថ្ងៃទី១៥ កុម្ភៈ ឆ្នាំ២០០០ នោះចំណូលត្រូវបានគេទទួលស្គាល់នៅថ្ងៃដដែល។ បញ្ជាក់: ថ្លៃដើមនៃទំនិញគឺ៩៦០\$។

➤ ការកត់ត្រានៅពេលលក់ទំនិញ

Dr. Accounts Receivable	1,600	
		Cr. Sales Revenue 1,600
Dr. Cost of Goods Sold	960	
		Cr. Inventory 960

➤ ការកត់ត្រានៅពេលដែលអតិថិជនបង់ប្រាក់

Dr. Cash	1,600	
		Cr. Accounts Receivable 960

១.២.២.២ ការទទួលស្គាល់ចំណូលពេលទទួលបានសាច់ប្រាក់

នៅពេលក្រុមហ៊ុនបំពេញសេវាកម្ម ឬលក់ទំនិញទៅឲ្យអតិថិជន និងទទួលបានសាច់ប្រាក់ ភ្លាមៗ នោះចំណូលត្រូវបានកត់ត្រា និងទទួលស្គាល់។

ឧទាហរណ៍: ក្រុមហ៊ុន Fly-Away Hobby Shop បានលក់គំរូយន្តហោះទៅឲ្យអតិថិជន និង ទទួលបានសាច់ប្រាក់៥០០\$។ បញ្ជាក់: ថ្លៃដើមនៃទំនិញគឺ៣០០\$ ហើយក្រុមហ៊ុនធ្វើការកត់ត្រា ដូចខាងក្រោម៖

➤ ការកត់ត្រានៅពេលលក់ទំនិញ និងទទួលបានសាច់ប្រាក់

Dr. Cash	500	
		Cr. Sales Revenue 500
Dr. Cost of Goods Sold	300	

Cr. Inventory

300

១.២.២.៣ ការទទួលស្គាល់ចំណូលក្រោយពេលទទួលបានសាច់ប្រាក់

ក្រុមហ៊ុនខ្លះទទួលបានសាច់ប្រាក់មុនពេលទទួលស្គាល់ចំណូល។ ឧទាហរណ៍ដូចជា ការបង់ធានារ៉ាប់រង ការបង់ថ្លៃសេវាជួលមេធាវី ថ្លៃសិក្សា ឬថ្លៃឈ្នួលអាគារជាដើម។ ក្នុងកាលទេសៈនេះ ក្រុមហ៊ុនមិនទាន់ទទួលស្គាល់ចំណូលភ្លាមៗទេ លុះត្រាតែក្រុមហ៊ុនបានបំពេញសេវាកម្ម ឬដឹកជញ្ជូនទំនិញនៅក្នុងកំឡុងពេលមួយជាក់លាក់ ឬលក្ខខណ្ឌសមស្របមួយដែលក្រុមហ៊ុនគិតថា ពិតជាអាចរកបានចំណូលនេះពិតមែន។¹⁷

ឧទាហរណ៍: ក្រុមហ៊ុន Fly-Away ទទួលបានសាច់ប្រាក់២៤០០\$ សម្រាប់ការបញ្ជាទិញយន្តហោះ ពីអតិថិជននៅថ្ងៃទី១ មីនា ២០០០ ដែលថ្លៃដើមនៃទំនិញគឺ១៤៤០\$ ។

- ការកត់ត្រានៅពេលទទួលបានសាច់ប្រាក់

Dr. Cash	2,400
----------	-------

Cr. Customer Deposits	2,400
-----------------------	-------

- ការកត់ត្រានៅពេលទទួលស្គាល់ចំណូល (ក្រោយប្រគល់ទំនិញ)

Dr. Customer Deposits	2,400
-----------------------	-------

Cr. Sales Revenue	2,400
-------------------	-------

Dr. Cost of Goods Sold	1,440
------------------------	-------

Cr. Inventory	1,440
---------------	-------

១.២.៣ ការគ្រប់គ្រងចំណូល

នៅក្នុងដំណើរការអាជីវកម្មរបស់អង្គភាពនីមួយៗ តែងតែមានវិធីសាស្ត្ររៀងៗខ្លួនក្នុងការគ្រប់គ្រងទៅលើចំណូលរបស់អង្គភាពខ្លួន។ ចំពោះអង្គភាពដែលមានវិធីសាស្ត្រក្នុងការគ្រប់គ្រងចំណូលរបស់ខ្លួនឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ក៏ធ្វើឲ្យអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនដំណើរការទៅយ៉ាងរលូន ចំណែកអង្គភាពខ្លះដែលពុំមានវិធីសាស្ត្រច្បាស់លាស់ឬពុំមានប្រសិទ្ធភាព ក៏ធ្វើឲ្យដំណើរការអាជីវកម្ម របស់ខ្លួនឈានទៅដល់ដំណាក់កាលជ្រុះទុំ ឬក្ស័យធុនជាដើម។ អាស្រ័យហេតុនេះ

¹⁷ Ainsworth,P.,Deines,D.,David,P.R.,&Larson,C.X., Introduction to Accounting: An Intergrated Approach(2000), P348-350

ដែលអ្នកគ្រប់គ្រងអង្គភាព តែងតែយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសចំពោះការគ្រប់គ្រងលើចំណូលនេះ ដោយព្យាយាមរកនូវវិធីសាស្ត្រដែលពិសេសនានា និងខុសប្លែកពីគេ ដើម្បីសម្រេចបាននូវប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។

ការគ្រប់គ្រងទៅលើប្រភពចំណូលទាំងក្នុង និងក្រៅប្រតិបត្តិការតែងតែស្ថិតនៅក្នុងការឃ្លាំមើលរបស់អ្នកគ្រប់គ្រង ដោយការយកចិត្តទុកដាក់ជាពិសេសជានិច្ច ដោយមិនចង់ឲ្យមានការលេចឡើងនូវចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួន ដែលធ្វើឲ្យបាត់បង់នូវប្រភពចំណូលទាំងនោះ។ អាស្រ័យហេតុនេះហើយ ទើបអ្នកគ្រប់គ្រងបានរៀបចំនូវប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងទៅលើអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនដូចជាការបង្កើតឲ្យមានការប្រើប្រាស់នូវប្រព័ន្ធគណនេយ្យ (ការទទួលស្គាល់ ការកាត់ត្រាចំណូលទៅតាមស្តង់ដារគណនេយ្យ) ការប្រើប្រាស់នូវប័ណ្ណចំណូល និងបង្កើនចំណេះដឹងរបស់បុគ្គលិកឲ្យយល់ដឹងនូវនីតិវិធីក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធគណនេយ្យទាំងអស់នោះ ឲ្យបានត្រឹមត្រូវទៅតាមបទដ្ឋាន និងមានលក្ខណៈត្រឹមត្រូវដែលអាចបញ្ចៀសបាននូវរាល់បញ្ហាដែលកើតមានឡើង។ មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ អង្គភាពខ្លះក៏បានបង្កើតឲ្យមានប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងពិនិត្យផ្ទៃក្នុង (Internal Control) ដែលអាចចាប់បានរាល់កំហុសជាសារវ័ន្ត ការកេងបន្លំ ការឆបោកនានាជាដើម ជាពិសេសមានការជួលសវនករខាងក្រៅ ដើម្បីត្រួតពិនិត្យទៅលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ កិច្ចប្រតិបត្តិការនិង ការអនុលោម តាមបទបញ្ញត្តិជាដើម ។ ទោះបីយ៉ាងណាក៏ដោយកំហុសឆ្គងតែងតែកើតមានឡើងរាល់ប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម តែងតែឆ្គងកាត់ការត្រួតពិនិត្យជាច្រើនដំណាក់កាល ហើយព្យាយាមកែលំអទៅតាមពេលវេលាជាក់ស្តែង ព្រមទាំងសង្កេតមើលនូវប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងអាជីវកម្មរបស់ខ្លួនដើម្បីប្រកួតប្រជែងជាមួយដៃគូដទៃទៀត និងព្យាយាមធ្វើឲ្យប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រងចំណូលរបស់ខ្លួនប្រព្រឹត្តទៅប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់យ៉ាងពិតប្រាកដ។

១.២.៤ ប្រភេទចំណាយ

នៅក្នុងការរៀបចំរបាយការណ៍លទ្ធផលតាមបែប Multiple-step Income Statement គេបានចែកចំណាយជា២ប្រភេទគឺ៖ ចំណាយប្រតិបត្តិការ និងចំណាយក្រៅប្រតិបត្តិការ។

ចំណាយប្រតិបត្តិការ (Operating Expenses) គឺជាចំណាយដែលកើតឡើងក្នុងការប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មដោយមិនរួមបញ្ចូលចំណាយលើថ្លៃដើមផលិតកម្ម។ ជាទូទៅ ចំណាយប្រភេទនេះបានបែងចែកជា២ក្រុមគឺ៖

- ចំណាយក្នុងការលក់ (Selling expenses) រួមបញ្ចូលទាំងថ្លៃស្តុកនិងរៀបចំទំនិញ (storing and preparing goods) សម្រាប់លក់ ការផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម (advertising expense) និងថ្លៃដឹកជញ្ជូនទំនិញនានា (delivery expense) បើភាគីអ្នកផ្គត់ផ្គង់យល់ព្រមចំណាយ។
- ចំណាយទូទៅ និងរដ្ឋបាល (General and administrative expenses) រួមមានចំណាយគណនេយ្យ (expenses for accounting) ចំណាយបុគ្គលិកផ្នែករដ្ឋបាល (personnel expense) credit checking, collections, និងចំណាយផ្សេងៗដែលទាក់ទងនឹងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម។ ក្រៅពីនោះ ចំណាយលើការជួលអគារ (rent expense) ចំណាយធានារ៉ាប់រង (insurance expense) និងចំណាយទឹកភ្លើង (utilities expense) ជាធម្មតាត្រូវបានចាត់ចូលជាចំណាយទូទៅ និងរដ្ឋបាល។

ចំណាយក្រៅប្រតិបត្តិការ (Non-operating Expenses) គឺជាចំណាយដែលមិនទាក់ទងនឹងសកម្មភាពប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មរបស់ក្រុមហ៊ុន។ ក្នុងនោះមានដូចជា ចំណាយទៅលើការប្រាក់ (interest expense) និងចំណាយផ្សេងៗដែលពាក់ព័ន្ធនឹងកម្ចីក្នុងការពង្រីកអាជីវកម្ម។

១.២.៥ ការទទួលស្គាល់ចំណាយ

ចំណាយត្រូវបានទទួលស្គាល់នូវពេលៈ

- ទទួលស្គាល់នៅពេលមានការចំណាយជាសាច់ប្រាក់ភ្លាមៗ
- ទទួលស្គាល់ក្រោយពីទិញទំនិញឬប្រើសេវាកម្ម
- ទទួលស្គាល់មុនពេលបង់ជាប្រាក់

១.២.៥.១ ចំណាយទទួលស្គាល់នៅពេលមានការចំណាយជាសាច់ប្រាក់ភ្លាមៗ

នៅពេលដែលមានការចំណាយភ្លាម ដែលជាចំណាយក្នុងប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មមួយចំនួនត្រូវបានទទួលស្គាល់ភ្លាមៗ ដោយមិនចាំបាច់មានការកែតម្រូវ ឬបន្តការអនុវត្តគណនេយ្យបន្តទៀតនោះទេ។

ឧទាហរណ៍៖ បើសិនបើក្រុមហ៊ុនមួយបានទូទាត់សាច់ប្រាក់ ៦០០ដុល្លារ ទៅកាន់ការធ្វើខិត្តប័ណ្ណផ្សព្វផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម ការរៀបចំការចំណាយរបស់ក្រុមហ៊ុនបានកើតមានឡើង វានឹងធ្វើឲ្យមានការចំណាយសាច់ប្រាក់ ពីព្រោះភ្នាក់ងារនោះបានជួលនូវសេវាកម្មរបស់វា។

➤ ការកត់ត្រា

Dr. Advertising Expense

600

Cr. Cash

600

១.២.៥.២ ចំណាយទទួលស្គាល់ក្រោយពីទិញទំនិញឬប្រើសេវាកម្ម

នៅពេលខ្លះ ក្រុមហ៊ុនមួយចំនួនធ្វើការទទួលស្គាល់ចំណាយ ក្រោយពេលដែលទទួលបានទំនិញ ឬប្រើប្រាស់សេវាកម្មរួច ដែលការចំណាយនោះអាចជាសាច់ប្រាក់ ឬដោយ credit។ យ៉ាងណាមិញ An accrual accounting system ក៏បានឆ្លុះបញ្ចាំងពីការធ្វើចំណាយទៅលើគណនីទ្រព្យសកម្មមួយចំនួន រួមមានដូចជា ការផ្គត់ផ្គង់សម្ភារៈការិយាល័យ ការបង់ថ្លៃជួល ការបង់ថ្លៃផ្សាយពាណិជ្ជកម្ម និងការបង់ថ្លៃធានារ៉ាប់រងជាដើម។ ចំណែកឯការកត់ត្រាវិញគឺ កាត់បន្ថយក្នុងគណនីទ្រព្យសកម្មហើយទទួលស្គាល់ចំណាយដែលជាប់ទាក់ទងទាំងនោះ ទៅតាមការប្រើប្រាស់ជាក់ស្តែងក្នុងកំឡុងពេលមួយ ឬតាមដំណាក់កាលនីមួយៗ។ រីឯចំណាយក្នុងប្រតិបត្តិការជាធម្មតាទទួលស្គាល់នៅចុងការិយបរិច្ឆេទ ដោយមានការរៀបចំវាស់វែងឡើងវិញ ដែលធ្វើការពន្យារចំណាយនោះនៅក្នុង Adjusting Entry។

ឧទាហរណ៍៖ ក្រុមហ៊ុនមួយបានបង់សាច់ប្រាក់មុន ៣០០០\$ លើការផ្សាយពាណិជ្ជកម្មក្នុងការសែត សម្រាប់រយៈពេល៣ខែ នៅថ្ងៃទី១ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០០ ហើយបានកត់ត្រាក្នុងគណនីចំណាយមុន Prepaid Advertising។ The adjusting entry ៣១ធ្នូ ការទូទាត់នៅចុងឆ្នាំបានកាត់បន្ថយទ្រព្យសកម្ម ២០០០\$ និងរៀបចំការចំណាយដែលបានកើតឡើងក្នុងកំឡុងឆ្នាំ ២០០០ ។

➤ ការកត់ត្រា

១.១១.២០០០	Prepaid Advertising	3,000	
	Cash		3,000
៣១.១២.២០០០	Advertising Expense	2,000	
	Prepaid Advertising		2,000

១.២.៥.៣ ចំណាយទទួលស្គាល់មុនពេលបង់ជាប្រាក់

តាមប្រព័ន្ធគណនេយ្យបង្ករ ចំណាយត្រូវបានគេទទួលស្គាល់នូវពេលដែលកើតមានឡើង ប៉ុន្តែមិនទាន់បានបង់ជាសាច់ប្រាក់។ ចំណាយបង្ករទាំងនេះ បង្កើតបានជាបំណុលរបស់ក្រុមហ៊ុន ហើយបំណុលទាំងនេះត្រូវបានលុបចោលទៅវិញ នៅពេលដែលមានការបង់ជាសាច់ប្រាក់។¹⁸

¹⁸ Ainsworth,P.,Deines,D.,David,P.R.,&Larson,C.X., Introduction to Accounting: An Intergrated Approach(2000), P303-304

ឧទាហរណ៍៖ ក្រុមហ៊ុនមួយមានប្រាក់ចំណូល \$១៥៥០០០ និងប្រាក់ចំណូលជាប់ពន្ធ \$១៥០០០០ សម្រាប់ឆ្នាំ១៩៩៩ និងអត្រាពន្ធជាមធ្យមគឺ៤០ភាគរយ។ ភាពខុសគ្នារវាង Accounting និង Tax Income គឺ \$៥០០០ ដែលជាការប្រាក់របស់ Municipal Bond ដែលក្រុមហ៊ុន រកបានក្នុង កំឡុងពេលនោះគឺមិនត្រូវការបង់ពន្ធឡើយ។ ពន្ធលើប្រាក់ចំណូលក្នុងរយៈពេលនោះ គឺ \$៦០០០០ ($១៥៥០០០ \times ០,៤០$) ហើយក្រុមហ៊ុនបានកត់ត្រាទៅក្នុង Journal Entry ដើម្បី រៀបចំនូវប្រតិបត្តិការចំណាយក្នុងកំឡុងពេល Fiscal Year។

➤ ការកត់ត្រា

Dr. Income Tax expense 60,000

Cr. Income Tax Payable 60,000

The Income Taxes payable account គឺត្រូវបានគេកែតម្រូវ (លុបបំបាត់ចោល) នៅឆ្នាំបន្ត បន្ទាប់ នៅពេលដែលក្រុមហ៊ុនបានបង់ពន្ធរួចរាល់។ ក្រុមហ៊ុនភាគច្រើនតែងតែធ្វើការព្យាករណ៍ ទុកទៅលើការបង់ពន្ធសម្រាប់កំឡុងឆ្នាំនីមួយៗ និងនៅពេលដែលមានការបង់ពន្ធ គេកត់ត្រាដូច ខាងក្រោម៖

Dr. Income Tax Expense 2,000

Cr. Cash 2,000

១.២.៦ ការគ្រប់គ្រងចំណាយ

រាល់ប្រតិបត្តិការអាជីវកម្មរបស់អង្គភាព តែងតែធ្វើការចំណាយទៅលើចំណាយប្រតិបត្តិ ការ និងចំណាយក្រៅប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម ដើម្បីឲ្យបានផលមកវិញជាចំណូលចូលក្នុងអង្គភាព របស់ខ្លួន។ ក្រៅពីមានការយកចិត្តទុកដាក់ទៅចំណូល ចំណាយក៏ជាចំណុចសំខាន់មួយផងដែរ ដែលអាចជួយឲ្យអង្គភាពអាចបន្តអាជីវកម្មបានយូរអង្វែង ប្រសិនបើមានការគ្រប់គ្រងទៅលើរាល់ ការចំណាយទាំងអស់ដោយមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ រួមទាំងប្រកបដោយគុណភាព។ យ៉ាងណា វិញ បើអង្គភាពមួយមានការចំណាយកើនឡើងខ្ពស់ វាអាចឆ្លុះបញ្ចាំងថា អង្គភាពនោះកំពុងមាន បញ្ហាដែលប្រឈមមុខខ្លាំង ព្រោះប្រសិនបើមិនមានដំណោះស្រាយដ៏ល្អប្រសើរចំពោះបញ្ហានេះ បាន គឺអាចបណ្តាលឲ្យមានការថយនូវប្រាក់ចំណេញ ឬអាចបន្តឲ្យអង្គភាពនោះឈានដល់ ដំណាក់កាលចុងក្រោយគឺក្ស័យធុន។ អាស្រ័យហេតុនេះហើយបានជាអង្គភាពទាំងអស់មិន ថាខ្នាតតូចឬខ្នាតធំ តែងតែមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្លាំងមុនការសម្រេចចិត្តទៅលើការចំណាយ នានា ជាពិសេសចំណាយនៅក្នុងប្រតិបត្តិការដែលមានការចំណាយច្រើនខ្ពស់។

អាស្រ័យហេតុនេះ ទើបអ្នកគ្រងគួរពិចារណាឲ្យច្បាស់លាស់មុននឹងធ្វើការចំណាយទៅលើអ្វីមួយ ដោយគួរធ្វើការចោទសួរថា តើការចំណាយនេះមានកម្រិតច្រើនឬតិច? តើការចំណាយនេះអាចផ្តល់ផលមកវិញបានច្រើនដែរទេ? តើពិតជាចាំបាច់ក្នុងការធ្វើការចំណាយនេះដែររឺទេ? តើការចំណាយនេះអាចបណ្តាលឲ្យមានផលប៉ះពាល់ទៅលើប្រាក់ចំណេញដែររឺទេ? ហើយជាពិសេស តើខាងគ្រឹះស្ថានបានចំណាយទៅលើអ្វីច្រើនជាងគេ? ការដែលធ្វើបែបនេះអាចបញ្ចៀសបាននូវការចំណាយច្រើនហើយទទួលបានមកវិញនូវលទ្ធផលមិនសមស្រប។ រាល់ការចំណាយនានា មិនថាក្នុងប្រតិបត្តិការ ឬក្រៅប្រតិបត្តិការ ត្រូវតែមាន Invoice ភ្ជាប់មកជាមួយ ដោយមានការបំពេញបែបបទច្បាស់លាស់ដែលអាចបញ្ជាក់បានថាពិតជាបានធ្វើការចំណាយយ៉ាងពិតប្រាកដពិតមែន ដោយមានរាយនូវថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ ដែលធ្វើការចំណាយ ឈ្មោះទំនិញ ឬផលិតផលចំនួន ឯកតា តម្លៃសរុប ហត្ថលេខាអ្នកលក់និងអ្នកទិញ រួមជាមួយនឹង ការបញ្ជាក់អំពីទីតាំងដែលបានទិញផលិតផលនិងសេវាកម្មនោះឲ្យបានច្បាស់លាស់។ យ៉ាងណាវិញ ចំពោះអ្នកគ្រប់គ្រងក៏គួរយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះចំណាយដែលមិនសូវចាំបាច់ ថាគួរកាត់បន្ថយ ឬធ្វើការបញ្ឈប់ការចំណាយតែម្តង ដើម្បីជៀសវាងនៅការចំណាយខ្លះខ្លាយដែលជាហេតុនាំឲ្យមានការចំណាយកើនឡើង ឬមិនមានប្រសិទ្ធភាព។ ម្យ៉ាងវិញទៀត អ្នកគ្រប់គ្រងគួរបង្កើតប្រព័ន្ធត្រួតពិនិត្យផ្ទៃក្នុងផងដែរ ដែលវាអាចធ្វើឲ្យការចំណាយនានា ស្ថិតនៅក្នុងការគ្រប់គ្រងរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំជានិច្ច។

១.៣ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ គឺជាសេចក្តីរាយការណ៍មួយដែលបង្ហាញអំពីស្ថានភាពជាក់ស្តែងពិតប្រាកដរបស់សហគ្រាសមួយ ដែលការរាយការណ៍ទាំងនោះត្រូវបានគេបង្ហាញជាតួលេខនៃរូបិយវត្ថុណាមួយ (ឧទាហរណ៍: ដុល្លារអាមេរិច ឬ ប្រាក់រៀលជាដើម)។

១.៣.១ របាយការណ៍មុនប្រាក់ចំណេញ

Statement of retained earning ជារបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុដែលបង្ហាញពីបំរែបំរួលចំនួន Retained Earning ក្នុងឆ្នាំជាក់លាក់ណាមួយ ហើយការកើន Retained Earning នោះអាចធ្វើឲ្យមានការកើនឡើងនូវ O/E ។

SALT LAKE CORPORATION			
Statement of Retained Earnings			
For the year Ended December 31, 20xx			
Retained earnings, Dec 31, 2004			
As originally reported		XXX	
Less: Prior period adjustment for error in recording 2004			
depreciation expense (net of \$XXX income taxes)		XXX	
As restarted		XXX	
Net income for 20xx		XXX	
Subtotal		XXX	
Less dividends:			
Cash dividend on preferred stock (\$X per share)	\$XXX		
Cash dividend on common stock (\$X per share)	XXX		
10% stock dividend	XXX	XXX	
Retained earnings, Dec, 31, 20xx		XXX	

(ប្រភព៖ ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅ Financial Accounting, បោះពុម្ពឆ្នាំ២០០៦, ទំព័រ៥៧០)

(តារាងទី១)

១.៣.២ របាយការណ៍លទ្ធផល

របាយការណ៍លទ្ធផល (Income Statement /Statement of Operation /Statement of Earnings) មានតួនាទីសង្ខេបនូវសកម្មភាពក្នុងការបង្កើតប្រាក់ចំណេញ ដែលសកម្មភាពនោះកើតឡើងក្នុងកំឡុងពេលកត់ត្រាព័ត៌មានជាក់លាក់។ របាយការណ៍លទ្ធផលនេះមានសារៈសំខាន់ចំពោះអ្នកវិនិយោគ និងម្ចាស់បំណុលក្នុងការព្យាករណ៍ពីលទ្ធភាពស្វែងរកប្រាក់ចំណេញនាពេលអនាគត។

របាយការណ៍លទ្ធផលចែកចេញជា២ទម្រង់៖

- Single-step

BAILY RETAIL COMPANY			
Income Statement			
For the year Ended December 31, 20xx			
Revenue and gains:			
Sales (less returns and allowances)		XXX	
Rent revenue		<u>XXX</u>	
Interest and dividend revenue		XXX	
Gain on sale of operational assets		<u>XXX</u>	
Total revenue and gains		XXX	
Expenses and losses:			
Cost of goods sold	XXX		
Distribution expense	XXX		
General and administrative expense	XXX		
Depreciation expense	XXX		
Interest expense	XXX		
Loss on sale of investment	XXX		
Income tax expense	XXX		
Total expenses and losses		<u>XXX</u>	
Income before extraordinary items		XXX	
Extraordinary items:			
Loss due to earthquake	XXX		
Less: Income tax saving	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>	
EPS of common stock:			
Income before extraordinary item		XXX	
Extraordinary loss		<u>XXX</u>	
Net income		<u>\$XXX</u>	

(ប្រភព៖ ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅ Intermediate Accounting, បោះពុម្ពឆ្នាំ២០០១, ទំព័រ១២៣)

(តារាងទី២)

• Multiple-step

BAILY RETAIL COMPANY			
Income Statement			
For the year Ended December 31, 20xx			
Sale revenue			XXX
Less: Sales returns and allowances			<u>XXX</u>
Net Sale			XXX
Cost of goods sold:			
Beginning inventory		\$XXX	
Purchase of inventory	XXX		
Freight-in	<u>XXX</u>		
Cost of purchases	XXX		
Less: Purchase returns and allowances	<u>XXX</u>	XXX	
Total goods available for sale		XXX	
Less: Ending inventory		<u>XXX</u>	
Cost of goods sold			<u>XXX</u>
Gross margin on sales			XXX
Operating expenses:			
Distribution expense		XXX	
General and administrative expense		XXX	
Depreciation expense		<u>XXX</u>	
Total operating expenses			<u>XXX</u>
Income from operation			XXX
Other revenues and gains:			

Rent revenue	XXX		
Interest and dividend revenue	XXX		
Gain on sale of operational assets	<u>XXX</u>	XXX	
Other expenses and losses:			
Interest expense	XXX		
Loss on sale of investment	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>
Income before income tax and extraordinary items			XXX
Income tax expense			<u>XXX</u>
Income before extraordinary items			XXX
Extraordinary item:			
Loss due to earthquake		XXX	
Less: Income tax saving		<u>XXX</u>	<u>XXX</u>
Net income			<u>\$XXX</u>
EPS of common stock:			
Income before extraordinary item			XXX
Extraordinary loss			<u>XXX</u>
Net income			<u>\$XXX</u>

(ប្រភព៖ ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅ Intermediate Accounting, បោះពុម្ពឆ្នាំ២០០១, ទំព័រ១២៥)

(តារាងទី៣)

១.៣.៣ តារាងតុល្យការ

តារាងតុល្យការ (Balance Sheet/ Statement of Financial Position) គឺការរាយការណ៍ពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុននៅកាលបរិច្ឆេទជាក់លាក់មួយ។ តារាងតុល្យការ បង្ហាញពីលំដាប់លំដោយនៃទ្រព្យសកម្ម បំណុល និង ទុនម្ចាស់នៅកាលបរិច្ឆេទមួយ ហើយតារាងតុល្យការត្រូវបានរៀបចំឡើងនៅចុងកាលបរិច្ឆេទនៃខួបគណនេយ្យ។

SONORA, INC.

Balance Sheet			
At December 31, 20xx			
Assets			
Current assets:			
Cash			XXX
Account receivable	XXX		
Allowance for doubtful accounts	<u>XXX</u>	XXX	
Notes receivable			XXX
Interest receivable			XXX
Inventory			XXX
Prepaid insurance			<u>XXX</u>
Total current assets			XXX
Operational assets:			
Land		XXX	
Building	XXX		
Accumulated depreciation, building	<u>XXX</u>	XXX	
Equipment	XXX		
Accumulated depreciation, equipment	<u>XXX</u>	<u>XXX</u>	
Total operations assets			<u>XXX</u>
Total assets			<u>\$XXX</u>
Liabilities			
Current Liabilities:			
Account payable			XXX
Interest payable			XXX
Rent collected in advance			XXX
Income tax payable			<u>XXX</u>

Total current liabilities	XXX
Long-term liabilities:	
Bonds payable	<u>XXX</u>
Total liabilities	XXX
Stockholders' Equity	
Contributed capital:	
Common stock	XXX
Contributed capital in excess of par	XXX
Retained earnings	<u>XXX</u>
Total stockholders' equity	<u>XXX</u>
Total liabilities and stockholders' equity	<u>\$XXX</u>

(ប្រភព៖ ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅ Intermediate Accounting, បោះពុម្ពឆ្នាំ២០០១, ទំព័រ៨២)

(តារាងទី៤)

១.៣.៤ របាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់

របាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់ (Statement of Cash Flows) គឺជារបាយការណ៍មួយដែលពន្យល់អំពីលំហូរសាច់ប្រាក់របស់សហគ្រាសក្នុងអំឡុងពេលណាមួយ ដែលមានការផ្លាស់ប្តូរទៅតាមសកម្មភាព ប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម (Operating activities) ការវិនិយោគ (Investing activities) និង ការធ្វើហិរញ្ញប្បទាន (Financing activities)។

នៅក្នុងរបាយការណ៍ចលនាសាច់ប្រាក់ត្រូវបានគេបង្ហាញជា៣ផ្នែកធំៗគឺ៖

១. សកម្មភាពប្រតិបត្តិការអាជីវកម្ម (Operating activities)

(គេអាចរាយការណ៍តាមវិធីសាស្ត្រ២ គឺ direct method និង indirect method)។

២. សកម្មភាពនៃការវិនិយោគ (Investing activities)

៣. សកម្មភាពនៃការធ្វើហិរញ្ញប្បទាន (Financing activities)។

- Direct method

ALLISON CORPORATION	
Statement of Cash Flows	
For the year Ended December 31, 20xx	
Cash flows from operating activities:	
Cash received from customers	\$XXX
Interest and dividends received	<u>XXX</u>
Cash provided by operating activities	\$XXX
Cash paid to suppliers and employees	\$(XXX)
Interest paid	(XXX)
Income taxes paid	<u>(XXX)</u>
Cash disbursed for operating activities	(XXX)
Net cash flows from operating activities	\$XXX
Cash flows from investing activities:	
Purchase of marketable securities	\$(XXX)
Proceeds from sales of marketable securities	XXX
Loan made to borrowers	(XXX)
Collections on loans	XXX
Purchase of plant assets	(XXX)
Proceeds from sales of plant assets	XXX
Net cash flows from investing activities	(XXX)
Cash flows from financing activities:	
Proceeds from short-term borrowing	\$XXX
Payment to settle short-term debts	(XXX)
Proceeds from issuing bonds payable	XXX
Proceeds from issuing capital stock	XXX

Dividends paid	(XXX)
Net cash flow from financing activities	<u>XXX</u>
Net increase (decrease) in cash	\$XXX
Cash and cash equivalents, Jan 1	<u>XXX</u>
Cash and cash equivalents, Dec 31	<u>\$XXX</u>

(ប្រភព៖ ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅ Financial Accounting, បោះពុម្ពឆ្នាំ២០០៦, ទំព័រ៦០៣)

(តារាងទី៥)

- Indirect method

ALLISON CORPORATION			
Statement of Cash Flows			
For the year Ended December 31, 20xx			
Cash flows from operating activities:			
Net Income		\$XXX	
Add: Depreciation expense		XXX	
Decrease in accrued interest payable		XXX	
Increase in account payable		XXX	
Increase in accrued interest liabilities		XXX	
Non-operating loss on sales of marketable securities		<u>XXX</u>	
Subtotal		\$XXX	
Less: Increase in account receivable		\$XXX	
Increase in inventory		XXX	
Increase in prepaid expenses		XXX	
Decrease in accrued operating expenses payable		XXX	
Decrease in accrued income taxes payable		XXX	
Non-operating gain on sales of plant assets		<u>XXX</u>	<u>XXX</u>

Net cash flows from operating activities	\$XXX
Cash flows from investing activities:	
Purchase of marketable securities	\$(XXX)
Proceeds from sales of marketable securities	XXX
Loan made to borrowers	(XXX)
Collections on loans	XXX
Purchase of plant assets	(XXX)
Proceeds from sales of plant assets	XXX
Net cash flows from investing activities	(XXX)
Cash flows from financing activities:	
Proceeds from short-term borrowing	\$XXX
Payment to settle short-term debts	(XXX)
Proceeds from issuing bonds payable	XXX
Proceeds from issuing capital stock	XXX
Dividends paid	(XXX)
Net cash flow from financing activities	XXX
Net increase (decrease) in cash	\$XXX
Cash and cash equivalents, Jan 1	XXX
Cash and cash equivalents, Dec 31	<u>\$XXX</u>

(ប្រភព៖ ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅ Financial Accounting, បោះពុម្ពឆ្នាំ២០០៦, ទំព័រ៦១៨)

(តារាងទី៦)

១.៣.៥ វិភាគរបាយការណ៍បំណុល និងបំណាយ

របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ដើរតួយ៉ាងសំខាន់សម្រាប់អ្នកវិនិយោគ និងម្ចាស់បំណុលក្នុងការធ្វើការសម្រេចចិត្ត។ មិនថារបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុឆ្នាំកន្លងផុតទៅ ឬឆ្នាំបច្ចុប្បន្នឡើយ គឺអាចធ្វើឲ្យអ្នកប្រើប្រាស់ព័ត៌មានទាំងនោះ មានចំណាប់អារម្មណ៍ទៅលើស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុរបស់ក្រុមហ៊ុន។ របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ មិនត្រូវបានបង្ហាញដាច់ដោយឡែកឡើយ ដោយភ្ជាប់មកជាមួយនូវ

របាយការណ៍ឆ្នាំកន្លងផុតទៅ ឬពីរឆ្នាំកន្លងផុតទៅ ដើម្បីធ្វើការប្រៀបធៀប និងបង្ហាញឲ្យកាន់តែច្បាស់ពីស្ថានភាពក្រុមហ៊ុន។

ការវិភាគរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ គឺឧបករណ៍និងជាវិធីសាស្ត្រដែលប្រើសម្រាប់ធ្វើការសិក្សាវិភាគទៅលើព័ត៌មានរបស់ក្រុមហ៊ុន និងព្យាករណ៍ពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុនាពេលអនាគត។

ការវិភាគរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ មាន៣ វិធីសាស្ត្រ៖

- ការវិភាគតាមខ្សែដេក (Horizontal Analysis)
- ការវិភាគតាមឈរ (Vertical Analysis)
- ការវិភាគតាមអនុបាត (Ratio Analysis)

១.៣.៥.១ ការវិភាគតាមខ្សែដេក (Horizontal Analysis)

វិធីសាស្ត្រវិភាគតាមខ្សែដេកជាវិធីសាស្ត្រមួយដែលពេញនិយមជាងគេ។ វិធីសាស្ត្រនេះមានសារៈសំខាន់ណាស់សម្រាប់អ្នកគ្រប់គ្រងតាមអង្គភាពនីមួយៗ ដោយសារព័ត៌មានទទួលបានបន្ទាប់ពីធ្វើការវិភាគបានបង្ហាញពីភាពខ្លាំង និងភាពខ្សោយនៃដំណើរការអាជីវកម្មរបស់អង្គភាពមួយពីមួយឆ្នាំធៀបនឹងឆ្នាំផ្សេងទៀត។ ការគណនាតាមរបៀបខាងក្រោម៖

Dollars change= Analysis period amount- Base period amount

Analysis period amount - Base period amount

Percentage change (%) = $\frac{\text{Analysis period amount} - \text{Base period amount}}{\text{Base period amount}} \times 100$

គំរូបង្ហាញពីការរៀបចំលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមបែបវិភាគតាមខ្សែដេក:

Name of company

Horizontal Analysis

Comparative Income Statement

For the year ended, December 31, 200x+1 and 200x

	200x+1	200x	Dollars	Percentage
Net sale	\$xxx	\$xxx	\$xxx	xxx %
Cost of goods sold	xxx	xxx	xxx	xxx %
Gross profit	xxx	xxx	xxx	xxx %
Operating expense	xxx	xxx	xxx	xxx %
Operating profit	xxx	xxx	xxx	xxx %
Interest expense	xxx	xxx	xxx	xxx %
Earnings before taxes	xxx	xxx	xxx	xxx %
Income taxes	xxx	xxx	xxx	xxx %
Net income	xxx	xxx	xxx	xxx %

(ប្រភព៖ ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅ Financial Management របស់សាស្ត្រាចារ្យ ឈាង ហ៊ុយ, បោះពុម្ពឆ្នាំ២០១៥, ទំព័រ៣៣)

(តារាងទី៧)

១.៣.៥.២ ការវិភាគតាមខ្សែឈរ (Vertical Analysis)

វិធីសាស្ត្រវិភាគតាមខ្សែឈរ គឺដើម្បីកំណត់ឲ្យឃើញនូវភាពប្រែប្រួលនៃធាតុគណនីនីមួយៗ ដែលធៀបនឹងអត្រាភាគរយសរុបក្នុងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ។ អ្នកគ្រប់គ្រងប្រើការវិភាគនេះដើម្បី កំណត់នូវអត្រាបំបែរនៃទិន្នន័យហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់អាជីវកម្មរបស់ខ្លួនពីមួយឆ្នាំធៀបនឹងឆ្នាំផ្សេង ទៀត។ ការគណនាតាមរបៀបខាងក្រោម:

Analysis amount

Common-size (%) = ————— *100

Base amount

គំរូបង្ហាញពីការរៀបចំលើរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមបែបវិភាគតាមខ្សែឈរ:

Name of company

Vertical Analysis

Comparative Income Statement

For the year ended, December 31, 200x+1 and 200x

	200x+1	Percent	200x	Percent Change
Net sale	\$xxx	100%	\$xxx	100%
Cost of goods sold	xxx	xx	xxx	xx
Gross profit	xxx	xx	xxx	xx
Operating expense	xxx	xx	xxx	xx
Operating profit	xxx	xx	xxx	xx
Interest expense	xxx	xx	xxx	xx
Earnings before taxes	xxx	xx	xxx	xx
Income taxes	xxx	xx	xxx	xx
Net income	xxx	xx	xxx	xx

(ប្រភព៖ ដកស្រង់ចេញពីសៀវភៅ Financial Management របស់សាស្ត្រាចារ្យ ឈាង ហ៊ុយ, បោះពុម្ពឆ្នាំ២០១៥, ទំព័រ៣៥)

(តារាងទី៨)

១.៣.៥.៣ ការវិភាគតាមអនុបាត (Ratio Analysis)

ការវិភាគតាមអនុបាត គឺជាវិធីសាស្ត្រមួយក្នុងចំណោមវិធីសាស្ត្រដទៃទៀត ដែលអ្នកគ្រប់គ្រងនិយមប្រើប្រាស់ជាងគេ។ ទំនាក់ទំនងរវាងធាតុសំខាន់ៗនៃរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុតាមរយៈការវិភាគអនុបាតបានកំណត់ពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុនិងភាពខ្លាំងរបស់អាជីវកម្ម។ ម៉្យាងវិញទៀតលទ្ធផលដែលចេញពីការវិភាគនេះ បានបង្ហាញពីភាពប្រែប្រួលនៃសមាសធាតុនីមួយៗរបស់របាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ ពីមួយឆ្នាំ ទៅមួយឆ្នាំផ្សេងទៀត។ ការវិភាគផ្ដោតលើអនុបាត៤ក្រុមគឺ៖

- អនុបាតលទ្ធភាពស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ (Profitability Ratios)
- អនុបាតនៃលទ្ធភាពទូទាត់បំណុល (Liquidity Ratios)
- អនុបាតនៃការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិ (Asset Utilization Ratios)
- អនុបាតនៃការប្រើប្រាស់បំណុល (Debt Utilization Ratios)

១.៣.៥.៣.១ អនុបាតលទ្ធភាពស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ (Profitability Ratios)

អនុបាតលទ្ធភាពរកប្រាក់ចំណេញ ត្រូវបានប្រើប្រាស់ដោយអ្នកគ្រប់គ្រងដើម្បីវាស់វែងពីប្រសិទ្ធភាពនៃប្រាក់ចំណេញដែលអាជីវកម្មទទួលបានពីប្រតិបត្តិការ។

- a. **អនុបាតថ្លៃដើមទំនិញដែលបានលក់ធៀបនឹងការលក់ (COGS to Sales Ratio)** ភាគរយនៃការលក់ប្រើប្រាស់ដើម្បីទូទាត់លើការចំណាយណាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការលក់ដោយផ្ទាល់។

Cost of Goods Sold

COGS = _____

Sales

- b. **អនុបាតនៃចំណាយលើការលក់និងចំណាយផ្សេងៗធៀបនឹងការលក់ (SGA to Sales Ratio)** ភាគរយនៃការចំណាយលើការលក់និងចំណាយផ្សេងៗធៀបនឹងការលក់។

Selling General and Admin.

SGA to Sales Ratio = _____

Sales

- c. **អនុបាតនៃចំណេញដុល (Gross Profit Margin Ratio)** ជាអនុបាតដែលសំដែងចេញពីលទ្ធភាពដែលរកប្រាក់ចំណេញបានប៉ុន្មានពីផលិតផល ឬសេវាកម្មដោយមិនទាន់គិតនូវការចំណាយពីការលក់ និងរដ្ឋបាល។

Gross Profit

Gross Profit Margin = _____

Total Sales

- d. **អនុបាតនៃចំណេញសុទ្ធ (Net Profit Margin Ratio)** គឺជាអនុបាតដែលបង្ហាញពីលទ្ធភាពរកប្រាក់ចំណេញពីការរកចំណូលសរុប។

Net Income or (profit after tax)

Net Profit Margin Ratio = _____

Total Sales

e. អនុបាតនៃប្រាក់ចំណេញលើទ្រព្យសកម្ម (Return on Asset Ratio, ROA)

ជាផលធៀបរវាងប្រាក់ចំណេញសុទ្ធនិងទ្រព្យសកម្មសរុប។ អនុបាតនេះបានផ្តល់ជាព័ត៌មានយ៉ាងសំខាន់ដល់អ្នកគ្រប់គ្រង ឲ្យដឹងពីប្រសិទ្ធភាពនៃទ្រព្យសកម្មរបស់អាជីវកម្ម។ បើទទួលបានអនុបាតនេះបង្ហាញឡើងជាចំនួនវិជ្ជមានកាន់តែខ្ពស់នោះមានន័យថា ក្រុមហ៊ុនមានលទ្ធភាពច្រើនដើម្បីទាញយកប្រាក់ចំណេញពីការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្ម។

Net Income

ROA Ratio = _____

Total Assets

f. អនុបាតនៃប្រាក់ចំណេញលើដើមទុនផ្ទាល់ (Return on Equity Ratio, REO)

បង្ហាញពីការគណនាអត្រាធនលាភភាពពីវិនិយោគលើអាជីវកម្ម ថាតើវាបានប្រាក់ចំណេញគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធានាលើការទូទាត់លើហានិភ័យ ក្នុងពេលធ្វើអាជីវកម្ម។

Net Income

ROE Ratio = _____

Equity

១.៣.៥.៣.២ អនុបាតនៃលទ្ធភាពទូទាត់បំណុល (Liquidity Ratios)

អនុបាតលទ្ធភាពទូទាត់បំណុល ត្រូវបានប្រើប្រាស់លើការវាយតម្លៃនៃការទូទាត់បំណុលរយៈពេលខ្លីរបស់អាជីវកម្ម។

a. អនុបាតចរន្ត (Current Ratio) បង្ហាញពីផលធៀបរវាងទ្រព្យសកម្មរយៈពេលខ្លី និងបំណុលរយៈពេលខ្លីទាំងអស់របស់អាជីវកម្ម។

Total Current Assets

Current Ratio = _____

Total Current Liabilities

b. អនុបាតរហ័ស (Quick Ratio) បង្ហាញពីសកម្មភាពសងបំណុលរយៈពេលខ្លីរបស់អាជីវកម្ម។

Total Current Assets - Inventory

Quick Ratio = _____

Total Current Liabilities

- c. **អនុបាតនៃសាច់ប្រាក់ (Cash Ratio)** បង្ហាញពីសកម្មភាពកាន់តែច្បាស់ក្នុងការសងទៅលើទ្រព្យអកម្មរយៈពេលខ្លី។

Cash

Cash Ratio = _____

Total Current Liabilities

១.៣.៥.៣.៣ អនុបាតនៃការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសម្បត្តិ (Asset Utilization Ratios)

អនុបាតនេះប្រើប្រាស់ ដើម្បីវាស់វែងឲ្យដឹងពីប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្ម និងល្បឿនបង្វិល គណនីឥណទេយ្យ សន្និធិ និងទ្រព្យសម្បត្តិរយៈពេលវែងរបស់អាជីវកម្ម ដើម្បីបង្កើនការលក់។

- a. **អនុបាតនៃការបង្វិលគណនីអតិថិជន (Account Receivable Turnover Ratio)**

បង្ហាញពីប្រសិទ្ធភាពគណនីអតិថិជនលើការលក់ជឿរបស់ក្រុមហ៊ុន។

Sale on credit

Acc. Receivable Turnover Ratio = _____

Account Receivable

- b. **អនុបាតនៃការប្រមូលលើការលក់ជំពាក់ជាមធ្យម (Average Collection Period Ratio)** ជាអនុបាតមួយដែលត្រូវបានប្រើដើម្បីវាស់វែង ពីចំនួនថ្ងៃជាមធ្យមដែលត្រូវទទួលបានពីគណនីអតិថិជន។

Account Receivable

Average Collection Period Ratio = _____

Average daily credit sales

- c. **អនុបាតនៃការបង្វិលសន្និធិ (Inventory Turnover Ratio)** បង្ហាញពីចំនួនដុំដែលអ្នកបង្វិលបាន ឬលក់សន្និធិកំឡុងពេលមួយឆ្នាំ។

Sales

Inventory Turnover Ratio = $\frac{\text{Sales}}{\text{Inventories}}$

Inventories

- d. អនុបាតនៃការបង្វិលអចលនទ្រព្យ (Fixed Assets Turnover Ratio) បង្ហាញពីការប្រើប្រាស់អចលនទ្រព្យរបស់ក្រុមហ៊ុន នឹងអាចទទួលបានចំណូលមកវិញប៉ុន្មាន។

Net Sales

Fixed Assets Turnover Ratio = $\frac{\text{Net Sales}}{\text{Total Fixed Asset}}$

Total Fixed Asset

- e. អនុបាតនៃការបង្វិលទ្រព្យសរុប (Total Asset Turnover Ratio) បង្ហាញពីប្រសិទ្ធភាពអាជីវកម្មរបស់អ្នកបង្កើតពីការលក់លើតំលៃទ្រព្យ។

Net Sales

Total Asset Turnover Ratio = $\frac{\text{Net Sales}}{\text{Total Assets}}$

Total Assets

១.៣.៥.៣.៤ អនុបាតនៃការប្រើប្រាស់បំណុល (Debt Utilization Ratios)

អនុបាតនេះ ឆ្លុះបញ្ចាំងពីស្ថានភាពបំណុលជាទូទៅរបស់អាជីវកម្ម និងស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុលើលទ្ធភាពទូទាត់បំណុលក្នុងដំណើរអាជីវកម្ម។

- a. អនុបាតនៃការប្រើប្រាស់បំណុលធៀបនឹងទ្រព្យ (Debt to Total Assets Ratio) បង្ហាញពី ប្រសិទ្ធភាពនៃការប្រើប្រាស់បំណុលក្នុងការធ្វើហិរញ្ញប្បទានលើទ្រព្យបំណុល។

Total Debt

Debt to Total Assets Ratio = $\frac{\text{Total Debt}}{\text{Total Assets}}$

Total Assets

- b. អនុបាតនៃចំនួនដងពីចំណូលការប្រាក់ (Times Interest Earned Ratio) បង្ហាញពីប្រសិទ្ធភាព នៃការគ្រប់គ្រងបំណុលធៀបនឹងការគ្រប់គ្រងបំណុលរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សេងៗ។

Income before interest and tax

Times Interest Earned Ratio = _____

Interest

- c. **អនុបាតនៃការបង់ថេរ (Fixed Charge Coverage Ratio)** បង្ហាញពីនៃការគ្រប់គ្រងបំណុលធៀបនឹងការគ្រប់គ្រងបំណុលរបស់ក្រុមហ៊ុនផ្សេងៗ។

EBIT + Fixed Charge (before tax)

Fixed Charge Coverage Ratio = _____

Fixed Charge (before tax) + interest

១.៣.៦ កម្មវត្ថុនៃការធ្វើសវនកម្មលើចំណូល និងចំណាយ

សវនករ គួរតែពិនិត្យលើប្រតិបត្តិការឲ្យបានច្រើនជាង ពិនិត្យមើលទៅលើ Asset និង Liabilities តាមរយៈការឃើញលិខិតផល ។ ពួកគេប្រើការរួមបញ្ចូលរវាង ឯកសារយោង និងវិធីក្នុងការវិភាគ និង ការវិភាគលើប្រតិបត្តិការជាក់លាក់ ដើម្បីរកឃើញនូវកំហុសខុសឆ្គង ការក្លែងបន្លំ និង ភាពមិនត្រឹមត្រូវដែលមិនបានបង្ហាញនៅក្នុង The Audit of balance sheet account ។

ជាពិសេស គោលបំណងក្នុងការធ្វើ Audit ទៅលើ Revenue និង Expenses គឺដើម្បី៖

- ពិចារណាលើការគ្រប់គ្រងផ្នែកខាងក្នុងនៃចំណូល និងចំណាយ
- កំណត់ទៅលើការកើតឡើងនៃការកត់ត្រាប្រតិបត្តិការចំណូល ចំណាយ
- បង្កើតនូវការកត់ត្រាប្រតិបត្តិការ ចំណូល ចំណាយឲ្យបានពេញលេញ
- បង្ហាញពីភាពត្រឹមត្រូវរបស់អ្នករៀបចំកាលវិភាគ និងចុះបញ្ជីចំណូល ចំណាយ
- កំណត់នូវការវាយតម្លៃលើប្រតិបត្តិការចំណូល និងចំណាយ ឲ្យសមស្របជាមួយនិង Generally Accepted accounting principles.
- គណនា និងត្រួតពិនិត្យទៅលើបទបង្ហាញនៃគណនីចំណូល និងចំណាយឲ្យបានសមស្របដែលបញ្ចូលទាំង The proper classification of amounts និង proper presentation of earning-per share data។¹⁹

¹⁹ Whittington,O.R.,&Pany,K., Principles of Auditing and Other Assurance Services(2001), P635-636

១.៣.៧ គោលការណ៍នៃការធ្វើសវនកម្ម

ក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈសវនកម្ម គឺជាបណ្តាគោលការណ៍សម្រាប់ណែនាំសវនករក្នុង ដំណើរការអនុវត្តសវនកម្ម។ លក្ខខណ្ឌតម្រូវឲ្យសវនករប្រតិបត្តិតាមក្រមសីលធម៌ វិជ្ជាជីវៈសវនកម្ម និងជួយការពារ និងលើកកម្ពស់សេចក្តីទុកចិត្ត ព្រមទាំងធានាបានអំពីគុណភាពខ្ពស់នៃសេវា សវនកម្ម។

សវនករត្រូវគោរពតាមក្រមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ ដែលបានបោះផ្សាយដោយសហព័ន្ធ គណនេយ្យករអន្តរជាតិ (The International Federation of Accountants)។ គោលការណ៍សីលធម៌ វិជ្ជាជីវៈក្នុងការគ្រប់គ្រងទទួលខុសត្រូវរបស់សវនករគឺ៖

ក. ភាពឯករាជ្យ (Independent)៖ គឺជាគោលការណ៍ចម្បងសម្រាប់សវនករក្នុងវិស័យ សវនកម្ម។ សវនករចាំបាច់ត្រូវតែឯករាជ្យដោយ មិនជាប់ពាក់ព័ន្ធនឹងផលប្រយោជន៍ផ្សេងៗ មិនសុំគ្រលុំ មិនស៊ីសំណូក មិនលំអៀង និងប្រកបដោយភាពសុច្ឆន្ទៈ។

ខ. ភាពសុច្ឆន្ទៈ (Integrity)៖ សវនករត្រូវតែស្មោះត្រង់ និងទៀងត្រង់។

គ. ភាពមិនលំអៀង (Objectivity)៖ សវនករត្រូវប្រកាន់យកយុត្តិធម៌ មិនអនុញ្ញាតឲ្យមាន ភាពលំអៀង ទំនាស់ផលប្រយោជន៍ឬឥទ្ធិពលផ្សេងៗ ដែលចូលមកជ្រៀតជ្រែកក្នុងការអនុវត្ត សវនកម្ម។

ឃ. សមត្ថភាពវិជ្ជាជីវៈ និងការយកចិត្តទុកដាក់ (Professional competence and due care)៖ សវនករត្រូវផ្តល់សេវាកម្មប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ព្រមទាំងមានចំណេះដឹងវិជ្ជាជីវៈដល់កម្រិត មួយដែលអាចជឿជាក់បាន។

ង. ការរក្សាភាពសំងាត់ (Confidentiality)៖ សវនករត្រូវរក្សាព័ត៌មានសំងាត់ និងមិន លាតត្រដាងព័ត៌មានដែលបានមកពីដំណើរការធ្វើសវនកម្ម ដោយគ្មានការអនុញ្ញាតជាដាច់ខាត។

ច. អាកប្បកិរិយាប្រកបដោយវិជ្ជាជីវៈ (Professional behavior)៖ សវនករត្រូវប្រព្រឹត្តទៅ តាមសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ។

ឆ. ស្តង់ដារបច្ចេកទេស (Technical Standard)៖ សវនករត្រូវធ្វើសវនកម្មឲ្យសមស្របទៅ តាមស្តង់ដារ បច្ចេកទេសសីលធម៌វិជ្ជាជីវៈ ដែលមានចែងដោយវិទ្យាស្ថាននៃគណនេយ្យករដែល បានទទួលស្គាល់ជាសាធារណៈ។ សវនករត្រូវអនុលោមតាមស្តង់ដារសវនកម្មអន្តរជាតិផងដែរ។²⁰

²⁰ International Institute of Cambodia, Auditing(2002), P8-10

ជំពូកទី ២

ស្ថានភាពទូទៅរបស់

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ

ប្រាសាទ

ជំពូកទី២ ស្ថានភាពទូទៅរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់

២.១ ប្រវត្តិរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាក់

ក្នុងឆ្នាំ១៩៩៥ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងរូបភាពជាគម្រោង អភិវឌ្ឍន៍ជនបទដែលមានឈ្មោះថាប្រាសាក់១ បន្ទាប់ពីទទួលបានមូលនិធិពីសហភាពអឺរ៉ុប និង ផ្នែកឥណទានចំនួន៣ពីរាជរដ្ឋាភិបាល។ គម្រោងនេះត្រូវបានអនុវត្តក្នុងខេត្តចំនួន៦ ដែលនៅ ជុំវិញរាជធានីភ្នំពេញ។ ក្នុងរយៈពេលបីឆ្នាំបន្ទាប់ គម្រោងប្រាសាក់២ ក៏ត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយ ច្របាច់បញ្ចូលគ្នាជាគម្រោងតែមួយ ផ្នែកឥណទានតែមួយ។ គម្រោងប្រាសាក់ត្រូវបានបញ្ចប់នៅ ក្នុងឆ្នាំ២០០៣ ក្រោយពីធ្វើសេចក្តីសម្រេចជាយុទ្ធសាស្ត្រដំបូងក្នុងការបង្កើតគ្រឹះស្ថានប្រកប ដោយនិរន្តរភាពមួយ។

ក្នុងខែមីនា ឆ្នាំ២០០២ ប្រាសាក់បានចុះបញ្ជីនៅធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ក្រោយពីបានបង្កើត សមាគមឥណទានប្រាសាក់ (PCA) ដែលជាប្រតិបត្តិករឥណទានជនបទ និងមានម្ចាស់ភាគហ៊ុន ដំបូងចំនួនពីរ គឺមូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍ជនបទកម្ពុជា (CRDF) និងក្រុមហ៊ុនបុគ្គលិកប្រាសាក់ដែលបាន បង្កើតឡើងដើម្បីជួយសម្រួលដល់គម្រោងក្លាយខ្លួនទៅជាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។ នៅឆ្នាំ២០០៤ ប្រាសាក់ត្រូវបានចុះឈ្មោះជាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម ដែលជាក្រុមហ៊ុន ឯកជនទទួលខុសត្រូវមានកម្រិត និងទទួលបានអាជ្ញាប័ណ្ណពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា សម្រាប់ប្រកប អាជីវកម្ម ផ្តល់សេវាហិរញ្ញវត្ថុដល់សហគមន៍ជនបទ និងសហគ្រាសខ្នាតតូច។

ប្រាសាក់ បានបញ្ចប់គម្រោង និងប្រែក្លាយខ្លួនជាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅឆ្នាំ២០០៧ ភាគទុនិកដំបូង មូលនិធិអភិវឌ្ឍន៍ជនបទកម្ពុជា (CRDF) ត្រូវបានជំនួសដោយម្ចាស់ភាគហ៊ុនថ្មីៗ ចំនួន៥គឺ ក្រុមហ៊ុនវិនិយោគរបស់ប្រទេសបែលហ្ស៊ិកសម្រាប់ប្រទេសកំពុងអភិវឌ្ឍន៍ (BIO) ក្រុមហ៊ុនផ្ត្រាហ្គានកាពីតាល់ (DGC) ក្រុមហ៊ុនហិរញ្ញវត្ថុ សម្រាប់ការអភិវឌ្ឍន៍ប្រទេសហូឡង់ (FMO) ក្រុមហ៊ុនភតិសន្យាលង្កាអូរិច (LOLC) និងក្រុមហ៊ុនអយក្រេឌីត (Oikocredit)។ ប្រាសាក់ ត្រូវបានបង្កើតឡើងជាមួយដើមទុន ១៥ពាន់លានរៀលពីសំណាក់ម្ចាស់ភាគហ៊ុនចំនួនទាំង៦នេះ ។

នៅឆ្នាំ២០០៩ ប្រាសាក់បានជ្រើសរើស Oracle FLEXCUBE Universal Banking ដើម្បីធ្វើ ទំនើបកម្មប្រព័ន្ធស្នូលរបស់ខ្លួន ក្នុងគោលបំណងកសាងគុណសម្បត្តិនៃការប្រកួតប្រជែងជួយ គ្រឹះស្ថានឲ្យមានលទ្ធភាពផ្តល់សេវាកម្ម និងផលិតផលកាន់តែច្រើនជូនអតិថិជនរបស់ខ្លួន និង អាចគ្រប់គ្រងប្រព័ន្ធពតិមានប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព ។

ប្រាសាក់បានទទួលអាជ្ញាប័ណ្ណជាគ្រឹះស្ថានទទួលប្រាក់បញ្ញើមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ (MDI) ក្នុងការធ្វើអាជីវកម្មទទួលប្រាក់បញ្ញើ ពីធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាក្នុងឆ្នាំ២០១០។ រីឯឆ្នាំ២០១១ និង២០១៥ ប្រាសាក់បានទទួលចំណាត់ថ្នាក់ “A-” និង“A” ក្នុងនាមជាគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុមួយដែលមាន “ស្ថេរភាព” ពីផ្លាណេតរេតធីង “Planet Rating” ដែលវាយតម្លៃដោយភ្នាក់ងារមានឯកទេស។ ប្រាសាក់ទទួលបានពានរង្វាន់៣ ពីIDG លើការផ្ដួចផ្ដើមផ្នែកសុវត្ថិភាពលទ្ធផលហិរញ្ញវត្ថុ ការផ្តល់សេវាធនាគារ និងបានបង្កើនដើមទុនចុះបញ្ជីរបស់ខ្លួន ដែលមានទ្រព្យសកម្មសរុបច្រើនជាង១ពាន់លានដុល្លារអាមេរិក។ ប្រាសាក់ទទួលបានវិញ្ញាបនបត្រក្នុងការការពារអតិថិជនពីSmart Campaign ដោយសារតែខ្លួនបានបំពេញគ្រប់បទដ្ឋាន នៃការយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការការពារអតិថិជន។ វិញ្ញាបនបត្រនេះបង្ហាញថា ប្រាសាក់បានប្រកាន់យ៉ាងខ្ជាប់ខ្ជួននូវគោលការណ៍នៃការការពារ អតិថិជនក្នុងវិស័យមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ។

នៅខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៦ ដើមទុនចុះបញ្ជីរបស់ប្រាសាក់បានកើនឡើងរហូតដល់ ៤៤០ពាន់លានរៀល ឬសមមូលនឹង១១០លានដុល្លារអាមេរិក ដែលដើមទុនទាំងនោះទទួលបានពីការចូលរួមវិនិយោគពីភាគទុនិកចំនួន៣ រួមមាន ធនាគារ BEA ក្រុមហ៊ុន LOLC Group និងក្រុមហ៊ុនបុគ្គលិកប្រាសាក់ (PSCo)។

២.១.១ ប្រវត្តិសាខាព្រែកព្នៅ

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់សាខាព្រែកព្នៅ ត្រូវបានបង្កើតឡើងក្នុងឆ្នាំ២០១៤ បន្ទាប់ពីធ្វើការសិក្សាទៅលើប្រជាជននៅតាមតំបន់។ សាខាព្រែកព្នៅត្រូវបានបើកដំណើរការជំនួសសាខាព្រែកក្តាម ដោយយល់ឃើញថា ប្រជាជនមានតម្រូវការឥណទានច្រើនក្នុងការប្រកបអាជីវកម្ម ទើបធ្វើឲ្យមានបំណាច់ប្តូរសាខា។

២.២ ផ្លាកសញ្ញា និងអត្តសញ្ញាណ

(រូបភាពទី១)

❖ **អត្ថន័យនិមិត្តសញ្ញា (LOGO)**

- និមិត្តសញ្ញារបស់ប្រាសាក់ មានរាងមូល ដែលតំណាងឲ្យសាមគ្គីភាពជាជួរ និងភាពពេញលេញ ដែលមានឈ្មោះស្លាកយីហោ ជាភាសាខ្មែរ និងអង់គ្លេស។
- និមិត្តសញ្ញា«ប្រាសាក់»ស្ថិតនៅ ផ្នែកខាងក្នុងតំណាងឲ្យការប្តេជ្ញាចិត្តចំពោះកេរ្តិ៍មតិកនៃប្រទេសកម្ពុជាយើង ព្រមទាំងបង្ហាញពីការកសាងទំនាក់ទំនងអន្តរជាតិ។

❖ **អត្ថន័យពណ៌**

- ពណ៌បៃតង៖ ធម្មជាតិ។ យើងរស់នៅប្រកបដោយសុខុដុមរមនាជាមួយនឹងធម្មជាតិ។ ការរីកចម្រើនរបស់យើងគឺមិនប៉ះពាល់ជាមួយបរិស្ថាន និងភពផែនដីនោះទេ។
- ពណ៌មាស៖ ជាសញ្ញានៃវិបុលភាព និងភាពសម្បូណ៌ហូរហៀរនៃទ្រព្យសម្បត្តិ
- ពណ៌ស៖ យើងប្រកបអាជីវកម្មផ្នែកលើសុចរិតភាព

២.៣ ទស្សនៈវិស័យ និងបេសកកម្ម

២.៣.១ ទស្សនៈវិស័យ

ទស្សនវិស័យរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាក់ គឺរួមចំណែកធ្វើឲ្យជីវភាពប្រជាជននៅតាមជនបទមានលក្ខណៈប្រសើរឡើង ដើម្បីរួមចំណែកដល់ការអភិវឌ្ឍសេដ្ឋកិច្ចជាតិប្រកបដោយនិរន្តរភាពតាមរយៈហិរញ្ញវត្ថុរបស់គ្រឹះស្ថាន។

២.៣.២ បេសកកម្ម

បេសកកម្មរបស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាក់ គឺផ្តល់សេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុដល់សហគមន៍និងសហគ្រាសខ្នាតតូចនៅតាមជនបទប្រកបដោយនិរន្តរភាព។

២.៤ ទីតាំងតូបសាស្ត្ររបស់គ្រឹះស្ថាន

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់មានការិយាល័យកណ្តាល ស្ថិតនៅតាមបណ្តោយផ្លូវ ២៧១ ដែលមានអាសយដ្ឋានផ្ទះលេខ២១២ ផ្លូវ២៧១ សង្កាត់ទួលទំពូង២ ខណ្ឌចំការមន រាជធានីភ្នំពេញ។ រីឯគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់ សាខាព្រែកព្នៅ ស្ថិតនៅតាមបណ្តោយផ្លូវជាតិលេខ ៥ សង្កាត់ព្រែកព្នៅ ខណ្ឌព្រែកព្នៅ រាជធានីភ្នំពេញ។ មិនតែប៉ុណ្ណោះ គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់ មានការិយាល័យសាខាជាង១៨១ នៅទូទាំង២៥ ខេត្ត-រាជធានី។

២.៥ ទ្រង់ទ្រាយរបស់គ្រឹះស្ថាន

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាក់សាខាព្រែកព្នៅ គឺជាគ្រឹះស្ថានដែលត្រូវបានបង្កើតឡើង ក្នុងគោលបំណងផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់អតិថិជន ក្នុងការទទួលបានកម្ចីជាមួយអត្រាការប្រាក់ សមរម្យសម្រាប់ការបង្កើត និងពង្រីកអាជីវកម្មរបស់ខ្លួន ជាពិសេសសម្រាប់អតិថិជនដែលមានមុខ របរកសិកម្មនៅក្នុងតំបន់នោះផ្ទាល់។ ម្យ៉ាងវិញទៀត គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាក់សាខាព្រែក ព្នៅ គឺជាគ្រឹះស្ថានដែលស្ថិតនៅក្នុងកម្រិត៣ (level 3) ក្នុងចំណោមកម្រិតទាំង៥ ហើយកម្រិត នីមួយៗត្រូវបានវាយតម្លៃទៅតាមលទ្ធភាពនៃការស្វែងរកប្រាក់ចំណេញតិចឬច្រើន ដែលបាន កំណត់ដោយទីស្នាក់ការកណ្តាល។

២.៦ ភាគទុនិក

បច្ចុប្បន្ននេះ ប្រាសាក់មានដើមទុនចុះបញ្ជីចំនួន៤៤០ប៊ីលានរៀល សមមូលនឹង១១០ លានដុល្លារអាមេរិក ដែលបានមកពីការចូលរួមមូលនិធិវិនិយោគរបស់ភាគទុនិកចំនួន៣ រួមមាន ធនាគារ Bank of East Asia (BEA) ក្រុមហ៊ុនLanka ORIX Leasing (LOLC) និងក្រុមហ៊ុនបុគ្គលិក ប្រាសាក់ (PSCo)។

THE BANK OF EAST ASIA

LANKA ORIX LEASING COMPANY PLC

ក្រុមហ៊ុនបុគ្គលិកប្រាសាក់

(រូបភាពទី២)

២.៧ ក្រុមប្រឹក្សាភិបាលរបស់គ្រឹះស្ថាន

- ប្រធានក្រុមប្រឹក្សាភិបាល លោក T. C. CHAN BBS JP
- អភិបាល លោក PETER YUEN WAI HUNG
- អភិបាល លោក ISHARA C. NANAYAKKARA
- អភិបាល លោក KAHANDAWELA ARACHIGE KITHSIRI PERERA GUNAWAR
- អភិបាលឯករាជ្យ លោក MINKI BRIAN HONG
- អភិបាលឯករាជ្យ លោក HIEP VAN VO
- អភិបាល លោក ស៊ីម សេនាជាតិ

២.៨ ផលិតផល និងសេវាកម្មរបស់គ្រឹះស្ថាន

២.៨.១ សេវាកម្ម

២.៨.១.១ សេវាអេធីអឹម

២.៨.១.២ ទូទាត់វិក្កយបត្រ

- ទូទាត់វិក្កយបត្រភ្លើង៖ អតិថិជនអាចទូទាត់តាមរយៈម៉ាស៊ីនឆ្លុះកាត ម៉ាស៊ីនអេធីអឹម និងសេវាធនាគារចល័តប្រាសាក់ សម្រាប់សេវាកម្មមួយនេះផ្ទាល់ ។
- ទូទាត់វិក្កយបត្រទឹក៖ អតិថិជនអាចទូទាត់វិក្កយបត្រទឹករបស់រដ្ឋាករទឹកស្វយ័តក្រុងភ្នំពេញបានយ៉ាងលឿន ងាយស្រួល និងសុវត្ថិភាពតាមរយៈសេវាធនាគារចល័ត និងម៉ាស៊ីនអេធីអឹមប្រាសាក់នៅគ្រប់ទីកន្លែង និងគ្រប់ពេលវេលា (២៤/៧)។

២.៨.១.៣ ឥណទាន

- ឥណទានជាក្រុម
- ឥណទានខ្នាតតូចបំផុត
- ឥណទានខ្នាតតូច និងមធ្យម
- ឥណទានប្រើប្រាស់ផ្ទាល់ខ្លួន
- ឥណទានកែលម្អគេហដ្ឋាន និងឥណទានគេហដ្ឋាន
- ឥណទានការសិក្សាអប់រំ
- ឥណទានបន្ទាន់
- ឥណទានជីវខ្ស័យ
- ឥណទានសាងសង់បង្គន់

- ឥណទានម៉ូតូ
- ឥណទានរថយន្ត

២.៨.១.៤ សេវាទូទាត់រហ័ស

សេវាទូទាត់រហ័ស គឺជាសេវាផ្ទេរប្រាក់ថ្មីដែលបានផ្ដើមដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និង ចូលរួមសហការដោយធនាគារពាណិជ្ជ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ ដើម្បីផ្តល់ភាពងាយស្រួលដល់អតិថិជនក្នុងការផ្ទេរ ឬទទួលប្រាក់រៀល ទូទាត់ទំនិញ ឬសេវាកម្មផ្សេងៗ ដូចជា ការទិញអាហារ គ្រឿងអេឡិចត្រូនិក សំបុត្រឡានក្រុង ដោយការទូទាត់ឆ្លងធនាគារ ឬគ្រឹះស្ថាន មីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ តាមរយៈបញ្ជូនបេឡា អេធីអឹម ទូរស័ព្ទដៃ ឬកុំព្យូទ័របានភ្លាមៗ ប្រកបដោយភាពងាយស្រួល សុវត្ថិភាព និងជឿជាក់បំផុត។

២.៨.១.៥ ម៉ាស៊ីនឆ្លុះកាត

ម៉ាស៊ីនឆ្លុះកាតនេះ អាចធ្វើប្រតិបត្តិការសាច់ប្រាក់ ឬប្រតិបត្តិការធនាគារប្រចាំថ្ងៃ ដូចជា ដាក់ប្រាក់ ដកប្រាក់ ផ្ទេរប្រាក់ Cash-by-Code ទូទាត់វិក្កយបត្រ ទូទាត់ថ្លៃទំនិញឬសេវាកម្ម ទិញកាតទូរស័ព្ទយ៉ាងងាយស្រួល និងសុវត្ថិភាពខ្ពស់។

២.៨.១.៦ បញ្ជីសន្សំ

- គណនីសន្សំ
- គណនីសន្សំតាមផែនការ
- គណនីចម្រើនតាមលំដាប់
- គណនីមូលនិធិសោធននិវត្តន៍
- គណនីសន្សំចម្រើនគ្មានកាលកំណត់
- គណនីបញ្ជីមានកាលកំណត់

២.៨.១.៧ បើកប្រាក់បៀវត្ស

សេវាកម្មបើកប្រាក់បៀវត្សគឺ ជាសេវាកម្មដែលផ្តល់នូវភាពងាយស្រួលដល់ក្រុមហ៊ុន រួមទាំងនិយោជិកតាមរយៈប័ណ្ណអេធីអឹម សម្រាប់ការដកសាច់ប្រាក់ ការផ្ទេរប្រាក់ Cash-by-Code ការបង់រឹកយប័ត្រអគ្គិសនី និងការទិញកាតទូរស័ព្ទគ្រប់ពេលវេលា ២៤/៧ ។

២.៨.១.៨ សេវាផ្ទេរប្រាក់

- Cash-by-Code
- ការផ្ទេរប្រាក់ក្នុងស្រុក

- ផ្ទេរប្រាក់ ពីគណនីឬគ្មានគណនី ទៅគណនី ឬ ដកប្រាក់និងដាក់ប្រាក់ឆ្លងសាខា
- ផ្ទេរប្រាក់ ពីគណនីឬគ្មានគណនី ទៅគ្មានគណនី
- សេវាផ្ទេរប្រាក់ក្រៅប្រទេសតាម MAYBANK MONEY EXPRESS

២.៨.១.៩ បញ្ចូលកាតទូរស័ព្ទ

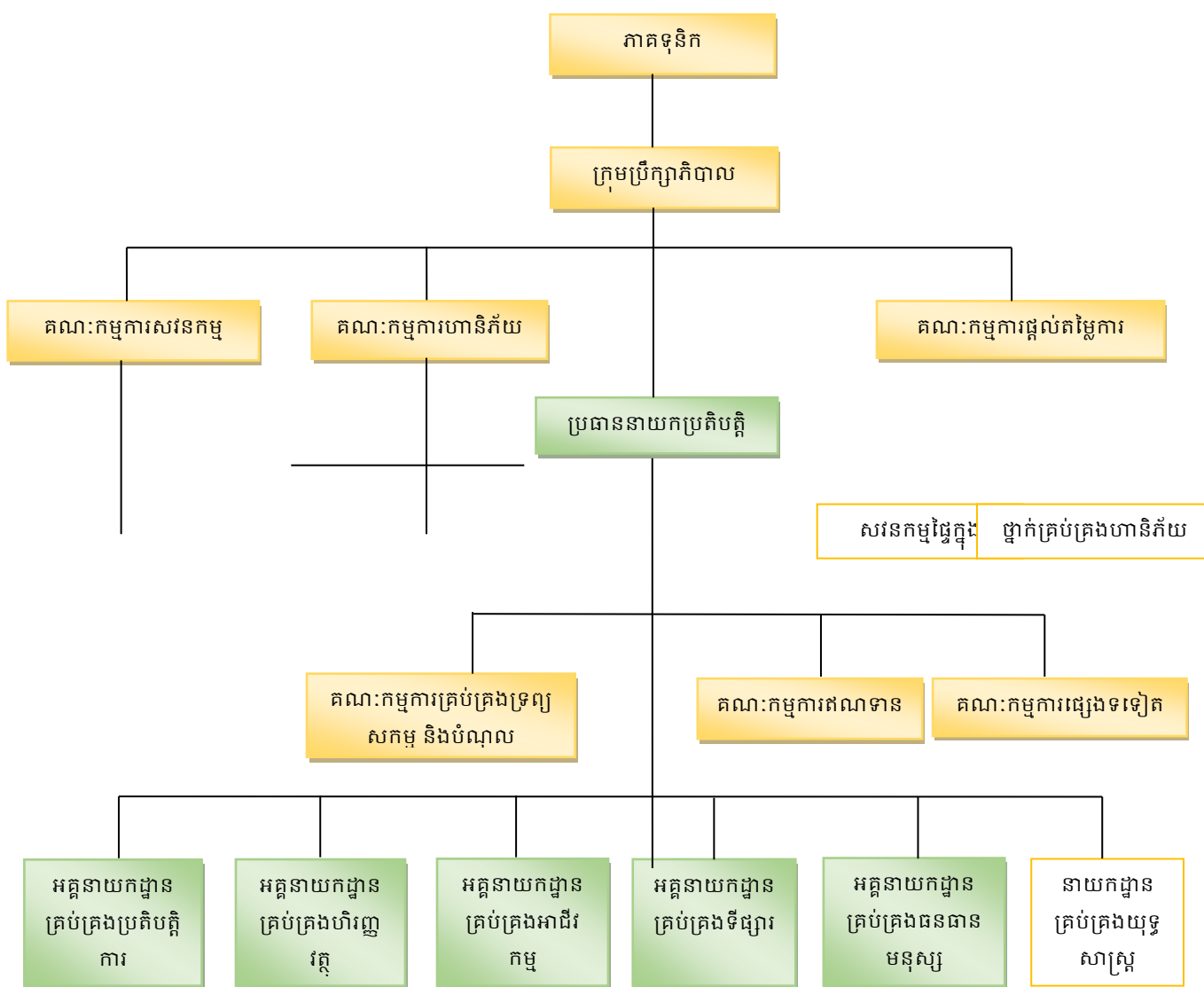
អតិថិជនអាចធ្វើការបញ្ចូលទឹកប្រាក់ទៅក្នុងទូរស័ព្ទបានដោយងាយស្រួល តាមរយៈប័ណ្ណអេធីអ៊ីមរបស់ប្រាសាក់នៅគ្រប់ទីកន្លែង ទូទាំងប្រទេសនិងគ្រប់ពេលវេលា (២៤/៧) ដោយពុំមានគិតថ្លៃសេវាឡើយក្នុងការជ្រើសរើសចំនួនទឹកប្រាក់ដើម្បីបញ្ចូលទៅក្នុងគណនី ដែលប្រព័ន្ធទូរស័ព្ទមានដូចជា ៖

- ស៊ីលកាត
- ស្មាត
- Cootel
- QB ។

២.៨.១.១០ សេវាធនាគារបង់ត

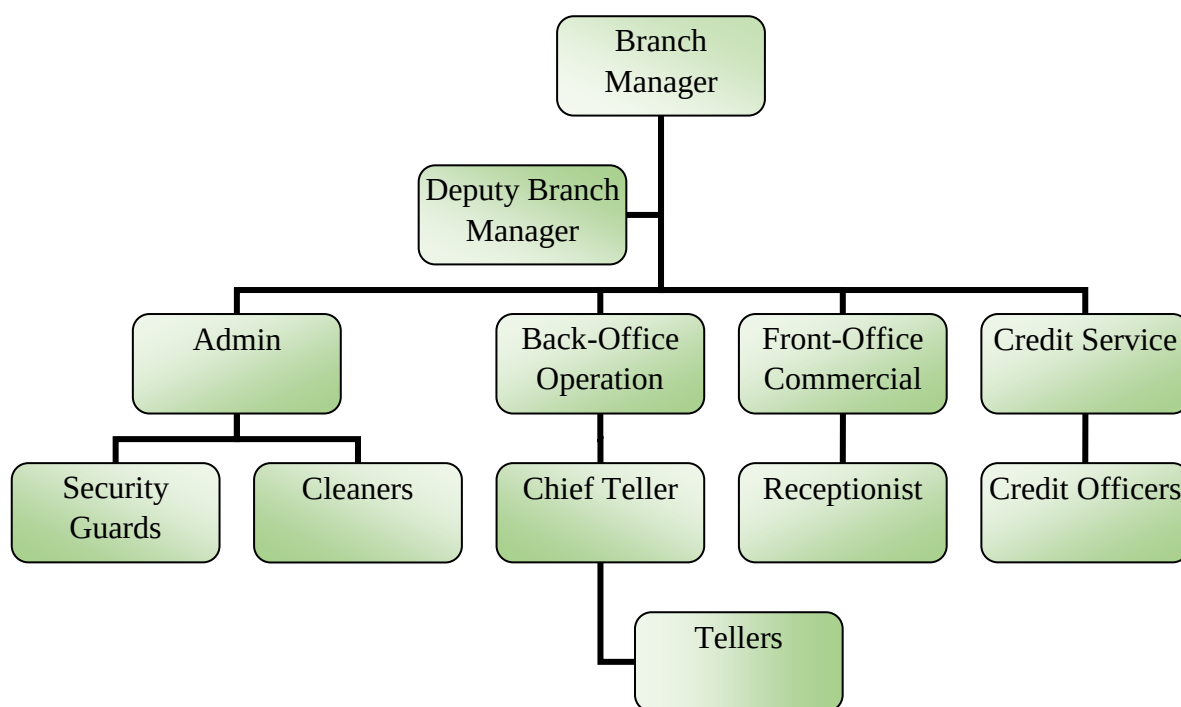
សេវាកម្មនេះ អាចប្រើប្រាស់បានដោយឥតគិតថ្លៃ ដើម្បីធ្វើឲ្យអតិថិជនមានអារម្មណ៍ថា អាចជឿទុកចិត្តបាន មានសុវត្ថិភាព និងមានភាពងាយស្រួល។

២.៩ បេសាសម្ព័ន្ធរបស់គ្រឹះស្ថាន

(រូបភាពទី៣)

២.៩.១ រចនាសម្ព័ន្ធរបស់គ្រឹះស្ថានសាខាប្រាក់កញ្ចប់

(រូបភាពទី៩)

២.១០ ផែនការអនាគត

សម្រាប់ខាងគ្រឹះស្ថាននេះផ្ទាល់មានផែនការជាច្រើន បើយើងសង្កេតមកមើលទៅលើស្ថានភាពពីមុននិង ការរីកចម្រើនជាច្រើនកន្លងមក ហើយរហូតមកដល់ពេលបច្ចុប្បន្ននេះ ខាងគ្រឹះស្ថានបានបន្ថែមនូវ ផលិតផលនិងសេវាកម្មជាច្រើនដើម្បីបំពេញតម្រូវការរបស់អតិថិជនដែលយើងអាចចនិយាយបានថាអាចយកឈ្នះដៃគូប្រកួតប្រជែងដៃគូខ្លួនមួយចំនួនផងដែរ។ សម្រាប់ផែនការអនាគតវិញ ខាងគ្រឹះស្ថានបានត្រៀមខ្លួនរួចជាស្រេច ដើម្បីបំពេញនូវតម្រូវការពីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុឲ្យទៅជាធនាគារ។ លើសពីនេះទៅទៀត គ្រឹះស្ថានបានកំពុងបំពេញបែបបទនិងលក្ខខណ្ឌមួយចំនួនដើម្បីឲ្យក្លាយទៅជាធនាគារពេញលក្ខណៈ។

ជំពូកទី ៣

លទ្ធផលនៃការចុះកម្មសិក្សា

៣.១.៤ ប័ណ្ណសុំប្តូរប្រាក់

ប័ណ្ណសុំប្តូរប្រាក់គឺជា ប័ណ្ណសម្រាប់ប្តូររូបិយប័ណ្ណ រៀល ដុល្លារ និងបាត។

- ការិយាល័យ
- កាលបរិច្ឆេទ
- ឈ្មោះអតិថិជន៖ ឈ្មោះអ្នកមកប្តូរប្រាក់
- អត្រា៖ អត្រាប្រចាំថ្ងៃដែលកំណត់ដោយធនាគារជាតិ
- ចំនួនទឹកប្រាក់ប្តូរបាន
- ក្រដាសប្រាក់ដើម & ក្រដាសប្រាក់ប្តូរបាន៖ ចំនួនសន្លឹក
- ហត្ថលេខា៖ អតិថិជន, អ្នកចុះបញ្ជី, អ្នកអនុម័ត។

ប្រភេទប័ណ្ណសុំប្តូរប្រាក់ មានទំរង់ដូចខាងក្រោម៖

ប័ណ្ណសុំប្តូរប្រាក់
FOREIGN EXCHANGE SLIP

កាលបរិច្ឆេទ Date ថ្ងៃ/Day ខែ/Month ឆ្នាំ/Year

ការិយាល័យ Office : _____

ឈ្មោះអតិថិជន Full Name : _____

ចំនួនទឹកប្រាក់សុំប្តូរ Original Currency : _____

អត្រា Rate : _____

ចំនួនទឹកប្រាក់ប្តូរបាន Converted Currency : _____

សំគាល់ Remark : _____

ក្រដាសប្រាក់ដើម Original Denomination		ក្រដាសប្រាក់ប្តូរបាន Converted Denomination	
ប្រាក់រៀល RMB	ប្រាក់ដុល្លារ USD/ប្រាក់បាត THB	ប្រាក់រៀល RMB	ប្រាក់ដុល្លារ USD/ប្រាក់បាត THB
100,000 x	1,000 x	100,000 x	1,000 x
50,000 x	500 x	50,000 x	500 x
20,000 x	100 x	20,000 x	100 x
10,000 x	50 x	10,000 x	50 x
5,000 x	20 x	5,000 x	20 x
2,000 x	10 x	2,000 x	10 x
1,000 x	5 x	1,000 x	5 x
500 x	2 x	500 x	2 x
100 x	1 x	100 x	1 x

ហត្ថលេខាអតិថិជន Client's Sign _____ ហត្ថលេខាបញ្ជី Passed _____ ហត្ថលេខាអនុម័ត Approved _____

(រូបភាពទី៨)

៣.១.៥ ប័ណ្ណផ្ទេរប្រាក់ទៅអ្នកគ្មានគណនី

- ការិយាល័យ
- កាលបរិច្ឆេទ
- ឈ្មោះអ្នកផ្ទេរ
- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណអ្នកផ្ទេរ
- អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ/ លិខិតឆ្លងដែន
- លេខទូរស័ព្ទ
- ទូទាត់៖ ជាសាចប្រាក់ & ពីគណនី គណនីលេខ & ឈ្មោះគណនី
- ឈ្មោះអ្នកទទួលផល៖ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណលេខ & លិខិតឆ្លងដែន
- លេខទូរស័ព្ទ
- អាសយដ្ឋាន
- ចំនួនទឹកប្រាក់ផ្ទេរ
- កម្រៃសេវា៖ គិតពីអ្នកផ្ទេរ/ គិតពីអ្នកទទួល
- សរុបចំនួនទឹកប្រាក់ជាលេខ
- សរុបចំនួនទឹកប្រាក់ជាអក្សរ
- លេខកូដប្រតិបត្តិការ
- ប្រភេទក្រដាសប្រាក់៖ ប្រាក់រៀល, ដុល្លារ, បាត
- ហត្ថលេខា៖ អ្នកផ្ញើប្រាក់ អ្នកចុះបញ្ជី និង អ្នកអនុម័ត។

៣.១.៦ ប័ណ្ណដកប្រាក់បញ្ញើ

ប័ណ្ណដកប្រាក់បញ្ញើគឺជាប័ណ្ណសម្រាប់ឲ្យអតិថិជនដកប្រាក់។

- ការិយាល័យ
- កាលបរិច្ឆេទ
- លេខគណនី
- ឈ្មោះអតិថិជន
- ចំនួនទឹកប្រាក់
- ថ្ងៃសេវា៖ ក្នុងតំបន់ភ្នំពេញដូចគ្នាមិនគិតថ្លៃសេវាទេ
- សរុបទឹកប្រាក់
- រូបិយប័ណ្ណ៖ រៀល, ដុល្លារ, បាត
- ប្រភេទក្រដាសប្រាក់៖ ទៅតាមចំនួនសន្លឹក
- ហត្ថលេខា៖ អ្នកទទួល អ្នកបើប្រាក់ អ្នកចុះបញ្ជី និង អ្នកអនុម័ត។

ប្រភេទប័ណ្ណដកប្រាក់បញ្ញើ មានទំរង់ដូចខាងក្រោម៖

ប័ណ្ណដកប្រាក់បញ្ញើ
WITHDRAWAL SLIP

លេខប័ណ្ណ: 02106405

ការបង្កើត/Date: _____

ការបង្កើត/Office: _____

លេខគណនី/Account Number: _____

ឈ្មោះអតិថិជន/Name: _____

ចំនួនទឹកប្រាក់/Amount: _____

ថ្លៃសេវា/Fee: _____

សរុបទឹកប្រាក់/Total Amount: _____

សេវាបណ្ណ/Ref: _____

ប្រភេទប្រាក់បញ្ញើ/Type: ☐ ប្រាក់បញ្ញើ (Cash) ☐ ប្រាក់បញ្ញើ (Cheque)

រូបិយប័ណ្ណ/Currency: ☐ រៀល (Riel) ☐ ដុល្លារ (USD) ☐ បាត (Baht) ☐ ផ្សេងៗ (Other)

ប្រភេទក្រដាសប្រាក់/Denomination

ប្រាក់រៀល Riel	ប្រាក់ដុល្លារ USD / ប្រាក់បាត Baht
100,000 x	1,000 x
50,000 x	500 x
20,000 x	100 x
10,000 x	50 x
5,000 x	20 x
2,000 x	10 x
1,000 x	5 x
500 x	2 x
100 x	1 x

អ្នកទទួលប្រាក់/Received: _____ អ្នកបង់ប្រាក់/Paid: _____ អ្នកចុះបញ្ជី/Issued: _____ អ្នកប្រើប្រាស់/Approved: _____

(រូបភាពទី១០)

៣.១.៧ ប័ណ្ណដាក់ប្រាក់បញ្ញើ

ប័ណ្ណដាក់ប្រាក់បញ្ញើ គឺជាប័ណ្ណដែលគេប្រើសម្រាប់ឲ្យអតិថិជនដាក់ប្រាក់សន្សំ ឬបង់ប្រាក់កម្ចី។

- ការិយាល័យ
- កាលបរិច្ឆេទ
- លេខគណនី
- ឈ្មោះអតិថិជន
- ចំនួនទឹកប្រាក់
- ថ្ងៃសេវា៖ ក្នុងតំបន់ភ្នំពេញដូចគ្នាមិនគិតថ្លៃសេវាទេ
- សរុបទឹកប្រាក់
- គោលបំណង៖ មកដាក់ប្រាក់សន្សំ/ បង់ប្រាក់កម្ចី
- រូបបិយប័ណ្ណ៖ រៀល, ដុល្លារ, បាត
- ប្រភេទក្រដាសប្រាក់៖ ទៅតាមចំនួនសន្លឹក
- ហត្ថលេខា៖ អ្នកដាក់ប្រាក់ អ្នកទទួលប្រាក់ អ្នកចុះបញ្ជី និងអ្នកអនុម័ត។

ប្រភេទប័ណ្ណដាក់ប្រាក់បញ្ញើ មានទំរង់ដូចខាងក្រោម៖

00235096
ប័ណ្ណដាក់ប្រាក់បញ្ញើ
DEPOSIT SLIP

កម្រិតប្រាក់បញ្ញើ/Amount

កាលបរិច្ឆេទ/Date

ប្រភេទប្រាក់បញ្ញើ/Denomination

ប្រាក់បញ្ញើ/Amount

ប្រាក់បញ្ញើ USD / ប្រាក់បាត THB

100,000 x 1,000 x

50,000 x 500 x

20,000 x 100 x

10,000 x 50 x

5,000 x 20 x

2,000 x 10 x

1,000 x 5 x

500 x 2 x

100 x 1 x

ប្រាក់បញ្ញើ/Amount

ប្រាក់បញ្ញើ/Amount

ប្រាក់បញ្ញើ/Amount

ប្រាក់បញ្ញើ/Amount

(រូបភាពទី១១)

៣.១.៨ ពាក្យស្នើសុំបើកគណនី

❖ ព័ត៌មានគណនី

- ឈ្មោះគណនីជាភាសាខ្មែរ
- ឈ្មោះគណនីជាអក្សរឡាតាំង
- ឈ្មោះជាអក្សរកាត់ទទួលស្គាល់តាមច្បាប់
- លេខគណនី
- ប្រភេទគណនី៖ គណនីសន្សំ/គណនីចម្រើនគ្មានកាលកំណត់/គណនីសោធននិវត្តន៍
- ប្រភេទរូបិយប័ណ្ណ៖ ប្រាក់រៀល ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក ប្រាក់បាត

❖ ព័ត៌មាននីតិបុគ្គល

- ឈ្មោះស្ថាប័ន
- លេខចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម
- ប្រភេទអាជីវកម្ម
- ក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក
- ប្រភេទស្ថាប័ន៖ ក្រុមហ៊ុន ធនាគារ/ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ អង្គការ
- លេខទូរស័ព្ទ
- អាសយដ្ឋានស្ថាប័ន

❖ ព័ត៌មានអ្នកតំណាង និងអ្នកមានសិទ្ធក្នុងគណនី

- លេខCIF/ CIF N⁰
 - ឈ្មោះអតិថិជន, អក្សរឡាតាំង
 - ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត
 - សញ្ជាតិ ប្រុស/ស្រី
 - អត្តសញ្ញាណអតិថិជន៖ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ, លិខិតឆ្លងដែន
 - លេខអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ថ្ងៃចេញផ្សាយ ថ្ងៃផុតកំណត់
 - មុខងារ
 - លេខទូរស័ព្ទ
 - អ៊ីម៉ែល
 - អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន។

ប្រភេទពាក្យស្នើសុំបើកគណនី មានទំរង់ដូចខាងក្រោម៖

ប្រាសាទ
Ministry of the Royal Palace

ពាក្យស្នើសុំបើកគណនី
ACCOUNT OPENING APPLICATION

I. ព័ត៌មានគណនី / ACCOUNT INFORMATION

ឈ្មោះគណនីជាភាសាខ្មែរ : _____

ឈ្មោះគណនីជាភាសាឡាតាំង : _____

ឈ្មោះជាអក្ខរកាត់ទទួលស្គាល់តាមច្បាប់ : _____ អក្ខរឡាតាំង : _____

លេខគណនី : _____

ប្រភេទគណនី : ☐ គណនីស្នំ ☐ គណនីចម្រើនកាន់កាប់កំណត់ ☐ គណនីសោតនន៍វិក្រម ☐ ផ្សេងៗ

ប្រភេទរូបិយប័ណ្ណ : ☐ ប្រាក់រៀល ☐ ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក ☐ ប្រាក់បាត ☐ ផ្សេងៗ

II. ព័ត៌មាននីតិបុគ្គល / CORPORATE INFORMATION

ឈ្មោះស្ថាប័ន : _____

លេខចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម : _____ ថ្ងៃចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម : _____

ប្រភេទអាជីវកម្ម : _____ លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ : _____

ក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក : ☐ បរទេស : ☐ 19 ☐ 19 ☐ អន្តរាគមន៍/ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ☐ អង្គការ ☐ ផ្សេងៗ

ប្រភេទស្ថាប័ន : ☐ ក្រុមហ៊ុន ☐ ធនាគារ/ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ☐ អង្គការ ☐ ផ្សេងៗ

លេខទូរស័ព្ទ : _____ អ៊ីម៉ែល : _____

អាសយដ្ឋានស្ថាប័ន : _____

តើលោកអ្នកជាបុគ្គលអាមេរិកដែរឬទេ? / Are you US person? ☐ បាទ / បាទ / Yes ☐ ទេ / No

សម្គាល់៖ ប្រសិនបើបាទ/ចាស សូមបំពេញទម្រង់ W9 / Note: If Yes, Please fill the W9 form.

III. ព័ត៌មានអ្នកតំណាង និងអ្នកមានសិទ្ធិក្នុងគណនី / SIGNATORY (S) INFORMATION

១. លេខ CIF / CIF N°

ឈ្មោះអតិថិជន : _____ អក្ខរឡាតាំង : _____

ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត : ថ្ងៃ _____ ខែ _____ ឆ្នាំ _____ សញ្ជាតិ : _____ ☐ ប្រុស ☐ ស្រី

អត្តសញ្ញាណអតិថិជន : ☐ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ☐ លិខិតឆ្លងដែន ☐ ផ្សេងៗ

លេខអត្តសញ្ញាណ : _____ ថ្ងៃចេញផ្សាយ : _____ ថ្ងៃផុតកំណត់ : _____

មុខតំណែង : _____

លេខទូរស័ព្ទ : _____ អ៊ីម៉ែល : _____

អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន : _____

២. លេខ CIF / CIF N°

ឈ្មោះអតិថិជន : _____ អក្ខរឡាតាំង : _____

ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត : ថ្ងៃ _____ ខែ _____ ឆ្នាំ _____ សញ្ជាតិ : _____ ☐ ប្រុស ☐ ស្រី

អត្តសញ្ញាណអតិថិជន : ☐ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ☐ លិខិតឆ្លងដែន ☐ ផ្សេងៗ

លេខអត្តសញ្ញាណ : _____ ថ្ងៃចេញផ្សាយ : _____ ថ្ងៃផុតកំណត់ : _____

មុខតំណែង : _____

លេខទូរស័ព្ទ : _____ អ៊ីម៉ែល : _____

អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន : _____

Form : Corporate Account Opening Application | ព្រឹះស្ថានឯកជន SA 002.V

(រូបភាពទី១២)

៣.១.៩ គំរូហត្ថលេខា

- លេខគណនី
- ឈ្មោះគណនីជាអក្សរឡាតាំង
- អ្នកមានឈ្មោះចុះហត្ថលេខា
- លេខ CIF
- គំរូហត្ថលេខា
- លក្ខខណ្ឌនៃការចុះហត្ថលេខា
- សេចក្តីណែនាំពិសេស
- ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ
- ហត្ថលេខាម្ចាស់គណនី/ តំណាងបុគ្គលស្របច្បាប់
- ហត្ថលេខាអ្នករៀបចំ អ្នកត្រួតពិនិត្យ និងអ្នកអនុម័ត។

ប្រភេទគំរូហត្ថលេខា មានទំរង់ដូចខាងក្រោម៖

 ប្រាសាក់ Prasac Bank		គំរូហត្ថលេខា SPECIMEN SIGNATURE	
លេខគណនី Account Number		ឈ្មោះគណនីជាអក្សរឡាតាំង Account Name in Latin	
អ្នកមានឈ្មោះចុះហត្ថលេខា Authorized Signatory		ហត្ថលេខា Signature	
លេខគណនី Account No.		លក្ខខណ្ឌនៃការចុះហត្ថលេខា Signature Condition	
1. ឈ្មោះ / Name NAME / NAME		☐ ហត្ថលេខាម្ចាស់គណនីតែម្នាក់គត់ Account to sign ☐ ហត្ថលេខាចំណែកអ្នកមានឈ្មោះចុះហត្ថលេខា Any two to sign ☐ ហត្ថលេខាចំណែកអ្នកមានឈ្មោះចុះហត្ថលេខា All to sign ☐ តម្រូវឱ្យមានត្រា (ត្រូវស្នាក់នៅក្នុងប្រទេស) (Stamp required for corporate account only)	
លេខ CIF / CIF No.		ត្រា / Stamp	
2. ឈ្មោះ / Name NAME / NAME		សេចក្តីណែនាំពិសេស Special Instruction	
លេខ CIF / CIF No.			
3. ឈ្មោះ / Name NAME / NAME			
លេខ CIF / CIF No.			
4. ឈ្មោះ / Name NAME / NAME			
លេខ CIF / CIF No.			
យើងខ្ញុំទទួលស្គាល់គំរូហត្ថលេខា និងយល់ព្រមអនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌនៃគំរូហត្ថលេខា ដែលបានកំណត់ដោយធនាគារប្រាសាក់។ We hereby acknowledge the above specimen signature and agree to abide by its terms and conditions unless otherwise requested in writing.		ថ្ងៃ ខែ ឆ្នាំ Day Month Year	
ស្នាក់នៅប្រាសាក់ FOR PRASAC USE ONLY		ហត្ថលេខាគណនី ACCOUNT PORTFOLIO REPRESENTATIVE	
រៀបចំដោយ Prepared by		ត្រួតពិនិត្យដោយ Checked by	
អនុម័តដោយ Approved by			

(រូបភាពទី១៣)

៣.២ ប្រភពចំណូល និង ចំណាយ

៣.២.១ ប្រភពចំណូល

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាក់សាខាព្រែកព្នៅ ទទួលបានចំណូលមកពី៖

- អត្រាការប្រាក់ដែលទទួលបានពីការផ្តល់កម្ចី
- ថ្លៃសេវាពីការទូទាត់វិក័យបត្រទឹក និងភ្លើង
- ថ្លៃសេវាប្រើប្រាស់ទូរអេធីអិមសម្រាប់ដកសាច់ប្រាក់
- ថ្លៃសេវាក្នុងការផ្ទេរប្រាក់
- ការដាក់ពិន័យលើការបង់ប្រាក់យឺត
- ចំណូលផ្សេងៗ។

៣.២.២ ប្រភពចំណាយ

រាល់ការចំណាយនៅក្នុងសាខាព្រែកព្នៅនេះ រួមមានដូចជា៖

- ការជួលអគារ
- ថ្លៃទឹកភ្លើង
- ប្រាក់ខែបុគ្គលិក
- ចំណាយទូរទៅនិងរដ្ឋបាល
- បង់ពន្ធផ្សេងៗ
- ការបណ្តុះបណ្តាលបុគ្គលិក
- ការបង់ការប្រាក់
- ការផ្សព្វផ្សាយលើទីផ្សារ
- ការជួសជុលអគារ និងថែទាំនានា
- ការរំលោះសម្ភារៈការិយាល័យ និង
- ចំណាយតិចតួចផ្សេងៗជាច្រើនទៀត។

៣.៣ ការកត់ត្រាចំណូល និង ចំណាយ

៣.៣.១ ការកត់ត្រាចំណូល

រាល់ការកត់ត្រាចំណូលរបស់គ្រឹះស្ថានខាងសាខាព្រែកព្នៅ ពុំមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញនោះទេ គឺនៅពេលរកចំណូលបានពី ខាងសំណាក់អតិថិជននានា គឺត្រូវបានកត់ត្រាក្នុងប័ណ្ណ

ចំណូលជាប្រចាំ រួចចុងខែរៀបចំបិទបញ្ជីរាល់ខែ ហើយចុងឆ្នាំរៀបចំកសាវចំណូលដែលរកបាន ដើម្បីបញ្ជូនទៅឲ្យផ្នែកគណនេយ្យករ នៅទីស្នាក់ការកណ្តាលជាអ្នករៀបចំបន្តទៀត។

៣.៣.២ ការកត់ត្រាចំណាយ

ចំណែកឯការកត់ត្រាចំណាយវិញ គឺរាល់ការចំណាយដែលបានកើតមាន គឺត្រូវបានគេ កត់ត្រាទៅក្នុងប័ណ្ណចំណាយ ហើយរាល់ការចំណាយបន្តិចបន្តួចទៅលើសម្ភារៈផ្សេងៗ គឺត្រូវមាន ភ្ជាប់មកជាមួយ Invoice ដើម្បីបញ្ជាក់ថា ពិតជាមានការចំណាយកើតមានឡើងពិតប្រាកដមែន រួច ទើបកត់ត្រាបញ្ចូលទៅក្នុងប័ណ្ណចំណាយ ជាចុងក្រោយមានការត្រួតពិនិត្យ និងអនុម័តពីប្រធាន សាខាផ្ទាល់ផងដែរ រៀបរាប់មានការក្លែងបន្លំជាដើម។

៣.៤ ការគ្រប់គ្រងចំណូល ចំណាយ

៣.៤.១ ការគ្រប់គ្រងចំណូល

សម្រាប់វិធីសាស្ត្រក្នុងការគ្រប់គ្រងចំណូលរបស់គ្រឹះស្ថានសាខាព្រែកព្នៅ ផ្ដោតសំខាន់ ទៅលើយុទ្ធសាស្ត្រនូវការស្វែងរកប្រាក់ចំណូលឲ្យបានច្រើនតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន តាមប្រភព នានា ហើយចំណាយតិច។ ក្រៅពីនេះ ខាងគ្រឹះស្ថានមានចំណុចទាក់ទាញជាច្រើនដូចជា៖

- ស្ថានភាពទីតាំង៖ ខាងគ្រឹះស្ថានបានសម្រេចចិត្តជ្រើសរើសទីតាំងសាខាថ្មី ក៏ព្រោះតែចង់ បំពេញសេវាកម្មជូនអតិថិជនឲ្យបានទាន់ចិត្ត ដោយទីតាំងចាស់អាចផ្តល់ផលលំបាក ចំពោះអតិថិជន។
- ការទាក់ទាញអតិថិជនថ្មី៖ ខាងគ្រឹះស្ថានតែងតែផ្តល់ជូននូវការយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះ អតិថិជន ដោយឲ្យមន្ត្រីឥណទាន ចុះទៅយកព័ត៌មាន សួរនាំ និងសាកសួរព័ត៌មានអំពីការ ខ្វះខាតរបស់ប្រជាជនដែលរស់នៅតំបន់នោះ ថាមានជួបបញ្ហាអ្វីខ្លះ ដែលខាងគ្រឹះស្ថាន អាចផ្តល់ជាកម្ចី និងមានលក្ខខ័ណ្ឌសមស្របដែលអាចឲ្យប្រជាជននៅទីនោះអាចទទួល យកបាន។
- ការរក្សាអតិថិជនចាស់៖ រក្សានូវទំនាក់ទំនងដោយផ្ទាល់ជាមួយអតិថិជនចាស់ ដោយមាន ការផ្តល់ជូននូវព័ត៌មាន អំពីសេវាកម្មថ្មីៗ និងព័ត៌មានអំពីអត្រា ការប្រាក់ ឬឯកសារ ផ្សេងៗ។ បន្ថែមពីនេះទៅទៀតនៅតែបន្តចុះតាមផ្ទះ ផ្តល់ជាដំណឹងបន្តបន្ទាប់ ប្រាប់អំពី លក្ខខ័ណ្ឌពិសេសដែលអាចផ្តល់ជូន វារួមមាននូវអត្រាការប្រាក់ដែលអាចបញ្ចុះឲ្យបាន ទៅតាមកាលទេសៈ និងប្រវត្តិរបស់អតិថិជនផងដែរ។ យ៉ាងណាមិញ ចំពោះអតិថិជន ដែលធ្លាប់ប្រើសេវាកម្មនានា នៅតែបន្តយកចិត្តទុកដាក់ បញ្ចុះបញ្ចូលឲ្យអតិថិជនប្រាប់អំពី

មូលហេតុនានា ដែលបណ្តាលឲ្យមានការផ្អាកប្រើប្រាស់នូវផលិតផលនិងសេវាកម្មរបស់ គ្រឹះស្ថាន។

- ផ្នែកទីផ្សារ៖ ខាងគ្រឹះស្ថានបានខិតខំផ្សែងរកនូវវិធីសាស្ត្រនានា ដើម្បីផ្សព្វផ្សាយឲ្យ អតិថិជនមានចំណាប់អារម្មណ៍លើផលិតផលនិងសេវាកម្មរបស់ខ្លួនជានិច្ច។

ដូចនេះ ការគ្រប់គ្រងចំណូលរបស់គ្រឹះស្ថាន មានលក្ខណៈប្រព្រឹត្តទៅយ៉ាងរលូន ដោយសារ ខាងគ្រឹះស្ថានមានលទ្ធភាព ក្នុងការអនុវត្តយុទ្ធសាស្ត្រនានា ដើម្បីធ្វើឲ្យការរកប្រាក់ ចំណូលសមស្របតាមការដាក់ស្នើរបស់ថ្នាក់ដឹកនាំ។

៣.៤.២ ការគ្រប់គ្រងចំណាយ

សម្រាប់វិធីសាស្ត្រក្នុងការគ្រប់គ្រងចំណាយវិញ គឺខាងគ្រឹះស្ថានព្យាយាមកាត់បន្ថយនូវ ចំណាយមិនចាំបាច់ដែលកើតមានឡើង ដូចជា ទឹកភ្លើង សម្ភារៈ ការិយាល័យមួយចំនួនជាដើម។ យ៉ាងណាវិញ រាល់ការធ្វើចំណាយច្រើនរបស់គ្រឹះស្ថាន គឺស្ថិតនៅដើមខែដែលមានតម្រូវការច្រើន អំពីការចំណាយក្នុងប្រតិបត្តិការ ដែលគ្រឹះស្ថានតែងតែយកចិត្តទុកដាក់ជានិច្ចចំពោះចំណាយណា ដែលគួរកាត់បន្ថយ និង មិនគួរធ្វើការចំណាយតទៅទៀត ប្រសិនបើមិនបានផ្តល់ផលចំណេញ ច្រើនដល់ខាងគ្រឹះស្ថាន។ លើសពីនេះទៅទៀត ខាងគ្រឹះស្ថាននឹងធ្វើការចំណាយដោយប្រុង ប្រយ័ត្ន នៅពេលចុងខែទៅលើចំណាយក្រៅប្រតិបត្តិការផ្សេងៗ ដើម្បីកុំឲ្យមានការចំណាយច្រើន ដើម្បីលែងកាត់បន្ថយការចំណាយកាន់តែមានប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់។ បើទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយខាង គ្រឹះស្ថានតែងតែធ្វើការចំណាយនៅក្នុងកម្រិតមួយដែលស្ទាក់ការបានកំណត់ឲ្យ ជានិច្ច ហើយ រាល់ការចំណាយដែលមានលក្ខណៈច្រើន ខាងសាខានឹងធ្វើការស្នើសុំទៅដល់ថ្នាក់លើជាអនុម័ត លើការចំណាយមួយនោះដែររឺទេ។ ដូច្នេះ ការគ្រប់គ្រងចំណាយរបស់គ្រឹះស្ថាន តែងតែស្ថិតនៅ ការឃ្លាំមើល របស់ថ្នាក់ដឹកនាំ និងការប្រុងប្រយ័ត្នពីប្រធានសាខាជានិច្ច ដើម្បីឲ្យខាងសាខាធ្វើការ ចំណាយឲ្យបានសមស្របទៅតាមកាលទេសៈ។

៣.៥ ការធ្វើគំរោងថវិកាលើរបាយការណ៍លទ្ធផល

ចំពោះការធ្វើគំរោងថវិកាលើរបាយការណ៍លទ្ធផល សម្រាប់សាខាព្រែកព្នៅ ខាងទីស្នាក់ ការកណ្តាលជាអ្នករៀបចំនិងត្រួតពិនិត្យដោយផ្ទាល់។ អាស្រ័យហេតុថា សាខានេះស្ថិតនៅកម្រិត មធ្យមនូវឡើយ (Level 3) ម្យ៉ាងវិញទៀតទើបផ្លាស់ប្តូរទីតាំងជាបន្ទាន់ជាហេតុនាំឲ្យ គំរោងថវិកា លើរបាយការណ៍លទ្ធផលមានត្រឹមចាប់ពីឆ្នាំ ២០១៥ទៅតែប៉ុណ្ណោះ។

៣.៥.១ គំរោងការថវិការបាយការណ៍លទ្ធផល

គ្រឹះស្ថានបានរៀបចំគម្រោងថវិការសម្រាប់ព្យាករណ៍ពីចំណូលដែលទទួលបានក្នុងឆ្នាំនេះ ផ្ទាល់ ក៏ដូចជាថវិការសម្រាប់ធ្វើការចាយវាយផងដែរ។

PRASAC MFI Ltd. Prek Pnov Branch	
Budget Income Statement	
For 31 December, 2015	
INCOME	
Interest & Fee Income from Loan	702,118
Interest Income	689,486
Penalty Income	2,527
Fees Income	10,105
Interest & Fee Expenses	(120,320)
Interest expenses on deposits	(120,320)
Net Interest Margin	581,798
Other Income	9,172
Interest earned	665
Other fee income	-
Foreign exchange gain/loss-net	1,612
Other Income	6,895
Total Operating Income	590,970
Loan Loss Provision	(29,539)
OPERATING EXPENSES	
Personnel	118,595
Administrative Expenses	52,474
Total Operating Expenses	171,069
Net Operating Income	390,362
Net Profit (Loss) Before Tax	390,362
Tax on Profit	(78,072)
Net Profit (Loss) After Tax	312,289

(តារាងទី៩)

នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥ គ្រឹះស្ថានគ្រោងនឹងទទួលបាន 702,118ដុល្លារអាមេរិកពីចំណូលពីការប្រាក់ និងពីសេវាកម្មរបស់អតិថិជន និង9,172ដុល្លារពីចំណូលផ្សេងៗ។ ក្រៅពីនេះ ខាងគ្រឹះស្ថានក៏បានព្យាករណ៍ទៅលើចំណាយ Interest & Fee Expenses 120,320ដុល្លារ Operating Expenses 171,069 ដុល្លារ។ លទ្ធផលពីការព្យាករណ៍ទៅលើចំណូល ចំណាយដែលអាចកើតមានឡើង ខាងគ្រឹះស្ថាន អាចនឹងទទួលបានប្រាក់ចំណេញសុទ្ធចំនួន 167,586ដុល្លារដែលជាគម្រោងសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥។

៣.៥.២ របាយការណ៍លទ្ធផលជាក់ស្តែង

PRASAC MFI Ltd. Prek Pnov Branch	
Income Statement	
For the year ended 31 December 2015	
INCOME	
Interest & Fee Income from Loan	582,567
Interest Income	565,682
Penalty Income	3,435
Fees Income	13,450
Interest & Fee Expenses	(130,381)
Interest expenses on deposits	(130,381)
Net Interest Margin	452,186
Other Income	643
Interest earned	317
Other fee income	5,197
Foreign exchange gain/loss-net	(5,140)
Other Income	269
Total Operating Income	452,830
Loan Loss Provision	(9,523)
OPERATING EXPENSES	

Personnel	96,622
Administrative Expenses	61,270
Total Operating Expenses	157,893
Net Operating Income	285,414
Net Profit (Loss) Before Tax	285,414
Tax on Profit	(57,106)
Net Profit (Loss) After Tax	228,309

(តារាងទី១០)

ដោយផ្អែកលើទិន្នន័យជាក់ស្តែងនៃរបាយការណ៍លទ្ធផលឆ្នាំ២០១៥ បានបង្ហាញថា គ្រឹះស្ថានទទួលបាន Interest & Fee Income from Loan 582,567ដុល្លារ និង Other Income 643 ដុល្លារ។ ចំណែកឯ ការចំណាយទៅលើ Interest & Fee Expenses ចំនួន130,381ដុល្លារ និង Operating Expenses ចំនួន157,893ដុល្លារ។ ដោយគ្រឹះស្ថានមានលទ្ធភាពរកចំណូលបានច្រើន និងធ្វើការចំណាយតិច នាំឲ្យគ្រឹះស្ថានទទួលបានប្រាក់ចំណេញ228,309ដុល្លារ។

៣.៥.៣ ការប្រៀបធៀបគំរោងថវិកា និងរបាយការណ៍ហិរញ្ញវត្ថុ

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាក់

ការប្រៀបធៀបគំរោងថវិការបាយការណ៍លទ្ធផល និងរបាយការណ៍ជាក់ស្តែង

សម្រាប់ចុងការិបរិច្ឆេទ ថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៥

Description	Actual	Budget	Change	Percentage
Amount in US				
INCOME				
Interest & Fee Income from Loan	582,567	702,118	(119,551)	(17.03)%
Interest Income	565,682	689,486	(123,804)	(17.96)%
Penalty Income	3,435	2,527	908	35.93%
Fees Income	13,450	10,105	3,345	33.10%
Interest & Fee Expenses	(130,381)	(120,320)	(10,061)	8.36%

Interest expenses on deposits	(130,381)	(120,320)	(10,061)	8.36%
Net Interest Margin	452,186	581,798	(129,612)	(22.28)%
Other Income	643	9,172	(8,529)	(92.99)%
Interest earned	317	665	(348)	(52.33)%
Other fee income	5,197	-	5,197	-
Foreign exchange gain/loss-net	(5,140)	1,612	(6,752)	(418.86)%
Other Income	269	6,895	(6,626)	(96.10)%
Total Operating Income	452,830	590,970	(138,140)	(23.38)%
Loan Loss Provision	(9,523)	(29,539)	20,016	(67.76)%
OPERATING EXPENSES				
Personnel	96,622	118,595	(21,973)	(18.53)%
Administrative Expenses	61,270	52,474	8,796	(16.76)%
Total Operating Expenses	157,893	171,069	(13,176)	(7.70)%
Net Operating Income	285,414	390,362	(104,948)	(26.88)%
Net Profit (Loss) Before Tax	285,414	390,362	(104,948)	(26.88)%
Tax on Profit	(57,106)	(78,072)	20,966	(26.85)%
Net Profit (Loss) After Tax	228,309	312,289	(83,980)	(26.89)%

(តារាងទី១១)

❖ ការបកស្រាយឆ្នាំ២០១៥

យោងតាមការប្រៀបធៀបរវាងគំរោងថវិការបាយការណ៍លទ្ធផល និងរបាយការណ៍ជាក់ស្តែង ប្រចាំឆ្នាំ ២០១៥ របស់គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាក់សាខាព្រែកព្នៅ បានបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា៖

- ចំណូលការប្រាក់ និងសេវាកម្ចី (Interest & Fee Income from Loan) ចំណូលជាក់ស្តែងតិចជាងការព្យាករណ៍ចំនួន 119,551 ដុល្លារ ស្មើនឹង 17.03% មានន័យថាគ្រឹះស្ថានទទួលបានចំណូលតិចជាងពីការគ្រោងទុក។

- ចំណាយការប្រាក់ និងសេវា (Interest & Fee Expenses) ចំណាយជាក់ស្តែងច្រើនជាងគ្រោងទុកចំនួន 10,061 ដុល្លារ ស្មើនឹង 8.36% មានន័យថាគ្រឹះស្ថានធ្វើការចំណាយច្រើនលើសពីការគ្រោងទុក។
- ចំណូលផ្សេងៗ (Other Income) ចំណូលផ្សេងៗជាក់ស្តែងតិចជាងគម្រោងចំនួន 643 ដុល្លារ ស្មើនឹង 92.99% ដោយសារមានការខាតបង់ទៅលើ Foreign exchange loss-net ច្រើន។
- ការខាតបង់លើកម្ចី (Loan Loss Provision) ជាក់ស្តែងមានចំនួនតិចជាងការព្យាករណ៍ចំនួន 20,016 ដុល្លារ ស្មើនឹង 67.76% ដូចនេះគ្រឹះស្ថានមានការខាតបង់តិចតួចប៉ុណ្ណោះ។
- ចំណាយប្រតិបត្តិការ (Operating Expenses) ចំណាយជាក់ស្តែងតិចជាងការគ្រោងទុកចំនួន 13,176 ដុល្លារ ស្មើនឹង 7.70% ដោយសារគ្រឹះស្ថានបានកាត់បន្ថយការចំណាយមិនចាំបាច់មួយចំនួន។

៣.៦ ការវិភាគរបាយការណ៍ចំណូល ចំណាយ

៣.៦.១ ការវិភាគតាមខ្សែដេក

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាក់

ការវិភាគតាមខ្សែដេក

ការប្រៀបធៀបរបាយការណ៍លទ្ធផល

សម្រាប់ចុងការិបរិច្ឆេទ ថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ និង ២០១៥

Description	Actual 2015	Actual 2014	Change	Percentage
Amount in US				
INCOME				
Interest & Fee Income from Loan	582,567	208,259	374,308	179.7320
Interest Income	565,682	206,645	359,037	173.7458
Penalty Income	3,435	613	2,822	460.3589
Fees Income	13,450	1,000	12,450	1245.0000
Interest & Fee Expenses	(130,381)	(24,948)	(105,433)	422.6110

Interest expenses on deposits	(130,381)	(24,948)	(105,433)	422.6110
Net Interest Margin	452,186	183,310	268,876	146.6783
Other Income	643	3,248	(2,605)	(80.2032)
Interest earned	317	215	102	47.4419
Other fee income	5,197	1,573	3,624	230.3878
Foreign exchange gain/loss-net	(5,140)	1,277	(6,417)	(502.5059)
Other Income	269	183	86	46.9945
Total Operating Income	452,830	186,558	266,272	142.7288
Loan Loss Provision	(9,523)	(8,498)	(1,025)	12.0617
OPERATING EXPENSES				
Personnel	96,622	57,926	38,696	66.8025
Administrative Expenses	61,270	43,408	17,862	41.1491
Total Operating Expenses	157,893	101,334	56,559	55.8144
Net Operating Income	285,414	76,727	208,687	271.9864
Net Profit (Loss) Before Tax	285,414	76,727	208,687	271.9864
Tax on Profit	(57,106)	(15,457)	(41,649)	269.4507
Net Profit (Loss) After Tax	228,309	61,269	167,040	272.6338

(តារាងទី១២)

❖ ការបកស្រាយលទ្ធផល៖

- **Interest Income**៖ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ មានការកើនឡើងចំនួន 359,037ដុល្លារ ស្មើនឹង 173.7458% បើប្រៀបធៀបទៅនឹងឆ្នាំ២០១៤។ បើវិភាគទៅលើទិន្នន័យជាក់ស្តែង ដែលបណ្តាលឲ្យមានការប្រែប្រួលច្រើនយ៉ាងនេះក៏ដោយសារកត្តា២យ៉ាងធំៗគឺ៖
 - ការផ្លាស់ប្តូរទីតាំងសាខា៖ ក្នុងឆ្នាំ២០១៤ ឆ្នាំដំបូងដែលមានការកើតឡើងនៅសាខាព្រែកព្នៅ ដែលពិបាកក្នុងការទាក់ទាញអតិថិជន ដែលធ្វើឲ្យ Loan ដែលរកបាននៅពេលនោះនៅមានកម្រិតតិចតួចនៅឡើយ។ លើសពីនេះទៅទៀត នៅទីតាំងរបស់គ្រឹះស្ថានផ្ទាល់ក៏មានដៃគូប្រកួត

ប្រែផងជាច្រើន ដែលខាងគ្រឹះស្ថាន មានការលំបាកក្នុងការទាក់ទាញ អតិថិជន មកប្រើនូវផលិតផលនិងសេវាកម្មរបស់ខ្លួនដោយសារទើបតែ ដំណើរការថ្មីៗ ហើយអតិថិជនមួយចំនួន មិនទាន់យល់ច្បាស់អំពី ស្ថានភាពខាងគ្រឹះស្ថាននៅសាខានោះច្បាស់នៅឡើយ។

➢ ការរក្សាបាននូវអតិថិជនចាស់៖ ក្នុងឆ្នាំ២០១៥ សម្រាប់ដំណើរការរបស់ គ្រឹះស្ថានចាប់ផ្តើមវិវឌ្ឍន៍ឈានទៅមុខ ដែលអាចមានអតិថិជនជាច្រើន គាំទ្រ ជាពិសេសគឺអតិថិជនដែលធ្លាប់ប្រើប្រាស់នូវផលិតផល និង សេវាកម្មពីមុនមកពួកគេនូវបន្តគាំទ្រ។ ការពេញចិត្តពីសំណាក់អតិថិជនគឺ ដោយសារតែវិធានការរបស់គ្រឹះស្ថាន ដែលតែងតែយកចិត្តទុកដាក់ចំពោះ អតិថិជនរបស់ខ្លួនជានិច្ច។

- **Interest & Fee Expense:** នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥ មានការកើនឡើងចំនួន105,433ដុល្លារ ស្មើនឹង422.6110% បើប្រៀបធៀបទៅនឹងឆ្នាំ២០១៤។ បើផ្អែកទៅតាមលទ្ធផល ជាក់ស្តែង ដោយសារមានការកើនឡើងនូវការដាក់ប្រាក់បញ្ញើរបស់អតិថិជន ដែលជាហេតុឲ្យមានការចំណាយកើនឡើងលើសពីឆ្នាំមុនច្រើន រួមទាំងឆ្នាំ២០១៤មិន សូវមានការគាំទ្រពីសំណាក់អតិថិជនច្រើននូវឡើយ។
- **Other Income:** នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ មានការថយចុះចំនួន 2,605 ដុល្លារ ស្មើនឹង (80.2032%) បើប្រៀបធៀបទៅនឹងឆ្នាំ២០១៤។ ការថយចុះនេះក៏ព្រោះតែ នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ ខាងគ្រឹះស្ថានមានការខាតបង់ទៅលើ Foreign exchange loss-net ជាច្រើន ចំនួន5,140ដុល្លារដែលតួលេខស្ទើរតែស្មើទៅនឹងតួលេខ Other fee income ចំនួន 5,197ដុល្លារ បើទោះបីជាមានការកើនឡើងនូវ Other fee income ច្រើនជាងក្នុងឆ្នាំ ២០១៤ ក៏ដោយក៏មិនអាចទប់ទល់នូវការខាតបង់យ៉ាងច្រើននោះឡើយ។
- **Operating Expenses:** នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥ មានការកើនឡើងចំនួន 56,559 ដុល្លារ ស្មើនឹង 55.8144% បើប្រៀបធៀបទៅនឹងឆ្នាំ២០១៤។ បើយោងទៅតាមទិន្នន័យ ជាក់ស្តែង រាល់ការចំណាយរបស់សាខា គឺមានការកើនឡើងទាំងអស់មិនថា Personnel (66.8025%) Administrative Expenses (41.1491%) ហើយការកើនឡើង នេះដោយសារខាងគ្រឹះស្ថានសាខានេះ មានការកើនឡើងនូវចំណាយជាច្រើនដើម្បី

ប្រកួតប្រជែងជាមួយដៃគូប្រកួតប្រជែង និងបំពេញតម្រូវការដល់អតិថិជន ជាក់ស្តែង ដូចជាការចំណាយលើការជួលបុគ្គលិកបន្ថែមជាដើម។

- **Net Profit After Tax:** នៅក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ មានការកើនឡើងចំនួន 167,040 ដុល្លារ ស្មើនឹង 272.6338% បើប្រៀបធៀបទៅនឹងឆ្នាំ ២០១៤។ លទ្ធផលនៃការកើនឡើងយ៉ាងច្រើនលើសលប់នេះ ក៏ព្រោះតែទទួលបានការគាំទ្រយ៉ាងច្រើនពីសំណាក់អតិថិជនដែលបណ្តាលមកពី ការខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់គ្រឹះស្ថាន ដែលអាចទាក់ទាញនូវអតិថិជនជាច្រើន និងការយកចិត្តទុកដាក់ខ្ពស់ទៅលើអតិថិជនរបស់ខ្លួនផងដែរ។

៣.៦.២ ការវិភាគតាមខ្សែឈរ

គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាក់

ការវិភាគតាមខ្សែឈរ

ការប្រៀបធៀបរបាយការណ៍លទ្ធផល

សម្រាប់ចុងការិបរិច្ឆេទ ថ្ងៃទី៣១ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០១៤ និង ២០១៥

Description	2015	Percent	2014	Percent
Amount in US				
INCOME				
Interest & Fee Income from Loan	582,567	103%	208,259	101%
Interest Income	565,682	100.0%	206,645	100.0%
Penalty Income	3,435	0.6%	613	0.3%
Fees Income	13,450	2.4%	1,000	0.5%
Interest & Fee Expenses	(130,381)	-23.0%	(24,948)	-12.1%
Interest expenses on deposits	(130,381)	-23.0%	(24,948)	-12.1%
Net Interest Margin	452,186	79.9%	183,310	88.7%
Other Income	643	0.1%	3,248	1.6%
Interest earned	317	0.1%	215	0.1%
Other fee income	5,197	0.9%	1,573	0.8%
Foreign exchange gain/loss-net	(5,140)	-0.9%	1,277	0.6%
Other Income	269	0.05%	183	0.1%
Total Operating Income	452,830	80.1%	186,558	90.3%
Loan Loss Provision	(9,523)	-1.7%	(8,498)	-4.1%
OPERATING EXPENSES				
Personnel	96,622	17.1%	57,926	28.0%
Administrative Expenses	61,270	10.8%	43,408	21.0%
Total Operating Expenses	157,893	27.9%	101,334	49.0%

Net Operating Income	285,414	50.5%	76,727	37.1%
Net Profit (Loss) Before Tax	285,414	50.5%	76,727	37.1%
Tax on Profit	(57,106)	-10.1%	(15,457)	-7.5%
Net Profit (Loss) After Tax	228,309	40.4%	61,269	29.6%

(តារាងទី១៣)

❖ ការបកស្រាយលទ្ធផល៖

- **Interest Income**៖ គឺជាគណនីគោលដែលមានអត្រាស្មើ100% សម្រាប់ធ្វើការប្រៀបធៀប។
- **Interest & Fee Income from Loan**៖ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៤ ចំណូលពីការប្រាក់និងសេវាមានចំនួន208,259ដុល្លារ ស្មើនឹង101% និង582,567ដុល្លារ ស្មើនឹង103% នៅឆ្នាំ២០១៥ បើធៀបទៅនឹងចំណូលពីការប្រាក់។ ក្នុងនោះដែរ រួមមាន Interest Income Penalty Income និង Fees Income។
- **Interest & Fee Expenses**៖ ការចំណាយក្នុងឆ្នាំ២០១៤ របស់គ្រឹះស្ថានមានចំនួន24,948ដុល្លារដែលស្មើនឹង12.1%នៃចំណូលពីការប្រាក់ រីឯឆ្នាំ២០១៥វិញ អត្រាចំណាយរបស់គ្រឹះស្ថានកើនដល់23.0% តែទោះបីជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ការចំណាយនេះមិនទាន់ឈានទៅដល់កម្រិតមួយដែលគួរឲ្យព្រួយបារម្ភនោះឡើយ។
- **Other Income**៖ បើក្រឡេកមកមើលចំណូលផ្សេងៗក្នុងឆ្នាំ២០១៤ គ្រឹះស្ថានរកចំណូលបាន1.6% នៃចំណូលការប្រាក់ តែសម្រាប់ឆ្នាំ២០១៥ អត្រានៃការរកចំណូលបានត្រឹម0.1%ប៉ុណ្ណោះ ដូចនេះគ្រឹះស្ថានគួរយកចិត្តទុកដាក់បន្ថែមលើបញ្ហានេះ។
- **Total Operating Expenses**៖ នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៤ បានធ្វើការចំណាយទៅលើបុគ្គលិកនិងចំណាយរដ្ឋបាលរហូតដល់49.0%នៃចំណូលពីការប្រាក់។ ដោយឡែកនៅឆ្នាំ២០១៥ គ្រឹះស្ថានបានធ្វើការចំណាយត្រឹម27.9% ប៉ុណ្ណោះ ដោយសារអាចរកចំណូលពីការប្រាក់បានច្រើនសម្រាប់ធ្វើការទូទាត់ចំណាយដែលកើនឡើងតិចតួច។
- **Net Profit (Loss) After Tax**៖ ជាក់ស្តែងប្រាក់ចំណេញក្រោយការបង់ពន្ធរបស់គ្រឹះស្ថានមានចំនួន61,269ដុល្លារ ស្មើនឹង29.6% នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៤ និង40.4% ក្នុងឆ្នាំ២០១៥។ នេះបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថាគ្រឹះស្ថានមានលទ្ធភាពបង្កើនប្រាក់ចំណេញរបស់ខ្លួនពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ។

៣.៦.៣ ការវិភាគតាមអនុបាត**៣.៦.៣.១ អនុបាតនៃចំណេញសុទ្ធ (Net Profit Margin Ratio)**

Net Income or (profit after tax)

Net Profit Margin Ratio = _____

Total Sales

ដោយសារស្ថាប័ននេះគឺជា គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ដូចនេះ៖

Net Income

Net Profit margin = _____

Total Income

Total Income = Interest & Fee Income from Loan + Other Income

2015 = 582567 + 643 = 583210

2014 = 208259 + 3248 = 211507

	2015	2014
Net Income	228309	61269
Total Income	583210	211507
Net Profit Margin	0.3914	0.2896

(តារាងទី១៤)

តាមលទ្ធផលខាងលើបានបង្ហាញថា បើខាងគ្រឹះស្ថានអាចរកចំណូលបាន១ដុល្លារ ក្នុងនោះ ទទួលបានប្រាក់ចំណេញសុទ្ធចំនួន 0.2896ដុល្លារ សម្រាប់ឆ្នាំ ២០១៤ ចំណែកក្នុងឆ្នាំ ២០១៥ បើមាន១ដុល្លារ នាំឲ្យគ្រឹះស្ថានទទួលបានប្រាក់ចំណេញសុទ្ធចំនួន 0.3914ដុល្លារ។ តាមការបកស្រាយខាងលើអាចសន្និដ្ឋានបានថា ខាងគ្រឹះស្ថានមានការវិវត្តន៍ទៅមុខយ៉ាងល្អក្នុងការស្វែងរកប្រាក់ចំណេញ។

៣.៦.៣.២ អនុបាតនៃប្រាក់ចំណេញលើទ្រព្យសម្បត្តិ (Return on Asset Ratio, ROA)

Net Income

ROA Ratio = _____

Total Assets

	2015	2014
Net Income	228309	61269
Total Assets	4634981	2257511
Return on Assets	4.92%	2.71%

(តារាងទី១៥)

តាមទិន្នន័យខាងលើបង្ហាញឲ្យឃើញថា គ្រឹះស្ថានអាចរកចំណូលបាន 2.71ដុល្លារ ក្នុង Asset 100ដុល្លារ នៅឆ្នាំ២០១៤ ចំណែកឆ្នាំ២០១៥ ក្នុង Asset 100ដុល្លារ គ្រឹះស្ថានអាចរកចំណូលបាន4.92ដុល្លារ នោះអាចសន្និដ្ឋានបានថា គ្រឹះស្ថានមានលទ្ធភាពតិចតួចក្នុងការប្រើប្រាស់ Asset របស់ខ្លួនដើម្បីស្វែងរកប្រាក់ចំណេញសម្រាប់ឆ្នាំនីមួយៗ។

៣.៦.៣.៣ អនុបាតចរន្ត (Current Ratio)

Total Current Assets

Current Ratio = _____

Total Current Liabilities

	2015	2014
Total Current Assets	4605139	2217657
Total Current Liabilities	4359003	2201829
Current Ratio	1.0554	1.0071

(តារាងទី១៦)

តាមទិន្នន័យខាងលើ មានន័យថាខាងគ្រឹះស្ថាន មាន1ដុល្លារនៅក្នុងទ្រព្យសកម្មរយៈពេលខ្លី អាចទូទាត់1ដុល្លារលើបំណុលរយៈពេលខ្លីទាំងក្នុងឆ្នាំ២០១៤ និង២០១៥។ ជាលទ្ធផលអាចសន្និដ្ឋានបានថា ខាងគ្រឹះស្ថានមានការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្មរយៈពេលខ្លីបានល្អក្នុងការសងត្រឡប់ទៅវិញនូវបំណុល រយៈពេលខ្លី។

៣.៦.៣.៤ អនុបាតនៃសាច់ប្រាក់ (Cash Ratio)

Cash

Cash Ratio = _____

Total Current Liabilities

	2015	2014
Cash	926535	372451
Total Current Liabilities	4359003	2201829
Cash Ratio	0.2125	0.1691

(តារាងទី១៧)

តាមអនុបាតខាងលើ គ្រឹះស្ថានមានលទ្ធភាពប្រើប្រាស់សាច់ប្រាក់សម្រាប់ធ្វើការទូទាត់បំណុលរយៈពេលខ្លីចំនួន 0.2125 ដង នៅក្នុងឆ្នាំ២០១៥ មានន័យថា បើគ្រឹះស្ថានជំពាក់បំណុល គេ 100 ដុល្លារ នោះមានលទ្ធភាពសងត្រឹម 21 ដុល្លារប៉ុណ្ណោះ។ ចំណែកឆ្នាំ២០១៤ លទ្ធភាពសងបំណុលមានត្រឹម 17 ដុល្លារ ក្នុងបំណុល 100 ដុល្លារ។ តាមលទ្ធផលខាងលើបញ្ជាក់ឲ្យឃើញថា គ្រឹះស្ថានពុំសូវមានសាច់ប្រាក់ដែលជំរុញឲ្យមានលទ្ធភាពខ្ពស់ក្នុងការសងបំណុលឡើយ។

ជំពូកទី ៤

ការពិភាក្សា

ជំពូកទី៤ ការពិភាក្សា

៤.១ ចំណុចខ្លាំង

- បើក្រឡេកមកមើលពីលទ្ធភាពនៃការស្វែងរកប្រាក់ចំណូលរបស់គ្រឹះស្ថាន មានការវិវត្តន៍ទៅមុខបានយ៉ាងល្អ ចាប់ពីឆ្នាំ២០១៥មក ដែលមានការកើនឡើងចំនួន 359,037 ដុល្លារស្មើនឹង 173.7458% ពីចំណូលពីការប្រាក់បើធៀបទៅនឹងឆ្នាំ២០១៤។
- ចំពោះការប្រើប្រាស់នូវទ្រព្យសកម្មរយៈពេលខ្លី គឺបានល្អ តាមលទ្ធផលនៅក្នុងអនុបាតចរន្ត បានបង្ហាញថាគ្រឹះស្ថានអាចមានសមត្ថភាពគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការសងបំណុលរយៈពេលខ្លី។ ឧទាហរណ៍៖ បើខាងគ្រឹះស្ថានមានបំណុលរយៈពេលខ្លី១ដុល្លារ នោះគេអាចយកទ្រព្យសកម្មរយៈពេលខ្លី១ដុល្លារទៅទូទាត់បាន។
- ខាងគ្រឹះស្ថានបានធ្វើគំរោងលើរបាយការណ៍លទ្ធផល និងរបាយការណ៍តុល្យការ ផងដែរដើម្បីបង្កលក្ខណៈងាយស្រួល ក្នុងការព្យាករណ៍ទៅលើការគ្រោងទុកទៅលើចំណាយនានា រួមទាំងសមិទ្ធផល ដែលគ្រឹះស្ថានអាចរកបាន ធៀបនឹងជាក់ស្តែង ដើម្បីស្វែងរកនូវចំណុចខ្វះខាត ដើម្បីធ្វើការកែលំអ។
- រាល់ការចំណាយមានការកត់ត្រាក្នុងប័ណ្ណចំណាយច្បាស់លាស់ទោះបីជាចំណាយតិចតួចក្តី ហើយមានការអនុម័តនឹង ត្រួតពិនិត្យដោយប្រធានសាខាផងដែរ។
- ចំពោះសេវាកម្មវិញ ខាងគ្រឹះស្ថានបានយកចិត្តទុកដាក់បង្កើតសេវាកម្មជាច្រើនដើម្បីបំពេញតម្រូវការរបស់អតិថិជន បានទាន់ពេលវេលានឹងយ៉ាងឆាប់រហ័ស។
- រីឯប្រព័ន្ធនៃការគ្រប់គ្រងទៅលើចំណូល ឃើញថាមានលក្ខណៈល្អប្រសើរ ព្រោះខាងគ្រឹះស្ថាន អាចរកប្រាក់ចំណូលបានច្រើន ដោយមានកំណើនពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំ ដោយពុំឲ្យមាននូវការថយចុះនូវប្រាក់ចំណូលឡើយ។

៤.២ ចំណុចខ្សោយ

- តាមទិន្នន័យ ដែលបានធ្វើការប្រៀបធៀបរវាងគំរោងថវិការបាយការណ៍លទ្ធផល និងរបាយការណ៍ជាក់ស្តែង អាចសង្កេតបានថាវាមានគម្លាតគ្នាពីអ្វីដែលបានគ្រោងទុកទៅនឹងលទ្ធផលជាក់ស្តែង។
- តាមអនុបាតសាច់ប្រាក់ គ្រឹះស្ថានពុំសូវមានសាច់ប្រាក់នៅក្នុងដៃគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ធ្វើការទូទាត់បំណុលរយៈពេលខ្លី បើគ្រឹះស្ថានដំណាក់កាលរយៈពេល១០០ដុល្លារ នោះមានលទ្ធភាពសងត្រឹម១៧ដុល្លារ, ២១ដុល្លារ ប៉ុណ្ណោះចំពោះឆ្នាំ ២០១៤ និង ២០១៥។

- ខាងគ្រឹះស្ថានបានធ្វើការចំណាយជាច្រើន ក្នុងអំឡុងពេលឆ្នាំ ២០១៥ ដែលមានកំណើនចំនួន 56,559 ដុល្លារ ស្មើនឹង 55.8144% បើធៀបទៅនឹងឆ្នាំ២០១៤។
- ចំពោះការប្រើប្រាស់ទ្រព្យសកម្មសរុប សម្រាប់ស្វែងរកប្រាក់ចំណូលគឺស្ថិតនៅកម្រិតតិចតួចនៅឡើយ បើយោងតាមអនុបាតប្រាក់ចំណេញលើទ្រព្យសម្បត្តិ ឲ្យឃើញថា គ្រឹះស្ថានអាចរកចំណូលបាន 2.71ដុល្លារ, 4.92ដុល្លារ ក្នុង Asset 100ដុល្លារ នៅឆ្នាំ២០១៤ និងឆ្នាំ២០១៥។
- ចំពោះចំណូលផ្សេងៗវិញ អាចសង្កេតបានថា មានការធ្លាក់ចុះ 2,605 ដុល្លារ ស្មើនឹង 80.2032% បើធៀបនឹងឆ្នាំ២០១៤ ដោយសារគ្រឹះស្ថានមានការខាតបង់ទៅលើការប្តូរប្រាក់ច្រើន។

**សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង
ការផ្តល់អនុសាសន៍**

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន និង ការផ្តល់អនុសាសន៍

សេចក្តីសន្និដ្ឋាន

ឆ្លងតាមការចុះកម្មសិក្សាដោយផ្ទាល់នៅគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ប្រាសាត់សាខាព្រែកព្នៅ អស់ រយៈពេល ២ខែកន្លះមក ក្រុមយើងខ្ញុំសង្កេតឃើញថា ខាងគ្រឹះស្ថានមានការរៀបចំ ក្នុងការកត់ត្រាចំណូលចំណាយ ទៅតាមបែបបទដែលមានមូលដ្ឋានច្បាស់លាស់ ព្រមទាំងមានការលិខិតបទដ្ឋានចំណូលចំណាយ និង ការបំពេញបែបបទនានាក្នុងទម្រង់ជាផ្លូវការដូចជាពាក្យស្នើសុំបើកគណនី និង គំរូហត្ថលេខាជាដើម។ ចំពោះការគ្រប់គ្រងចំណូលវិញ តាមរយៈការវិភាគតាមជួរដេកជួរឈរ អនុបាត លទ្ធផលឃើញថា ខាងគ្រឹះស្ថានមានការគ្រប់គ្រងចំណូលបានល្អ ដោយមានការរកចំណូលបានច្រើន ដែលមានការកើនឡើងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំផងដែរ។ ចំណែកឯការគ្រប់គ្រងចំណាយវិញ គឺនូវមានចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួន ដែលបណ្តាលឲ្យមានការចំណាយកើនឡើងពីមួយឆ្នាំទៅមួយឆ្នាំក្នុង ភាគរយមួយដែលគួរឲ្យកត់សម្គាល់។ បើក្រឡេកមកមើល ពីការព្យាករណ៍ចំណូលចំណាយវិញ គឺនៅមានគម្លាតឆ្ងាយពីលទ្ធផលជាក់ស្តែងផងដែរ។ ទោះបីយ៉ាងណាមិញ បញ្ហាទាំងនេះ ហាក់ដូចជាមិនផ្តល់ផលប៉ះពាល់អ្វីធ្ងន់ធ្ងរនោះឡើយព្រោះថា ទោះបីជាខាងគ្រឹះស្ថានបានធ្វើការចំណាយច្រើនជាងមុនខុសពីការគ្រោងទុកក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែខាងគ្រឹះស្ថានបានទទួលលទ្ធផលជាទីគាប់ចិត្ត ដោយអាចរកប្រាក់ចំណេញកើនឡើងជាងមុនទ្វេដងផងដែរ។

សរុបសេចក្តីមក គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុប្រាសាត់មានលក្ខណៈល្អ ដែលអាចទទួលយកបាន ព្រោះខាងសាខានេះ ស្ថិតនៅត្រឹមកម្រិត៣ ប៉ុណ្ណោះ ហើយអាចស្វែងរកប្រាក់ចំណូលឲ្យគ្រឹះស្ថានបានច្រើនគួរសមផងដែរ។ បើទោះបីជាខាងគ្រឹះស្ថានមានចំណុចខ្វះខាតបន្តិចបន្តួចក៏ពិតមែន ប៉ុន្តែខាងគ្រឹះស្ថានក៏ទទួលបានភាពជោគជ័យទៅលើការគ្រប់គ្រងចំណូល ដែលអាចស្វែងរកចំណូលបានច្រើន អាចបញ្ជាក់បានពីភាពខិតខំប្រឹងប្រែងរបស់គ្រឹះស្ថានទើបផ្តល់ផលវិជ្ជមានបែបនេះ។

ការផ្តល់អនុសាសន៍

ឆ្លងតាមការវិភាគ និងសិក្សាស្វែងយល់អំពីស្ថានភាពហិរញ្ញវត្ថុ និងការគ្រប់គ្រងចំណូលចំណាយ របស់គ្រឹះស្ថាន បានបង្ហាញថាខាងគ្រឹះស្ថានមាន ចំណុចល្អប្រសើរជាច្រើនដែលអាចធ្វើការប្រៀបធៀបទៅនឹងដៃគូប្រកួតប្រជែងបាន។ ផ្ទុយទៅវិញ ខាងគ្រឹះស្ថានក៏នៅមានចំណុចខ្វះខាតមួយចំនួនដែលគួរយកចិត្តទុកដាក់ដើម្បីកែលម្អ រួមមាន៖

- ខាងគ្រឹះស្ថានគួរយកចិត្តទុកដាក់ទៅលើការប្តូរប្រាក់បន្ថែម រកមូលហេតុដែលបណ្តាលឲ្យមានការខាតបង់ ដើម្បីជៀសវាងការខាតបង់ដោយថាហេតុ
- ខាងគ្រឹះស្ថានគួរស្វែងយល់បន្ថែមពីគម្លាត ដែលកើតមាននៅក្នុងគំរោងរបាយការណ៍លទ្ធផល
- រីឯចំណាយកើនឡើងវិញ ខាងគ្រឹះស្ថានគួររកវិធីសាស្ត្រនានាតាមដែលអាចធ្វើបាន ដើម្បីកាត់បន្ថយចំណាយទាំងនោះ រួមទាំងចំណាដែលពុំសូវចាំបាច់មួយចំនួនផងដែរ។

ឯកសារយោង

ឯកសារយោង

- Marshall, D. H. & Mcmanus, W. W. (1996). *Accounting: what the numbers mean*. The United State of America.
- Bateman, T. S. & Snell, S. A. (2015). *Management: Leading & Collaborating in a Competitive World. Eleventh Edition*. New York, NY: Penn Plaza.
- Robbins, S. P., Coulter, M. & DeCenzo, D. A. (2017). *Fundamentals of Management: Management Myths Debunked!* (Tenth Ed.). The United State of America, USA: Pearson Education.
- Bateman, T. S. & Snell, S. A. (2002). *Management: competing in the New Era*. (Fifth Ed.). New York, NY: John E, Biernat.
- Williams, J. R., Haka, S. F., Bettner, M. S. & Carcello, J. V. (2006). *Financial Accounting*. (Twelfth Ed.). New Tork, NY: McGraw –Hill/Irwin.
- Ainsworth, P., Deines, D., David P. R. & Larson, C. X. (2000). *Introduction to Accounting: An Integrated Approach*. (Second Ed.). The United State of America, USA: Jeffrey J. Shelstad.
- Arens, A. A., Elder, R. J. & Beasley, M. S. (2003). *Auditing and Assurance Services: An Integrated Approach*. (Ninth Ed.). The United State of America, USA: Pearson Education International.
- Needles, B. E. Jr., & Power, M. & Crosson, S. V. (2011). *Principles of Accounting*. (Eleventh Ed.). The United State of America.
- Whittington, O. R., & Pany, K. (2001). *Principles of Auditing and Other Assurance Services*. New York, NY: McGraw –Hill/Irwin.
- Dyckman, T. R., & Davis, C. J. & Dukes, R. E. (2001). *Intermediate Accounting*. New York, NY: McGraw –Hill/Irwin.

សៀវភៅ Auditing របស់ International Institute of Cambodia

សៀវភៅ Microeconomic របស់ CamEd Business School

សៀវភៅ មូលសាស្ត្រគណនេយ្យ របស់ សាស្ត្រាចារ្យ អ៊ិន សុគន្ធ បោះពុម្ពឆ្នាំ1999

အပူပူပူ

ប័ណ្ណទទួលសាច់ប្រាក់

CASH RECEIPT VOUCHER

ប្រភេទវិក័យបត្រ/RECEIPT TYPE

ការិយាល័យ:.....កាលបរិច្ឆេទ:...../...../.....

Office Date DD MM YY

ទទួលពី/Received from:.....ចំនួនទឹកប្រាក់/Amount

		ប្រាក់រៀល/KHR	ប្រាក់ដុល្លារ/USD
លេខគណនី Account number	គណនីបរិយាយ Account Description	លេខយោង Reference	ចំនួនទឹកប្រាក់ Amount
		សរុប/Total	
បរិយាយ/Description:			

☐ សាច់ប្រាក់(Cash) ☐ មូលប្បទានប័ត្រ(Cheque)

ប្រភេទប្រាក់ប្រាក់ Denomination	
ប្រាក់រៀល/KHR ប្រាក់ដុល្លារ/USD/ ប្រាក់បាត /THB	
100,000x.....	1,000x.....
50,000x.....	500x.....
20,000x.....	100x.....
10,000x.....	50x.....
5,000x.....	20x.....
2,000x.....	10x.....
1,000x.....	5x.....
500x.....	2x.....
100x.....	1x.....

អ្នកអនុម័ត/Approved by:

អ្នកចុះបញ្ជីនិងទទួល/Posted & Received by:

អ្នកបង់ប្រាក់/Paid by:

ឧបសម្ព័ន្ធទី១

ប័ណ្ណចំណាយសាច់ប្រាក់

CASH PAYMENT VOUCHER

ការិយាល័យ/Office:.....កាលបរិច្ឆេទ/Date:../../.....

បើកជូន/Pay to:.....ចំនួនទឹកប្រាក់/:Amount

ប្រាក់រៀល/KHR	ប្រាក់ដុល្លារ/USD

ប្រភេទការទូទាត់/PAYMENT TYPE

☐ សាច់ប្រាក់(Cash) ☐ មូលប័ណ្ណប័ត្រ(Cheque)

លេខគណនី Account Number	គណនីបរិយាយ Account Description	លេខយោង Reference	ចំនួនទឹកប្រាក់ Amount
		សរុប/Total	
បរិយាយ/Description:			

ប្រភេទក្រដាសប្រាក់ Denomination	
ប្រាក់រៀល/KHR	ប្រាក់ដុល្លារUSD/ប្រាក់បាតTHB
100,000 x.....	1,000 x.....
50,000 x.....	500 x.....
20,000 x.....	100 x.....
10,000 x.....	50 x.....
5,000 x.....	20 x.....
2,000 x.....	10 x.....
1,000 x.....	5 x.....
500 x.....	1 x.....

អ្នកអនុម័ត/Approved

អ្នកចុះបញ្ជីនិងចំណាយដោយ/Posted & Paid by

ទទួលដោយ/Received by

ឧបសម្ព័ន្ធទី២

ប័ណ្ណផ្ទេរគណនីប្រាក់បញ្ញើ
Account Transfer slip

ការិយាល័យ/Office:..... កាលបរិច្ឆេទ/Date:...../...../..... រូបិយប័ណ្ណ: ☐ ប្រាក់រៀល ☐ ប្រាក់ដុល្លារ ☐ ប្រាក់បាត Detail Charge: ☐ OUR ☐ BEN ☐ SHA

លេខគណនីអ្នកផ្ទេរ Sender A/C Number		លេខគណនីអ្នកទទួល Receiver A/C Number	
ឈ្មោះគណនីអ្នកផ្ទេរ Sender Name		ឈ្មោះគណនីអ្នកទទួល Receiver Name	
គោលបំណង For		ចំនួនទឹកប្រាក់ Amount	
		ថ្លៃសេវា Charges	
		សរុបទឹកប្រាក់ Total Amount	

ម្ចាស់គណនី/Account Owner

អ្នកចុះបញ្ជី Posted

អ្នកអនុម័ត Approved

ឧបសម្ព័ន្ធទី៣

ប័ណ្ណសំបូរប្រាក់
FOREIGN EXCHANGE SLIP

ការិយាល័យ/Office:.....

កាលបរិច្ឆេទ/Date: ថ្ងៃ/Day.....ខែ/Month.....ឆ្នាំ/Year.....

ប្រាក់ដើម

Original Denomination

ប្រាក់ប្តូរបាន

Converted Denomination

ឈ្មោះអតិថិជន/Full Name:.....

ចំនួនទឹកប្រាក់សំបូរ/Original Currency:.....

ចំនួនទឹកប្រាក់សំបូរ/Original Currency:.....

អត្រា/Rate:.....

ចំនួនទឹកប្រាក់ប្តូរបាន/Converted Currency:.....

សំគាល់/Remark:.....

០ប្រាក់រៀល ០ប្រាក់ដុល្លារ ០ប្រាក់បាត

ប្រាក់រៀលKHR ប្រាក់ដុល្លារUSD/ប្រាក់បាតTHB

100,000 x..... 1,000 x.....

50,000 x..... 500 x.....

20,000 x..... 100 x.....

10,000 x..... 50 x.....

5,000 x..... 20 x.....

2,000 x..... 10 x.....

1,000 x..... 5 x.....

500 x..... 2 x.....

100 x..... 1 x.....

០ប្រាក់រៀល ០ប្រាក់ដុល្លារ ០ប្រាក់បាត

ប្រាក់រៀលKHR ប្រាក់ដុល្លារUSD/ប្រាក់បាតTHB

100,000 x..... 1,000 x.....

50,000 x..... 500 x.....

20,000 x..... 100 x.....

10,000 x..... 50 x.....

5,000 x..... 20 x.....

2,000 x..... 10 x.....

1,000 x..... 5 x.....

500 x..... 2 x.....

100 x..... 1 x.....

ហត្ថលេខាអតិថិជន Client's sign

អ្នកចុះបញ្ជី Posted

អ្នកអនុម័ត Approved

ឧបសម្ព័ន្ធទី៤

ការិយាល័យ/Office:..... កាលបរិច្ឆេទ/Date: ថ្ងៃ/Day.....ខែ/Month.....ឆ្នាំ/Year..... រូបិយប័ណ្ណ ប្រាក់រៀល ប្រាក់ដុល្លារ ប្រាក់បាត

ប្រភេទក្រដាសប្រាក់ Denomination	
ប្រាក់រៀល/KHR	ប្រាក់ដុល្លារ/USD/ប្រាក់បាតTHB
100,000 x.....	1,000 x.....
50,000 x.....	500 x.....
20,000 x.....	100 x.....
10,000 x.....	50 x.....
5,000 x.....	20 x.....
2,000 x.....	10 x.....
1,000 x.....	5 x.....
500 x.....	1 x.....

ហត្ថលេខាអ្នកប្រើប្រាស់/SENDER'S SIGNATURE

សម្រាប់ប្រាសាក់/ FOR PRASAC	
អ្នកចុះបញ្ជី	អ្នកអនុម័ត

ប័ណ្ណនេះប្រើប្រាស់សម្រាប់អតិថិជនផ្ទេរប្រាក់ក្នុងស្រុកទៅអ្នកទទួលផលគ្មានគណនី/ To transfer money to receiver without account.

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥

ប័ណ្ណដកប្រាក់បញ្ញើ

ការិយាល័យ/Office:.....

កាលបរិច្ឆេទ/Date:.....

WITHDRAWAL SLIP

លេខគណនី/A/c number:	
ឈ្មោះអតិថិជន/Name:	
ចំនួនទឹកប្រាក់/Amount:	
ថ្លៃសេវា/Fee	
សរុបទឹកប្រាក់/Total Amount:	
គោលបំណង/For:	

☐ សាច់ប្រាក់(Cash) ☐ មូលប័ណ្ណទានប័ត្រ(Cheque)	
រូបិយប័ណ្ណ/Ccy: ☐ រៀល(KHR) ☐ ដុល្លារ(USD) ☐ បាត(THB) ☐ ផ្សេងៗ/Other...	
ប្រភេទក្រដាសប្រាក់ Denomination	
ប្រាក់រៀលKHR	ប្រាក់ដុល្លារ USD/ ប្រាក់បាតTHB
100,000x.....	1,000x.....
50,000x.....	500x.....
20,000x.....	100x.....
10,000x.....	50x.....
5,000x.....	20x.....
2,000x.....	10x.....
1,000x.....	5x.....
500x.....	2x.....
100x.....	1x.....

អ្នកដាក់ប្រាក់/Depositor

អ្នកទទួលប្រាក់/Received

អ្នកចុះបញ្ជី/Posted

អ្នកអនុម័ត/Approved

ឧបសម្ព័ន្ធទី៦

ប័ណ្ណដាក់ប្រាក់បញ្ញើ

ការិយាល័យ/Office:.....

កាលបរិច្ឆេទ/Date:.....

DEPOSIT SLIP

លេខគណនី/A/c number:	
ឈ្មោះអតិថិជន/Name:	
ចំនួនទឹកប្រាក់/Amount:	
ថ្លៃសេវា/Fee	
សរុបទឹកប្រាក់/Total Amount:	
គោលបំណង/For:	

☐ សាច់ប្រាក់(Cash) ☐ មូលប័ណ្ណទានប័ត្រ(Cheque)	
រូបិយប័ណ្ណ/Ccy: ☐ រៀល(KHR) ☐ ដុល្លារ(USD) ☐ បាត(THB) ☐ ផ្សេងៗ/Other...	
ប្រភេទក្រដាសប្រាក់ Denomination	
ប្រាក់រៀលKHR	ប្រាក់ដុល្លារ USD/ ប្រាក់បាតTHB
100,000x.....	1,000x.....
50,000x.....	500x.....
20,000x.....	100x.....
10,000x.....	50x.....
5,000x.....	20x.....
2,000x.....	10x.....
1,000x.....	5x.....
500x.....	2x.....
100x.....	1x.....

អ្នកដាក់ប្រាក់/Depositor

អ្នកទទួលប្រាក់/Received

អ្នកចុះបញ្ជី/Posted

អ្នកអនុម័ត/Approved

ឧបសម្ព័ន្ធទី៧

ពាក្យស្នើសុំបើកគណនី
ACCOUNT OPENING APPLICATION

I. ព័ត៌មានគណនី

ឈ្មោះគណនីជាខ្មែរ :
 ឈ្មោះគណនីជាអក្សរឡាតាំង :
 ឈ្មោះជាអក្សរកាត់ទទួលស្គាល់តាមច្បាប់:.....អក្សរឡាតាំង.....
 លេខគណនី :
 ប្រភេទគណនី : ☐ គណនីសន្សំ ☐ គណនីចម្រើនគ្មានកាលកំណត់ ☐ គណនីសោធននិវត្តន៍ ☐ ផ្សេងៗ.....
 ប្រភេទរូបិយប័ណ្ណ : ☐ ប្រាក់រៀល ☐ ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក ☐ ប្រាក់បាត ☐ ផ្សេងៗ.....

II. ព័ត៌មានលិខិតបុគ្គល

ឈ្មោះស្ថាប័ន :
 លេខចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម : ថ្ងៃចុះបញ្ជីពាណិជ្ជកម្ម:.....
 ប្រភេទអាជីវកម្ម : លេខអត្តសញ្ញាណកម្មសារពើពន្ធ:.....
 ក្រុមហ៊ុនក្នុងស្រុក : ☐ បាទ/ចាស ☐ ទេ
 ប្រភេទស្ថាប័ន : ☐ ក្រុមហ៊ុន ☐ ធនាគារ ស្ថាប័នហិរញ្ញវត្ថុ ☐ អង្គការ ☐ ផ្សេងៗ.....
 លេខទូរស័ព្ទ : អ៊ីម៉ែល:.....
 អាសយដ្ឋានស្ថាប័ន :
 តើលោកអ្នកជាបុគ្គលអាមេរិកដែររឺទេ? ☐ បាទ/ចាស ☐ ទេ
 សម្គាល់: ប្រសិនបើ បាទ/ចាស សូមបំពេញទម្រង់ W9

III. ព័ត៌មានអ្នកគណនា និងអ្នកមានសិទ្ធិប្រើគណនី

១. លេខ CIF /CIF N°	:		
ឈ្មោះអតិថិជន	:	អក្សរឡាតាំង :	
ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត	: ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ.....	សញ្ជាតិ:	 ☐ ប្រុស ☐ ស្រី
អត្តសញ្ញាណអតិថិជន	: ☐ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ☐ លិខិតឆ្លងដែន ☐ ផ្សេងៗ.....		
លេខអត្តសញ្ញាណ	:	ថ្ងៃចេញផ្សាយ...../...../.....	ថ្ងៃផុតកំណត់...../...../.....
មុខងារ	:		
លេខទូរស័ព្ទ	:	អ៊ីម៉ែល:	
អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន	:		
២. លេខ CIF /CIF N°	:		
ឈ្មោះអតិថិជន	:	អក្សរឡាតាំង :	
ថ្ងៃខែឆ្នាំកំណើត	: ថ្ងៃ.....ខែ.....ឆ្នាំ.....	សញ្ជាតិ:	 ☐ ប្រុស ☐ ស្រី
អត្តសញ្ញាណអតិថិជន	: ☐ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ☐ លិខិតឆ្លងដែន ☐ ផ្សេងៗ.....		
លេខអត្តសញ្ញាណ	:	ថ្ងៃចេញផ្សាយ...../...../.....	ថ្ងៃផុតកំណត់...../...../.....
មុខងារ	:		
លេខទូរស័ព្ទ	:	អ៊ីម៉ែល:	
អាសយដ្ឋានបច្ចុប្បន្ន	:		

ឧបសម្ព័ន្ធទី៨

គំរូហត្ថលេខា

SPECIMEN SIGNATURE

លេខគណនី:..... ឈ្មោះគណនីជាអក្សរឡាតាំង:.....	
Account Number Account Name in Latin	
អ្នកមានឈ្មោះចុះហត្ថលេខា Authorized Signatory	គំរូហត្ថលេខា Signature
1. ឈ្មោះ/ Name: លេខCIF/ CIF N°:	
2. ឈ្មោះ/ Name: លេខCIF/ CIF N°:	
3. ឈ្មោះ/ Name: លេខCIF/ CIF N°:	
4. ឈ្មោះ/ Name: លេខCIF/ CIF N°:	
លក្ខខណ្ឌនៃការចុះហត្ថលេខា Signature Condition	
☐ ម្នាក់ក្នុងចំណោមអ្នករួមគណនីមានសិទ្ធិចុះហត្ថលេខា Anyone to sign	
☐ ពីរនាក់ក្នុងចំណោមអ្នករួមគណនីត្រូវចុះហត្ថលេខា Any two to sign	
☐ ទាំងអស់គ្នាក្នុងចំណោមអ្នករួមគណនីត្រូវចុះហត្ថលេខា All to sign	
☐ តម្រូវឲ្យមានត្រា (ករណីគណនីនីតិបុគ្គល) Stamp required (for corporate account only)	
គំរូត្រា/Stamp	
សេចក្តីណែនាំពិសេស Special Instruction	

យើងខ្ញុំទទួលស្គាល់គំរូហត្ថលេខា និងយល់ព្រមអនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌខាងលើ លើកលែងតែមានការស្នើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរផ្សេងពីនេះ។ We hereby acknowledge the above specimen signature and agree to abide by its terms and conditions unless otherwise requested in writing.	ថ្ងៃ/Day..... ខែ/Month..... ឆ្នាំ/Year..... ម្ចាស់គណនី/ តំណាងនីតិបុគ្គលស្របច្បាប់ Account Holder(s) / Representative
---	--

សម្រាប់ប្រាសាក់ / FOR PRASAC USE ONLY

រៀបចំដោយ / Prepare by/...../.....	ត្រួតពិនិត្យដោយ / Checked by/...../.....	អនុម័តដោយ / Approved by/...../.....
--	---	--

From: Specimen Signature គ្រឹះស្ថានឯកជន

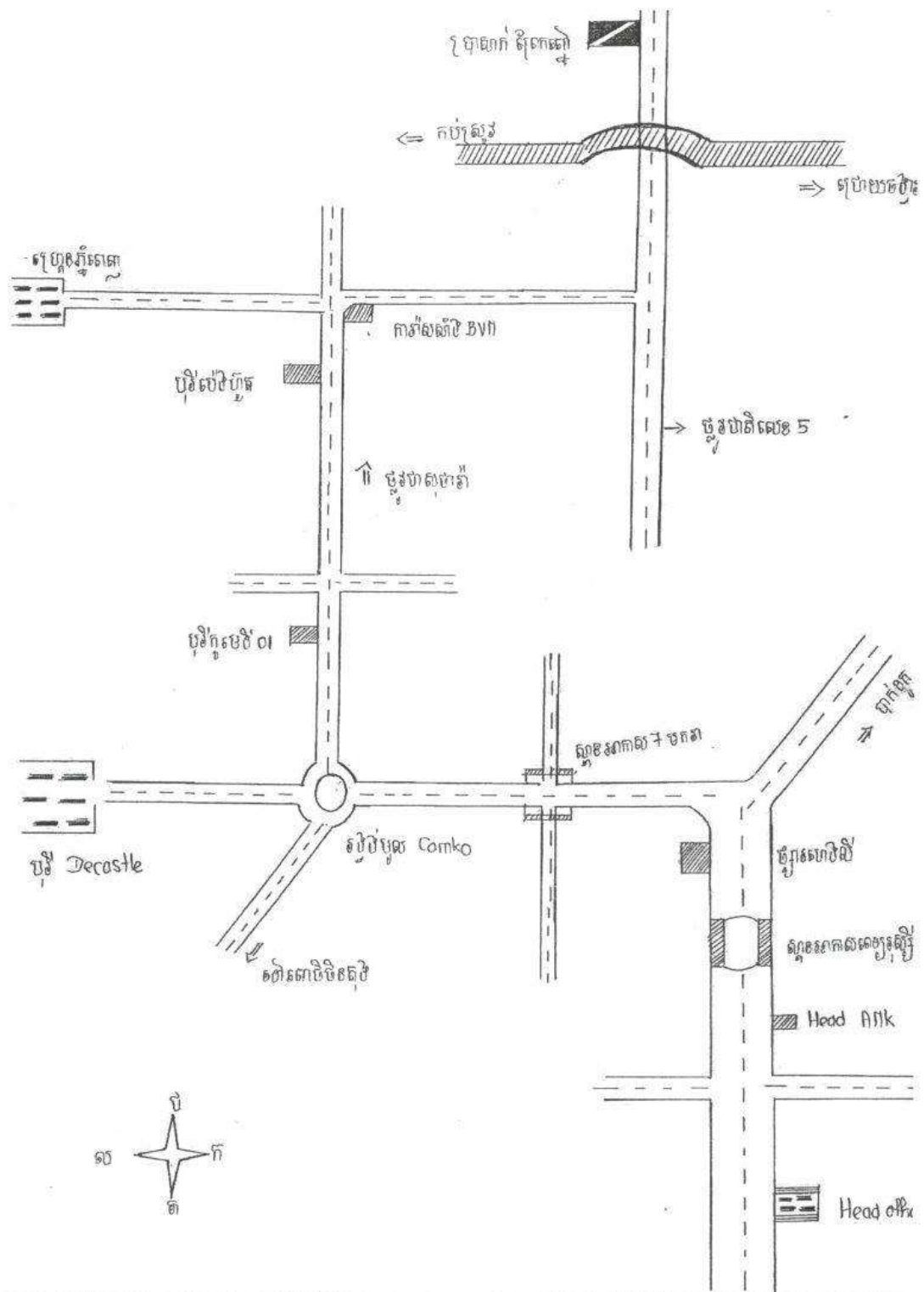
ហាមកែស វីល្យុប (Not Allow to correct)

ឧបសម្ព័ន្ធទី៩

PRASAC MFI Ltd.				
Budget Plan Versus Actual Performance				
BR402_Prek Pnov				
FCet2				
Description	Actual (A)	Budget (B)	Variance (A vs B)	Actual (C)
Amount in USD	Dec-15	Dec-15	%	2014
BALANCE SHEET				
ASSETS				
Current Assets	4,605,139	4,437,919	3.77%	2,217,657
Cash and banks	926,535	468,919	97.59%	372,451
Cash on hand	406,451	99,424	308.81%	278,342
Cash at other banks	520,083	369,495	40.76%	94,109
Cash at NBC	-	-	-	-
Statutory deposit with NBC	-	-	-	-
Reserve requirement	-	-	-	-
Capital guarantee	-	-	-	-
Net loan portfolio	3,632,899	3,893,165	(6.69%)	1,816,376
Gross loan portfolio	3,670,008	3,952,451	(7.15%)	1,843,962
Loan loss reserves	(37,108)	(59,287)	(37.41%)	(27,586)
Other current assets	45,705	75,835	(39.73%)	28,829
Net interest receivable	36,734	46,860	(21.61%)	19,937
Deferred tax asset	301	-	-	-
Other assets	8,670	28,975	(70.08%)	8,892
Net Fixed Assets	29,842	26,736	11.62%	39,854
Total fixed assets	53,504	54,164	(1.22%)	53,288
Intangible assets	-	-	-	-
Acc. amor-intangible assets	-	-	-	-
Tangible assets	53,504	54,164	(1.22%)	53,288
Acc. depr-tangible assets	(23,663)	(27,429)	(13.73%)	(13,434)
Total Assets	4,634,981	4,464,655	3.81%	2,257,511
LIABILITIES				
Current Liabilities	4,359,003	4,086,533	6.67%	2,201,829
Demand deposits	171,344	758,920	(77.42%)	105,734
Term deposits	2,173,093	2,841,531	(23.52%)	893,430
Interest payable	28,984	32,831	(11.72%)	9,481
Withholding tax payable	1,263	585	115.89%	1,056
Short-term borrowings	-	-	-	-
Other current liabilities	1,160	58,812	(98.03%)	1,377
Exchange position A/C	1,983,158	393,854	403.53%	1,190,751
Long Term Liabilities	47,669	65,832	(27.59%)	(5,588)
Current income tax liabilities	43,806	65,832	(33.46%)	(7,827)
Accrual for severance pay	-	-	-	-
Long-term borrowings	-	-	-	-
Other long-term liabilities	3,863	-	-	2,239
Total Liabilities	4,406,672	4,152,365	6.12%	2,196,242
EQUITY				
Paid in capital	-	-	-	-
Reserves	-	-	-	-
Subordinated debt	-	-	-	-
Retained earning prior years	-	-	-	-
Profit / (loss) current year	228,309	312,289	(26.89%)	61,269
Total equity	228,309	312,289	(26.89%)	61,269
Total Liabilities and Equity	4,634,981	4,464,654	3.81%	2,257,511

INCOME STATEMENT				
INCOME				
Interest & Fee Income From Loan	582,567	702,118	(17.03%)	208,259
Interest income	565,682	689,486	(17.96%)	206,645
Penalty income	3,435	2,527	35.92%	613
Fees income	13,450	10,105	33.10%	1,000
Interest & Fee Expenses	(130,381)	(120,320)	8.36%	(24,948)
Interest expenses on deposits	(130,381)	(120,320)	8.36%	(24,948)
Interest expenses on borrowings	-	-	-	-
Fee expenses on borrowings	-	-	-	-
Net Interest Margin	452,186	581,798	(22.28%)	183,310
Other Income	643	9,172	(92.99%)	3,248
Interest earned	317	665	(52.34%)	215
Other fee income	5,197	-	-	1,573
Written-off loan collection	-	-	-	-
Foreign exchange gain/loss - net	(5,140)	1,612	(418.97%)	1,277
Fixed asset movement - net	-	-	-	-
Other incomes	269	6,895	(96.10%)	183
Total Operating Income	452,830	590,970	(23.38%)	186,558
Loan Loss Provision	(9,523)	(29,539)	(67.76%)	(8,498)
OPERATING EXPENSES				
Personnel Expenses	96,622	118,595	(18.53%)	57,926
Salaries & benefits	91,524	114,440	(20.02%)	55,517
Retirement & severance pay	4,879	4,112	18.65%	2,376
Training	219	43	410.37%	33
Administrative Expenses	61,270	52,474	16.76%	43,408
Occupancy	21,638	18,207	18.85%	19,225
Office supplies	5,265	7,717	(31.77%)	4,933
Printing & stationary	1,581	1,021	54.88%	1,160
Depreciation	10,476	13,805	(24.12%)	8,671
Maintenance	215	413	(48.00%)	416
Professional fees	-	-	-	-
Marketing & promotion	2,849	1,566	81.94%	787
Communication	3,101	4,001	(22.50%)	2,234
Transportation	1,896	1,099	72.57%	839
Fuel for vehicle	5,601	3,299	69.77%	2,509
Per diem and incident travel	1,006	593	69.71%	678
Rebate	-	-	-	-
Other tax expenses	6,187	47	13,069.41%	527
Other operating expense	1,455	706	105.97%	1,428
Total Operating Expenses	157,893	171,069	(7.70%)	101,334
Net Operating Income	285,414	390,362	(26.88%)	76,727
Net Non-Operating Income	-	-	-	-
Non-operating income	-	-	-	-
Non-operating expenses	-	-	-	-
Net Profit (Loss) Before Tax	285,414	390,362	(26.88%)	76,727
Tax on Profit	(57,106)	(78,072)	(26.86%)	(15,457)
Net Profit (Loss) After Tax	228,309	312,289	(26.89%)	61,269
Total Adjustment	(178,190)	(145,493)	22.47%	(101,206)
HO transfer pricing fee (8%-12%)	(174,771)	(141,547)	23.47%	(100,881)
Branch overhead cost allocation	(6,087)	(3,945)	54.29%	(325)
Unrealized FX	2,668	-	-	-
Tax on Profit on adjustment	684	789	(13.33%)	65
Net Profit (Loss) After Tax & Adj.	50,803	167,586	(69.69%)	(39,871)
Adjustment on subordinated fee	-	-	-	-
Net Profit (Loss) After Tax & Adj.	50,803	167,586	(69.69%)	(39,871)

ឧបសម្ព័ន្ធទី១០

ឧបសម្ព័ន្ធទី១១